

**GÜBRE FABRİKALARI
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
1 OCAK – 31 ARALIK 2022
HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE
FİNANSAL TABLOLAR VE
BAĞIMSIZ DENETİM
RAPORU**

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Gübre Fabrikaları Türk Anonim Şirketi
Genel Kuruluna

A) Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

1. Sınırlı Olumlu Görüş

Gübre Fabrikaları Türk Anonim Şirketi'nin ("Şirket") ile bağlı ortaklıklarının ("Grup") 31 Aralık 2022 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynak değişim tablosu, konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dahil olmak üzere finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, Sınırlı Olumlu Görüşün Dayanağı bölümünde belirtilen konuların etkileri hariç olmak üzere ilişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını, Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına ("TFRS"lere) uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2. Sınırlı Olumlu Görüşün Dayanakları

İlişikteki finansal tablolarda konsolide edilen Grup'un İran'da faaliyet gösteren bağlı ortaklığı Razi Petrochemical Co.'nun ("Razi") finansal tabloları, topluluğa bağlı birimin denetçisi tarafından denetlenmiş olup ilişikteki konsolide finansal tablolarda yer alan finansal tablolar ve bilgiler bu birim denetçisinin 15 Mart 2023 tarihli, görüş vermekten kaçınma içeren bağımsız denetim raporu baz alınarak verilmiştir. Finansal tablolara ilişkin 16 Numaralı Dipnot'ta açıklandığı üzere, topluluğa bağlı birimin denetçisi tarafından denetlenen Razi aleyhine önceki yıllardaki fazla gaz tüketimi iddiası ile yerel mahkemede 6.170.439.000 TL (yaklaşık 330 milyon ABD Doları) tutarında dava açılmış olup, Razi davaya itiraz etmiştir. Birim denetçisi tarafından hazırlanan bağımsız denetim raporunda, halihazırda devam etmekte olan davanın nihai sonucunun kesinleşmemiş olması ve davaya ilişkin hukuk müşavirliği teyit mektubunun temin edilememesi nedeniyle bilanço tarihi itibarıyla bu davanın muhtemel etkilerine ilişkin temel bir belirsizliğin bulunması gerekçesiyle finansal tablolar üzerinden görüş vermekten kaçınılmıştır. İlişikteki finansal tablolar söz konusu davanın muhtemel sonuçlarına ilişkin bir karşılık içermemektedir.

İlişikteki finansal tablolarda konsolide edilen bağlı ortaklık Razi'nin bağlı ortaklığı Petro Saman Avaran Razi konsolidasyona dahil edilmemiştir.

2. Sınırlı Olumlu Görüşün Dayanakları (devamı)

Yaptığımız bağımsız denetim Sermaye Piyasası Kurulu'nca ("SPK") yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS"lere) uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi ile ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Şirket'ten bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3. Dikkat Çekilen Hususlar

İran'daki yüksek enflasyonun son 3 yıl toplamında %100'ü aşması (%120) sebebiyle 2020 yılı hesap döneminden itibaren işlemlerin tarihi maliyet esası yerine enflasyonun etkilerine göre düzeltilerek muhasebeleştirilmesine başlanmıştır. İlişikteki finansal tablolarda konsolide edilen Razi'nin finansal tabloları "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" standardı uyarınca hazırlanmıştır. Buna göre Razi'nin enflasyon muhasebesi ile ilgili olarak 1 Ocak 2022 tarihi itibarıyla özkaynak açılış bakiyeleri 1.312.911.067 TL tutarında düzeltilmiştir.

Finansal tablolara ilişkin 16 Numaralı Dipnot'ta açıklandığı üzere, Birleşmiş Milletlerin İran İslam Cumhuriyeti'ne ("İran") 2010 yılından beri uyguladığı yaptırımlar Kapsamlı Ortak Eylem Planı'nın ("KOEP", "JCPOA") imzalanması sonrası süreli ve belirli ölçülerde askıya alınmıştır. Ancak anlaşma taraflarından Amerika Birleşik Devletleri, 8 Mayıs 2018 tarihinde anlaşmadan çekildiğini ve daha önce yürürlükten kaldırılan yaptırımları tekrar uygulamaya başlayacağını ifade etmiştir. Yeniden uygulanmaya başlanan yaptırımların ilk kısmı 6 Ağustos 2018 tarihinde devreye girmiş olup, 4 Kasım 2018 tarihinde devreye alınan ikinci grup yaptırımlarda İran'ın petrol, petrol ürünleri ve petrokimya ürünlerinin ticaretinin de yaptırımlara konu olacağı söylenmiş ve 2 Mayıs 2019 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri, petrol, petrol ürünleri ve petrokimya ürünlerinin ticareti konusunda muafiyet tanıdığı ülkelere olan bu muafiyeti kaldırmıştır. Grup bünyesindeki şirketlerden herhangi biri bu konsolide finansal tabloların tarihi itibarıyla yaptırıma tabi değildir. Ancak bu durum Grup'un bu ülkedeki bağlı ortaklığının gelecekte gerçekleştireceği operasyonları etkileyebilir. İran'ın ekonomik istikrarı, yaptırımlar karşısında alacağı önlemlere ve hukuki, yönetsel ve politik gelişmelerin etkilerine bağlıdır. Bu gelişmeler ülkede faaliyet gösteren şirketlerin kontrolünde değildir. Sonuç olarak, bu ülkede faaliyet gösteren şirketler, diğer piyasalarda genel olarak gözlemlenemeyen bazı riskleri göz önünde bulundurmak zorundadır. Ekli konsolide finansal tablolar, Grup yönetiminin İran'a uygulanan mevcut yaptırımların bağlı ortaklığın operasyonlarına ve finansal durumuna etkileri hakkındaki varsayımlarını içermektedir. İran'ın gelecekteki ekonomik durumu Grup yönetiminin varsayımlarından farklı olabilir.

Yerel para birimi İran Riyalinde görülen sert değer kaybı sonrası İran Merkez Bankası 2018 yılı Nisan ayında döviz işlemleri için yeni bir platform oluşturmuş ("NIMA" olarak adlandırılır) ve tüm bankaların ve döviz bürolarının işlemlerini bu platforma kaydetmelerini zorunlu kılmıştır. Petrol harici ürünleri ihraç eden şirketler (i) kendileri için mal ve hizmet ithal etmek, (ii) döviz borcunu geri ödemek ve (iii) bankalarda mevduat olarak değerlendirmek hariç ihracattan elde ettikleri tüm döviz gelirlerini bu platform aracılığıyla bankalara veya lisanslı döviz bürolarına satmak zorundadır.

3. Dikkat Çekilen Hususlar (devamı)

TMS 21 Kur Değişiminin Etkileri Standardı muhtelif döviz kurlarının mevcut olduğu durumlarda, kullanılacak kurun, ilgili işlemlerin gerçekleştiği ve gelecekteki nakit akışlarının gerçekleşeceği beklenen kur olduğunu belirtmektedir. Grup yönetimi, ekli konsolide finansal tablolardaki Razi'ye ait yabancı para değerlemelerinde, İran'daki kur rejiminin muğlak olması ve gelecekteki nakit akımlarının hangi kur ile gerçekleşeceğinin belirsiz olması nedeniyle, Döviz İşlemleri Merkezi tarafından açıklanan dönem sonu döviz kurunu (NIMA kuru) esas almıştır. Benzer şekilde, dönem ortalaması kurları hesaplanırken Merkez'in açıkladığı kurların ortalaması dikkate alınmıştır.

İran'a uygulanan yaptırımlar sebebiyle İran'da ihracat yapan firmalar bu satışlarında çeşitli zorluklarla karşılaşmaktadırlar. İhracat yapan İran merkezli firmaların İran Merkez Bankası ve diğer yetkili kurumlardan onay alması gerekmekte olup, bu onay alınmadığı takdirde bu firmalara ihracattan doğan vergi muafiyetlerinden yararlanamazlar.

16 Numaralı Dipnot'ta açıklandığı üzere, 2011 yılı Kasım ayında, İskenderun Mal Müdürlüğü ("Hazine"), Kıyı Kanunu hükümleri ve Kıyı Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik uyarınca Grup'un Hatay ili, İskenderun ilçesindeki taşınmazın bulunduğu yerden Kıyı Kenar Çizgisi geçtiği iddiası ile ilgili taşınmazın tapu kaydının iptali ve kamu adına terkin edilmesi amacıyla dava açmıştır. Bu davaya konu olan gayrimenkulün net defter değeri bilanço tarihi itibarıyla toplam 366.110.725 TL'dir. Grup yasal süresi içinde davaya itiraz etmiş, söz konusu terkin talebine temel teşkil eden Kıyı Kenar Çizgisinin belirlenmesine yönelik hazırlanan bilirkişi raporunun yeniden düzenlenmesini talep etmiş, ayrıca davanın Hazine lehine sonuçlanması ihtimalini göz önünde bulundurarak mülkiyet hakkının tazmini için 500.000.000 TL tutarında bir karşı dava açmıştır. Açılan davalar aleyhte sonuçlanmış ancak Şirket yasal süre içerisinde istinaf mahkemesine düzeltme talebinde bulunmuştur ve talebi kabul görmüştür. Bunun yanında Grup yönetimi, Kıyı-Kenar çizgisinin yeniden tespiti amacıyla Adli ve İdari yargıda yeni davalar açmıştır. Rapor tarihi itibarıyla mahkeme ilgili taşınmazın tapu kaydının iptaline, Kıyı Kenar Çizgisi olarak terkin edilmesine ve Grup'un açtığı karşı davanın reddine karar vermiştir. Grup Yönetimi dönem sonrasında gerekçeli kararın tebliğine müteakip istinaf yoluna başvurmuştur. Rapor tarihi itibarıyla hukuki süreç devam etmektedir. Grup Yönetimi, hukuk müşavirlerinin de görüşleri doğrultusunda, konsolide finansal tablolarda bu aşamada bu hususa ilişkin karşılık ayırmamıştır.

4. Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Kilit Denetim Konusu	Konunun denetimde nasıl ele alındığı
Stoklar	
31 Aralık 2022 tarihli konsolide finansal tablolarda yer alan 7.798.691.052 TL tutarındaki stokların finansal tabloların önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. İlgili stokların zarar görmesi, kısmen veya tamamen değerini kaybetmesi ya da satış fiyatının düşmesi durumunda geri kazanılamaması ve ekonomik faktörler gibi nedenlerle değer düşüklüğüne uğrama riski bulunmaktadır. Ayrıca stok değer düşüklüğü karşılığının hesaplaması yönetim tahmin ve varsayımlarını içermektedir. Bu tahmin ve varsayımlar, yavaş satılan stokların değerlendirilmesi ile belirli bir süre hareket görmemiş ve zarar görmüş stoklara ilişkin ayrılan karşılığın değerlendirilmesini içermektedir. Bu sebeplerle stoklar denetimimiz bakımından önemli bir konudur. Grup'un stokları ile ilgili muhasebe politikalarına ilişkin açıklamalar 2 Numaralı Dipnot'ta yer almaktadır.	Denetimimiz sırasında, stoklarla ilgili olarak aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır: - Stok değer düşüklüğü karşılığı ile ilgili muhasebe politikasının anlaşılması ve uygunluğunun değerlendirilmesi, - Grup Yönetimi ile stokların zarar görmesi, kısmen veya tamamen değerini kaybetmesi ya da satış fiyatının düşmesi durumunda geri kazanılamaması sebebiyle değer düşüklüğüne uğrama riski ile ilgili görüşülmesi, - Stok devir hızının önceki yıl ile karşılaştırılması, - Cari dönemde ayrılan stok değer düşüklüğü karşılığının yeterliliğinin değerlendirilmesi, - Yılsonu stok sayımlarında uzun süredir hareket etmeyen veya zarar görmüş stokların olup olmadığının gözlemlenmesi, - Net gerçekleştirilir değer hesaplamasında kullanılan iskontolar düşülmüş satış fiyatlarının örneklem yoluyla test edilmesi. Stok değer düşüklüğü karşılığına ilişkin gerçekleştirdiğimiz bu çalışmalar neticesinde önemli bir bulgumuz olmamıştır.

4. Kilit Denetim Konuları (devamı)

Kilit Denetim Konusu	Konunun denetimde nasıl ele alındığı
Maddi duran varlıkların yeniden değerlendirilmesi yöntemi ile muhasebeleştirilmesi	
Dipnot 2 ve 12’de detaylı olarak açıklandığı üzere Grup maddi duran varlıkları içerisinde yer alan arsa, yeraltı ve yerüstü düzenleri, binalar ve tesis, makine ve cihazlarını, bağımsız gayrimenkul değerlendirme şirketince hazırlanan değerlendirme raporlarına istinaden yeniden değerlendirme yöntemi ile değerlemiştir. 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Ana Ortaklığa ait olan arsa, yeraltı ve yerüstü düzenler binalar ve tesis makine ve cihazlar, Grup’un toplam varlıklarının önemli bir kısmını oluşturması ve uygulanan değerlendirme yöntemlerinin önemli tahmin ve varsayım içermesi nedeniyle maddi duran varlıkların yeniden değerlendirilmesi tarafımızca kilit denetim konusu olarak değerlendirilmiştir.	Denetimimizde yeniden değerlendirme modeline göre ölçülen ilgili maddi duran varlıkların gerçeğe uygun değerlerine esas teşkil eden söz konusu değerlendirme raporlarında değerlendirme uzmanlarınca kullanılan yöntemlerin uygunluğu değerlendirilmiştir. Değerleme uzmanının elde ettiği bulguların ve vardığı sonuçların ihtiyaca uygunluğu ve makullüğü ile bu bulgu ve sonuçların diğer denetim kanıtlarıyla tutarlılığı gözden geçirilmiştir. Değerleme raporunda kullanılan varsayım ve yöntemler, yöntemlere ilişkin değerlendirmesiyle ilgili faktörler, bu varsayım ve yöntemlerin: Uzmanın uzmanlık alanında genel kabul görmüş olup olmadığı, Geçerli finansal raporlama çerçevesi hükümleri ile tutarlı olup olmadığını, Özellikle modellerin kullanımına bağlı olup olmadığını ve Yönetimin varsayım ve yöntemleriyle tutarlı olup olmadıkları sorgulanmıştır. Söz konusu yeniden değerlendirme hesaplamaları üzerinde yürüttüğümüz çalışmalar ve incelemeler sonucunda, değerlendirme raporunda kullanılan tahminlerin ve varsayımların Grup’un bağımsız değerlendirme uzmanlarınca takdir edilen gerçeğe uygun değer kabul edilebilir bir aralıkta olup olmadığının tarafımızca değerlendirilmesi gerçekleştirilmiştir. Kullanılan değerlendirme metodunun doğruluğu ilgili maddi duran varlık kaleminin kullanım amaçları ile birlikte değerlendirilerek kontrol edilmiştir.

4. Kilit Denetim Konuları (devamı)

Kilit Denetim Konusu	Konunun denetimde nasıl ele alındığı
Ticari alacakların geri kazanılabilirliği	
31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla 1.554.489.791 TL tutarındaki ticari alacaklar toplam varlıkların önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Bununla birlikte, ticari alacaklar için hesaplanan değer düşüklüğü karşılıkları, müşterilerin geçmiş ödeme performansları ve kredibilite bilgileri ile alacak bakiyelerinin vade analizleri göz önünde bulundurularak yapılan tahminler sonucu muhasebeleştirilmektedir. Bu sebeplerle söz konusu alacakların geri kazanılabilirliği denetimimiz bakımından önemli bir konudur. Grup'un ticari alacakları ile ilgili muhasebe politikalarına ilişkin açıklamalar 2 Numaralı Dipnot'ta yer almaktadır.	Denetimimiz sırasında, ticari alacakların geri kazanılabilirliği ile ilgili aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır: - Grup'un ticari alacaklarının tahsilat takibine ilişkin sürecinin anlaşılması, sürecin içerisinde yer alan iç kontrollerin operasyonel etkinliğinin değerlendirilmesi, - Alacak takip sürecinin anlaşılması ve değerlendirilmesi, - Tahsilat devir hızının önceki yıl ile karşılaştırılması, - Tahsilata ilişkin herhangi bir anlaşmazlık veya dava sürecinin başlayıp başlamadığının yönetim ile yapılan görüşmeler ile soruşturulması ve hukuk müşavirlerinden devam eden alacak takip davalarıyla ilgili bilgi alınması, - İlişkili olmayan taraflardan ticari alacak bakiyelerinin örneklem yoluyla doğrulama mektupları gönderilerek test edilmesi, - Müteakip dönemde yapılan tahsilatların örneklem yoluyla test edilmesi, - İlişkili taraflardan olmayan ticari alacakların geri kazanılabilirliğine yönelik finansal tablo notlarında yer alan açıklamaların yeterliliğinin değerlendirilmesi. İlişkili taraflardan olmayan ticari alacakların geri kazanılabilirliğine ilişkin gerçekleştirdiğimiz bu çalışmalar neticesinde önemli bir bulgumuz olmamıştır.

5. Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un konsolide finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

6. Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli bir yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. SPK tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide finansal tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

SPK tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.
- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ancak duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ve yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız halinde, raporumuzda, konsolide finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Şirket'in sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dahil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, Grup içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin konsolide finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dahil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

6. Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları (devamı)

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususları ve -varsa- ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmış bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağının makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

- 1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Şirket'in 1 Ocak - 31 Aralık 2022 hesap döneminde defter tutma düzeninin, finansal tabloların, TTK ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
- 2) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.
- 3) TTK'nın 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 17 Mart 2023 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Jale Akkaş'tır.

Eren Bağımsız Denetim A.Ş.
Member Firm of Grant Thornton International

Jale Akkaş
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 17 Mart 2023

İçindekiler	Sayfa
Konsolide finansal durum tablosu	1-2
Konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu	3
Konsolide özkaynak değişim tablosu	4
Konsolide nakit akış tablosu	5
Konsolide finansal tablolara ilişkin notlar	6-76
1. Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu	6-8
2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar	8-33
3. Diğer işletmelerdeki paylar	33-34
4. Bölümlere göre raporlama	34-36
5. Nakit ve nakit benzerleri	37
6. Kısa ve uzun vadeli borçlanmalar	38-39
7. Ticari alacaklar ve borçlar	40-41
8. Diğer alacaklar ve borçlar	41-42
9. Stoklar	42
10. Peşin ödenmiş giderler ve ertelenmiş gelirler	43
11. Yatırım amaçlı gayrimenkuller	43
12. Maddi duran varlıklar	44-46
13. Diğer maddi olmayan duran varlıklar	47-48
14. Taahhütler	48
15. Devlet teşvik ve yardımları	48-49
16. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler	49-51
17. Çalışanlara sağlanan faydalar	52
18. Diğer varlık ve yükümlülükler	53
19. Sermaye, yedekler ve diğer özkaynak kalemleri	53
20. Türev araçlar	54
21. Hasılat	54-55
22. Genel yönetim giderleri ve pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	55-56
22. Niteliklerine göre giderler	56
24. Esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderler	56-57
25. Yatırım faaliyetlerden gelirler ve giderler	57
26. Finansman gelirleri ve giderleri	57-58
27. Satış amaçlı elde tutulan duran varlıklar	58
28. Gelir vergileri (Ertelenmiş varlık ve yükümlülükler dahil)	58-62
29. Pay başına kazanç	62
30. İlişkili taraf açıklamaları	63-64
31. Finansal yatırımlar	65
32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi	66-73
33. Finansal araçlar (gerçeğe uygun değer açıklamaları ve finansal riskten korunma muhasebesi çerçevesindeki açıklamalar)	74
34. İşletme birleşmeleri	75
35. Raporlama döneminden sonraki olaylar	75-76
36. Bağımsız denetim kuruluşundan alınan hizmetlere ilişkin ücretler	76

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihi İtibariyle

Konsolide Finansal Durum Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

		Bağımsız denetimden geçmiş	Bağımsız denetimden geçmiş
	Notlar	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
VARLIKLAR			
Dönen varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	5	1.083.379.197	1.179.720.584
Finansal yatırımlar	31	447.610.807	191.032.590
Ticari alacaklar			
-İlişkili taraflardan ticari alacaklar	30	1.293.504.504	1.248.779.873
-İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar	7	260.985.287	659.621.649
Diğer alacaklar			
-İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	8	468.030.922	230.134.594
Stoklar	9	7.798.691.052	5.018.321.850
Peşin ödenmiş giderler	10	546.357.195	590.944.195
Türev araçlar	20	--	39.424.793
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	28	74.773.277	52.859
Diğer dönen varlıklar	18	131.073.520	101.697.254
Toplam dönen varlıklar		12.104.405.761	9.259.730.241
Duran varlıklar			
Finansal yatırımlar	31	79.159.050	22.967.162
Ticari alacaklar			
-İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar	7	1.133.425	--
Diğer alacaklar			
-İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	8	34.371.497	18.937.471
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	3	200.338.233	40.676.021
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	11	267.963.745	191.478.293
Maddi duran varlıklar	12	7.522.556.514	3.081.727.065
Maddi olmayan duran varlıklar	13		
-Şerefiye		181.827.657	119.358.609
-Diğer maddi olmayan duran varlıklar		278.568.344	82.712.134
Peşin ödenmiş giderler	10	187.093.500	232.022.895
Ertelenen vergi varlıkları	28	--	--
Toplam duran varlıklar		8.753.011.965	3.789.879.650
Toplam varlıklar		20.857.417.726	13.049.609.891

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihi İtibariyle

Konsolide Finansal Durum Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

		Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2022	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2021
	Notlar		
KAYNAKLAR			
Kısa vadeli yükümlülükler			
Kısa vadeli borçlanmalar	6	5.515.983.218	2.559.498.555
Ticari borçlar			
-İlişkili taraflara ticari borçlar	30	7.152.251	7.177.456
-İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	7	5.072.185.724	4.696.694.049
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	17	61.797.355	77.065.830
Diğer borçlar			
-İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar	8	419.417.369	192.789.251
Ertelenmiş gelirler	10	76.336.433	752.793.129
Cari dönem vergisi ile ilgili yükümlülükler	28	696.321.334	72.397.614
Kısa vadeli karşılıklar			
-Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar	17	93.107.205	51.430.512
-Diğer kısa vadeli karşılıklar	16	307.078.555	189.136.960
Türev Araçlar	20	8.421.300	--
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		12.257.800.744	8.598.983.356
Uzun vadeli yükümlülükler			
Uzun vadeli borçlanmalar	6	44.811.294	8.354.465
Uzun vadeli karşılıklar			
-Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar	17	526.372.881	338.204.352
Ertelenen vergi yükümlülüğü	28	150.718.544	75.809.339
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		721.902.719	422.368.156
Toplam yükümlülükler		12.979.703.463	9.021.351.512
Özkaynaklar			
Ödenmiş sermaye	19	334.000.000	334.000.000
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler			
-Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların diğer kapsamlı gelirden kar veya zararda sınıflandırılmayacak paylar		20.163.680	6.243.916
-Maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışları		2.134.574.576	549.972.967
-Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları		(50.733.395)	(2.811.836)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler			
-Yabancı para çevrim farkları		456.162.026	332.976.445
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler			
-Yasal yedekler	19	68.182.652	53.838.737
Geçmiş yıllar karları		2.071.161.251	921.268.125
Net dönem karı / (zararı)		757.352.143	523.125.635
Ana ortaklığa ait özkaynaklar		5.790.862.933	2.718.613.989
Kontrol gücü olmayan paylar		2.086.851.330	1.309.644.390
Toplam özkaynaklar		7.877.714.263	4.028.258.379
Toplam kaynaklar		20.857.417.726	13.049.609.891

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

		Bağımsız denetimden geçmiş	Bağımsız denetimden geçmiş
	Notlar	1 Ocak – 31 Aralık 2022	1 Ocak – 31 Aralık 2021
Satışlar	21	25.286.749.983	10.764.791.265
Satışların maliyeti	21	(21.463.276.751)	(8.184.433.439)
Brüt kar		3.823.473.232	2.580.357.826
Genel yönetim giderleri	22	(556.337.951)	(238.116.647)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	22	(741.577.187)	(351.857.021)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	24	1.122.450.499	782.854.384
Esas faaliyetlerden diğer giderler	24	(2.524.374.528)	(2.314.554.940)
Esas faaliyet karı		1.123.634.065	458.683.602
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	25	145.581.207	64.303.056
Yatırım faaliyetlerinden giderler	25	(61.733)	(214.144)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarından paylar	3	145.742.448	10.849.475
Finansman gideri öncesi faaliyet karı		1.414.895.987	533.621.989
Finansman gelirleri	26	730.443.107	529.986.248
Finansman giderleri	26	(1.144.033.760)	(495.019.975)
Net parasal pozisyon kazançları / (kayıpları)	26	191.781.218	39.675.421
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı		1.193.086.552	608.263.683
- Dönem vergi gideri	28	(671.585.701)	(80.271.820)
- Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	28	321.557.183	(58.202.465)
Toplam vergi gideri		(350.028.518)	(138.474.285)
Net dönem karı		843.058.034	469.789.398
Dönem karının dağılımı			
Kontrol gücü olmayan paylar		85.705.891	(53.336.237)
Ana ortaklık payları		757.352.143	523.125.635
Pay başına kazanç (kuruş)	29	2,268	1,566
Diğer kapsamlı gelirler			
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar			
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışları		13.919.764	6.243.916
Maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışları	12	1.980.752.011	258.527.483
Diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler	28	(396.150.402)	(25.852.748)
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları / (kayıpları)	17	(59.901.949)	(2.142.989)
Diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler	28	11.980.390	428.598
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacaklar			
Yabancı para çevrim farkları		708.663.468	1.602.223.637
Diğer kapsamlı gelir		2.259.263.282	1.839.427.897
Toplam kapsamlı gelir		3.102.321.316	2.309.217.295
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı			
Kontrol gücü olmayan paylar		671.183.778	725.481.686
Ana ortaklık payları		2.431.137.538	1.583.735.609

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Özkaynak Değişim Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

Dipnot	Ödenmiş sermaye	Kar veya zarara sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		Kar veya zarara sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Birikmiş karlar		Geçmiş yıllar karı	Net dönem karı/(zararı)	Ana ortaklığa ait özkaynaklar	Kontrol gücü olmayan paylar	Toplam özkaynaklar
		Maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışları	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları / (kayıpları)	Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların diğer kapsamlı gelirinden kar/(zararda) sınıflandırılacak paylar	Yabancı para çevrim farkları								
1 Ocak 2021 itibariyle bakiyeler	334.000.000	317.298.232	(1.097.445)	--	(490.429.269)	53.838.737	604.588.289	262.056.082	1.080.254.626	682.000.259	1.762.254.885		
Muhasebe politikalarındaki zorunlu değişikliklere ilişkin düzeltmeler	--	--	--	--	--	--	54.623.754	--	54.623.754	57.122.217	111.745.971		
Düzeltilmelerden sonraki tutar	334.000.000	317.298.232	(1.097.445)	--	(490.429.269)	53.838.737	659.212.043	262.056.082	1.134.878.380	739.122.476	1.874.000.856		
Transferler	--	--	--	--	--	--	262.056.082	(262.056.082)	--	--	--		
Kar payları	--	--	--	--	--	--	--	--	--	(154.959.772)	(154.959.772)		
Toplam kapsamlı gelir / (gider)	19	--	232.674.735	(1.714.391)	6.243.916	823.405.714	--	523.125.635	1.583.735.609	725.481.686	2.309.217.295		
31 Aralık 2021 itibariyle bakiyeler	19	334.000.000	549.972.967	(2.811.836)	6.243.916	332.976.445	53.838.737	921.268.125	523.125.635	2.718.613.989	1.309.644.390	4.028.258.379	
1 Ocak 2022 itibariyle bakiyeler	334.000.000	549.972.967	(2.811.836)	6.243.916	332.976.445	53.838.737	921.268.125	523.125.635	2.718.613.989	1.309.644.390	4.028.258.379		
Muhasebe politikalarındaki zorunlu değişikliklere ilişkin düzeltmeler	--	--	--	--	--	--	641.778.204	--	641.778.204	671.132.863	1.312.911.067		
Düzeltilmelerden sonraki tutar	334.000.000	549.972.967	(2.811.836)	6.243.916	332.976.445	53.838.737	1.563.046.329	523.125.635	3.360.392.193	1.980.777.253	5.341.169.446		
Transferler	--	--	--	--	--	14.343.915	508.781.720	(523.125.635)	--	--	--		
Kar payları	--	--	--	--	--	--	--	--	--	(566.320.283)	(566.320.283)		
Bağlı ortaklık edinimi	--	--	--	--	--	--	(666.798)	--	(666.798)	1.210.582	543.784		
Toplam kapsamlı gelir / (gider)	19	--	1.584.601.609	(47.921.559)	13.919.764	123.185.581	--	757.352.143	2.431.137.538	671.183.778	3.102.321.316		
31 Aralık 2022 itibariyle bakiyeler	19	334.000.000	2.134.574.576	(50.733.395)	20.163.680	456.162.026	68.182.652	2.071.161.251	757.352.143	5.790.862.933	2.086.851.330	7.877.714.263	

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Nakit Akış Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

		Bağımsız denetimden geçmiş	Bağımsız denetimden geçmiş
	Notlar	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
İşletme faaliyetlerinden nakit akışları			
Dönem karı		843.058.034	469.789.398
Dönem net karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler			
Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler	12-13	544.179.536	201.604.164
Özkaynak yönetimi ile değerlendirilen yatırımların dağıtılmamış karları ile ilgili düzeltmeler	3	(145.742.448)	(10.849.475)
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar ile ilgili düzeltmeler	17	383.032.327	288.473.114
Faiz giderleri ile ilgili düzeltmeler		659.586.879	230.750.721
Stok değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	9	48.286.214	1.857.449
Alacaklar değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	8	(2.091.346)	5.548.335
Vadeli satışlardan kaynaklanan kazanılmamış finansman gideri / (geliri)		(18.131.283)	2.885.920
Dava ve/veya ceza karşılıkları ile ilgili düzeltmeler	16	13.644.421	13.052.548
Vergi gideri ile ilgili düzeltmeler	28	350.028.518	138.474.285
Maddi duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kayıplar ile ilgili düzeltmeler	25	(1.541.260)	(6.511.428)
Türev finansal araçların gerçeğe uygun değer kazançlarına ilişkin düzeltmeler	20	47.846.093	(39.424.793)
Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer kayıpları / (kazançları) ile ilgili düzeltmeler	25	(137.215.452)	(51.972.227)
İşletme varlık ve yükümlülüklerindeki değişiklik öncesi işletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit		2.584.940.233	1.243.678.011
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler			
Ticari alacaklardaki değişim ile ilgili düzeltmeler		353.549.912	(1.094.552.350)
Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki değişim ile ilgili düzeltmeler		(253.330.354)	(168.964.647)
Stoklardaki değişim ile ilgili düzeltmeler		(2.828.655.416)	(3.792.741.434)
Ticari borçlardaki değişim ile ilgili düzeltmeler		394.917.501	3.272.115.891
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlardaki değişim		(15.268.475)	46.198.266
Ertelenmiş gelirlerindeki değişim		(676.456.696)	722.213.848
Peşin ödenmiş giderlerdeki değişim		89.516.395	(628.870.428)
Faaliyetlerle ilgili diğer borçlardaki değişim ile ilgili düzeltmeler		(339.692.161)	(20.859.318)
İşletme sermayesinde gerçekleşen diğer değişimler ile ilgili düzeltmeler		(84.028.180)	88.212.118
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları		(774.507.241)	(333.570.043)
Ödenen faiz		(583.087.095)	(125.649.906)
Vergi (ödemeleri) / iadeleri	28	(97.029.675)	42.956.514
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar kapsamında yapılan ödemeler	17	(347.703.212)	(97.972.780)
İşletme faaliyetlerinden nakit akışları		(1.802.327.223)	(514.236.215)
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları			
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları	12-13	(1.682.873.616)	(298.503.156)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri	12-13	53.754.427	38.127.244
Diğer nakit çıkışları		(312.770.105)	(181.167.485)
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları		(1.941.889.294)	(441.543.397)
Finansman faaliyetlerin nakit akışları			
Borçlanmadan kaynaklanan nakit girişleri		10.419.020.800	3.079.000.000
Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(7.502.579.092)	(2.255.043.536)
Diğer nakit girişleri / (çıkışları)		543.784	--
Finansman faaliyetlerinden nakit akışları		2.916.985.492	823.956.464
Yabancı para çevrim farklarının etkisinden önce nakit ve nakit benzerlerindeki net artış / (azalış)		(827.231.025)	(131.823.148)
Dönem başı nakit ve nakit benzeri değerler	5	1.171.491.537	657.508.102
Yabancı para çevrim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi		739.118.685	645.806.583
Dönem sonu nakit ve nakit benzeri değerler	5	1.083.379.197	1.171.491.537

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 - GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Gübre Fabrikaları T.A.Ş. ve bağlı ortaklıkları (hep birlikte “Grup”), Gübre Fabrikaları T.A.Ş. (“Gübretaş” veya “Şirket”), doğrudan ve dolaylı toplam yedi bağlı ortaklığı (31 Aralık 2021: dört) ve iki iştirakinden (31 Aralık 2021: iki) oluşmaktadır. Gübretaş 1952 yılında kurulmuş olup, faaliyet konusu kimyevi gübre üretimi, alımı ve satımıdır.

Şirket, faaliyetinin önemli bir bölümünü Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği (“TKK”) ile gerçekleştirmektedir. Şirket’in kanuni merkezi İstanbul’da olup, diğer üretim yerleri ve bürolara ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

Birim	Faaliyet Durumu
Yarımca Tesisleri Müdürlüğü	Katı Gübre Üretimi / Liman / Lojistik
Ege Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama / Sıvı-Toz Gübre Üretimi / Lojistik
Karadeniz Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama / Lojistik
Doğu Akdeniz Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama / Liman / Lojistik
Marmara Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama / Lojistik
İç Anadolu Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama
Güneydoğu Anadolu Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama
GAP Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama
Batı Akdeniz Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Grup’un toplam 1.557 (31 Aralık 2021: 1.576) çalışanı bulunmaktadır.

Halka açık olan Şirket’in hisselerinin %23,67 oranındaki kısmı Borsa İstanbul’da (“BİST”) fiili olarak işlem görmekte olup, Sermaye Piyasası Kurulu’na (“SPK”) kayıtlıdır.

Şirket’in sermayesinin %10 ve daha üzerinde paya sahip ortaklar aşağıda listelenmiştir:

Adı	31 Aralık 2022		31 Aralık 2021	
	Pay Oranı	Pay Tutarı	Pay Oranı	Pay Tutarı
TKK	%75,95	253.684.607	%75,95	253.684.607
Diğer-halka açık	%24,05	80.315.393	%24,05	80.315.393
Toplam	%100,00	334.000.000	%100,00	334.000.000

1.1 Bağlı Ortaklıklar

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla konsolidasyon kapsamında yer alan şirketler, Gübretaş’ın doğrudan ve dolaylı oy hakları ile etkin ortaklık oranları (%) ve faaliyet gösterilen ülkelere göre geçerli para birimleri aşağıda gösterilmiştir:

Adı	31 Aralık 2022			31 Aralık 2021	
	Geçerli Para Birimi	Oy Hakkı	Etkin Ortaklık Oranı	Oy Hakkı	Etkin Ortaklık Oranı
Razi Petrochemical Co.	IRR	%48,88	%48,88	%48,88	%48,88
Arya Phosphoric Jonoob Co.	IRR	%48,88	%48,88	%48,88	%48,88
Petro Saman Avaran	IRR	%33,73	%33,73	--	--
Raintrade Petrokimya ve Dış Ticaret A.Ş.	Türk Lirası	%48,88	%48,88	%48,88	%48,88
Gübretaş Maden Yatırımları A.Ş.	Türk Lirası	%100,00	%100,00	%100,00	%100,00
Tarkim Bitki Koruma Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Türk Lirası	%40,00	%40,00	%40,00	%40,00
Tarnet Tarım Kredi Bilişim ve İletişim Hizmetleri A.Ş.	Türk Lirası	%15,78	%15,78	%15,78	%15,78
Kavak Madencilik A.Ş.	Türk Lirası	%80	%80	--	--

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 - GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

1.1 Bağlı Ortaklıklar (devamı)

Razi Petrochemical Co.

Gübretaş, 24 Mayıs 2008 tarihinde İran’da kimyevi gübre ve gübre hammaddeleri üretim ve satışı faaliyetinde bulunan Razi Petrochemical Co.’ye (“Razi”) iştirak etmiştir. Gübretaş’ın Razi’nin sermayesindeki payı bilanço tarihi itibarıyla %48,88’dir (31 Aralık 2021: %48,88). Razi’nin 5 kişilik yönetim kurulunun 3 üyesini Gübretaş’ın belirlemekte olması sayesinde kontrol gücünün Gübretaş’ta bulunması nedeniyle Razi bağlı ortaklık olarak değerlendirilmiştir.

Raintrade Petrokimya ve Dış Ticaret A.Ş.

Razi, 2010 yılı sonunda petrokimya ürünlerinin İran dışındaki satış faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere Raintrade Petrokimya ve Dış Ticaret A.Ş.’yi (“Raintrade”) kurmuştur. Raintrade faaliyetlerine 2011 yılının Nisan ayında başlamıştır. Razi’nin Raintrade’de sahiplik oranı %100 olup Grup’un dolaylı sahiplik oranı %48,88’dir. Razi’nin 19 Ağustos 2020 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurulu’nda, Raintrade’in tasfiye edilmesine karar verilmiş olup, 22 Haziran 2022 tarihinde yapılan Genel Kurul ile tasfiyeden dönmüştür.

Arya Phosphoric Jonoob Co.

Razi, 2012 yılında İran’da yerleşik bulunan ve 2010 yılında faaliyete başlayan 126.000 ton/yıl kapasiteli fosforik asit üretim tesisine sahip Arya Phosphoric Jonoob Co. Şirketi’nin (“Arya”) %87,5 oranındaki hissesini satın almıştır. 2013 yılında kalan %12,5 hisseyi de alarak Arya’nın tamamına sahip olmuştur. Grup’un dolaylı sahiplik oranı %48,88’dir.

Gübretaş Maden Yatırımları A.Ş.

Gübretaş, maden yatırımları gerçekleştirmek amacıyla ulusal ve uluslararası alanda faaliyet göstermek üzere %100 pay sahibi olduğu Gübretaş Maden Yatırımları A.Ş.’yi (“Gübretaş Maden”) 31 Mart 2020 tarihinde kurmuştur. 24 Şubat 2021 tarihinde 82050 sicil numaralı Söğüt Altın Madeni ruhsatı ve ruhsat kapsamındaki çalışmalar Gübretaş Maden’e devredilmiştir. Gübretaş Maden’in 29 Ocak 2021 tarihli Genel Kurulunda şirketin sermayesinin 40.000.000 TL’ye çıkarılması kararlaştırılmış olup tamamı nakit olarak 6 Mayıs 2021 tarihinde ödenmiştir. Konsolidasyona dahil edilen Gübretaş Maden, rapor tarihi itibarıyla madencilik faaliyetlerine başlamak üzere inşaat faaliyetlerini sürdürmektedir.

Kavak Madencilik A.Ş.

Gübretaş Maden, Söğüt Altın Madeni çevresinde arama-geliştirme faaliyetlerinin genişletilmesi ve olası yeni maden kaynaklarının tespiti maksadıyla Bilecik ili sınırları içinde bulunan 200709861 numaralı ruhsat sahasının sahibi Kavak Madencilik A.Ş.’nin %80 hissesini 3 Ocak 2022 tarihinde imzalanan sözleşmeye istinaden 1.800.000 USD bedel ile ve %2 rödovans ödemesi karşılığında Teck Anadolu Madencilik A.Ş.’den satın almıştır. İlgili satın alma bedelinin 900.000 USD tutarındaki kısmı sözleşme tarihinde ödenmiş olup, kalan tutar rapor tarihi itibarıyla henüz ödenmemiştir. İlgili hisselerin devri 23 Mayıs 2022 tarihinde tamamlanmıştır.

Rexim Dış Ticaret A.Ş.

Şirket 19 Ağustos 2022 tarihinde Raintrade tarafından 1.000.000 TL tutarında sermaye ile her türlü petrokimya ürünlerinin pazarlanması, ihracı, depolanması ve ticaret faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla kurulmuştur. 31 Aralık 2022 döneminde uzun vadeli finansal yatırımlarda gösterilmiştir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 - GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

1.1 Bağlı Ortaklıklar (devamı)

Petro Saman Avaran

Şirket, Arya’nın da aralarında bulunduğu hissedarları tarafından 2019 yılında kurulmuş ve faaliyetlerine başlamıştır. Petrol, gaz ve petrokimya sektörlerine teknik ve genel hizmetler vermektedir. Şirket aynı zamanda Razi ve Arya için insan kaynakları, catering hizmetleri, yeşil alan ve onarım kompleksleri dahil olmak üzere genel ve sosyal hizmetler sunmaktadır. Ana hissedar Arya’nın bilanço tarihi itibarıyla iştirak oranı %69, (31 Aralık 2021: %69) olup, Grup’un dolaylı iştirak oranı %33,73’tür (31 Aralık 2021: %33,73).

1.2 İştirakler

Şirket, 13 Nisan 2009 tarihinde Türkiye’de zirai ilaç üretimi ve satışı faaliyetinde bulunan Tarkim Bitki Koruma Sanayi ve Ticaret A.Ş.’ye (“Tarkim”) iştirak etmiştir. Bilanço tarihi itibarıyla iştirak oranı %40’tır (31 Aralık 2021: %40).

1.3 Diğer Yatırımlar

Şirket, TKK’nın bağlı ortaklığı olan Tarnet Tarım Kredi Bilişim ve İletişim Hizmetleri A.Ş.’nin (“Tarnet”) %15,78 oranında hissesine sahiptir.

1.4 Konsolide Finansal Tabloların Onaylanması

Konsolide finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış ve 17 Mart 2023 tarihinde yayınlanması için yetki verilmiştir. Genel Kurul’un konsolide finansal tabloları değiştirme yetkisi bulunmaktadır.

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

Uygulanan Finansal Raporlama Standartları

Grup’un Türkiye’deki şirketleri, yasal defterlerini ve kanuni finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu (“TTK”) ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak tutmakta ve hazırlamaktadırlar. Grup’un İran’da faaliyet gösteren bağlı ortaklıkları ise, muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını İran Riyali (“IRR”) cinsinden ve İran mevzuatına uygun olarak hazırlamaktadırlar.

Grup’un konsolide finansal tabloları, SPK’nın 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Seri II, 14.1 nolu “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” (“Tebliğ”) hükümlerine uygun olarak, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGGK”) tarafından yayımlanan ve Uluslararası Finansal Raporlama Standartları’na (“UFRS”) uyumlu olacak şekilde yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları (“TFRS”) ile bunlara ilişkin ek ve yorumlar esas alınarak hazırlanmıştır. TFRS, UFRS’de meydana gelen değişikliklere paralellik sağlanması amacıyla tebliğler aracılığıyla sürekli güncellenmektedir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Uygulanan Finansal Raporlama Standartları (devamı)

Konsolide finansal tablolar, maddi duran varlıklar içerisinde yer alan arazi ve binaların yeniden değerlemesi ve yatırım amaçlı gayrimenkullerin ve türev finansal araçların makul değerleri ile (bilanço tarihindeki) ölçümü haricinde tarihi maliyet esasına göre hazırlanmaktadır. Ancak İran’daki yüksek enflasyonun son 3 yıl toplamında %100’ü (%120) aşması sebebiyle 2020 yılı itibariyle İran’da finansal tablolar artık tarihi maliyet esasına göre değil, enflasyon etkilerine göre muhasebeleştirilmeye başlanmıştır. TMS 29 “Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama” standardı İran’daki bağlı ortaklığın finansal tablolarının hazırlanması sırasında uygulanmıştır.

İşletmenin Sürekliliği

Grup konsolide finansal tablolarını işletmenin sürekliliği ilkesine uygun olarak hazırlamıştır.

Netleştirme/Mahsup

Finansal varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hakkın halihazırda mevcut olması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net esasa göre ödeme niyetinin olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin eş zamanlı gerçekleştirme niyetinin olması durumunda net olarak gösterilirler.

Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tablolarının Düzeltilmesi

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup’un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır. Cari dönemde Grup önceki dönem finansal tablolarında bazı sınıflamalar yapmıştır. Sınıflamaların niteliği, nedeni ve tutarları aşağıda açıklanmıştır:

2021 yılında Grup, kar veya zarar tablosunda 4.610.248 TL tutarındaki “Yatırım amaçlı gayrimenkuller kira geliri”ni Hizmet Satışlar’ı içerisinde sunmuştur. Cari yılda, Grup yönetimi, bu tutarı “Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler” altında sınıflamıştır. Yapılan bu sınıflamaların kar veya zarar tablosuna etkisi bulunmamaktadır.

Kullanılan Para Birimi

Grup’un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile hazırlanmıştır. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket’in fonksiyonel para birimi olan ve konsolide finansal tabloları için sunum para birimi olarak kararlaştırılan Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.

Şirket’in İran’da faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarının fonksiyonel para birimi İran IRR’dır (“IRR”). İran’da döviz bazlı işlemlerde piyasada kullanılan kurlar açıklanan sabit kurlardan önemli ölçüde farklılık göstermektedir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 –KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

İran Merkez Bankası gözetiminde bir Döviz İşlemleri Merkezi (“Merkez”) oluşturulmuş ve serbest piyasa kurlarına yakın gösterge oranları açıklanmaya başlanmıştır. Razi’ye ait yabancı para değerlemelerinde, İran’daki kur rejiminin muğlak olması ve gelecekteki nakit akımlarının hangi kur ile gerçekleşeceğinin belirsiz olması nedeniyle, bahse konu Merkez’in açıkladığı dönem sonu döviz kurunu (NIMA) esas almıştır. Benzer şekilde, dönem ortalaması kurları hesaplanırken Merkez’in açıkladığı kurların ortalaması dikkate alınmıştır.

TMS 21 Döviz Kurlarındaki Değişikliklerin Etkileri standardına göre konsolidasyonda Grup’un yabancı ülkelerdeki bağlı ortaklıklarının aktif ve pasifleri bilanço günündeki parite ile Türk Lirası’na çevrilir. Gelir ve gider kalemleri ise ilgili dönem içerisinde gerçekleşen ortalama kur ile Türk Lirası’na çevrilir.

Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren Bağlı Ortaklıklar’ın finansal tabloları, KGK tarafından yayımlanmış TMS/TFRS’ler uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

Kapanış ve ortalama kur kullanımı sonucu ortaya çıkan kur farkları özkaynaklar içerisinde yabancı para çevrim farkları hesabında takip edilmektedir. Oluşan çevrim farkları, faaliyetin sona erdiği dönemde gelir ya da gider yazılır.

Kullanılan kurlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022		31 Aralık 2021	
Döviz cinsi	Dönem sonu	Dönem ortalaması	Dönem sonu	Dönem ortalaması
IRR/TL	0,000065607	0,000052665	0,000052874	0,000032305

Önceki Dönem Düzeltmesi ve Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Finansal Tabloların Düzeltilmesi

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye’de faaliyette bulunan ve finansal tablolarını SPK tarafından kabul edilen finansal raporlama standartlarına (“SPK Finansal Raporlama Standartları”) uygun olarak hazırlayan şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından 20 Ocak 2022 tarihinde yapılan açıklamada, Tüketici Fiyat Endeksi’ne (TÜFE) göre son üç yılın genel satın alım gücündeki kümülatif değişiklik %74,41 olduğundan, 2021 yılına ait finansal tablolarda TMS 29 kapsamında herhangi bir düzeltme yapılmasına gerek bulunmadığı belirtilmiştir. Bu itibarla, 31 Aralık 2022 tarihli finansal tablolar hazırlanırken TMS 29’a göre enflasyon düzeltmesi yapılmamıştır. Diğer yandan, 20 Ocak 2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminde kabul edilen “Vergi Usul Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile vergi mevzuatı kapsamında enflasyon muhasebesi 31 Aralık 2023 tarihli finansal tablolardan başlamak üzere ertelenmiştir. Ancak İran’daki yüksek enflasyonun son 3 yıl toplamında %100’ü aşması (%120) sebebiyle 2020 yılı itibarıyla finansal tablolar tarihi maliyet esasına göre değil, enflasyon etkilerine göre muhasebeleştirilmeye başlanmıştır. TMS 29 “Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama” standardı İran’daki bağlı ortaklığın finansal tablolarının hazırlanması sırasında uygulanmıştır.

Finansal tablolar, satın alma ve satışların tarihi maliyetleri esasına göre düzenlenir, bu suretle bilançoda henüz para birimi cinsinden ifade edilmemiş bilanço kalemleri genel bir fiyat endeksi kullanılarak çevrilmelidir. Aynı durum gelir ve giderler için de geçerlidir. Parasal varlıklar ve yükümlülükler, sözleşmeye bağlı olarak fiyat değişikliklerine tabi ise veya cari değer olarak ifade ediliyorsa genel bir fiyat endeksi kullanılarak çevrilmeleri gerekli değildir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 –KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Yüksek enflasyonlu olmayan ana ortaklığın yüksek enflasyonlu bir para biriminde raporlama yapan bağlı ortaklıkları

TMS 21’e göre fonksiyonel para birimi yüksek enflasyonlu bir ekonominin para birimi olan bir işletmenin finansal tabloları ve finansal durumu, yüksek enflasyonlu olmayan bir ekonomin para birimine çevrildiğinde, karşılaştırmalı tutarlar ilgili önceki yıl finansal tablolarında cari yıl tutarları olarak sunulanlar olabilir (fiyat seviyesindeki veya döviz kurlarında sonraki dönem değişikliklere göre düzeltilmez).

Enflasyon muhasebesinin önceki dönemlere ilişkin 894.409.298 TL tutarındaki geçmiş dönem etkisi 1 Ocak 2020 tarihli açılış özkaynakları içerisinde geçmiş yıl karları içerisinde gösterilmiştir. Bağlı ortaklığın enflasyon muhasebesi ile ilgili olarak 1 Ocak 2022 tarihi itibarıyla özkaynak açılış bakiyeleri 1.312.911.067 TL tutarında düzeltilmiştir.

2.2 TFRS’deki Değişiklikler

1 Ocak 2022 Tarihinden İtibaren Geçerli Olan Yeni Standart, Değişiklik ve Yorumlar

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla sona eren döneme ait finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları, TMS/TFRS ve TMS/TFRS Yorumları ile tutarlı olarak uygulanmıştır. TFRS uyarınca 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumların Grup’un finansal tabloları üzerinde bir etkisi olması beklenmemektedir.

1 Ocak 2022 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

TFRS 16 ‘Kiralamalar’ - COVID 19 kira imtiyazları kolaylaştırıcı uygulamanın uzatılmasına ilişkin değişiklikler:

COVID-19 salgını sebebiyle kiracılara kira ödemelerinde bazı imtiyazlar sağlanmıştır. Mayıs 2020’de, UMSK TFRS 16 Kiralamalar standardında yayımladığı değişiklik ile kiracıların kira ödemelerinde COVID-19 sebebiyle tanınan imtiyazların, kiralamada yapılan bir değişiklik olup olmadığını değerlendirmemeleri konusunda isteğe bağlı kolaylaştırıcı bir uygulama getirmiştir. 31 Mart 2021 tarihinde, UMSK kolaylaştırıcı uygulamanın tarihini 30 Haziran 2021’den 30 Haziran 2022’ye uzatmak için ilave bir değişiklik yayınlamıştır. Kiracılar, bu tür kira imtiyazlarını kiralamada yapılan bir değişiklik olmaması durumunda geçerli olan hükümler uyarınca muhasebeleştirmeyi seçebilirler. Bu uygulama kolaylığı çoğu zaman kira ödemelerinde azalmayı tetikleyen olay veya koşulun ortaya çıktığı dönemlerde kira imtiyazının değişken kira ödemesi olarak muhasebeleştirilmesine neden olur.

TFRS 3, TMS 16, TMS 37’de yapılan dar kapsamlı değişiklikler ve TFRS 1, TFRS 9, TMS 41 ve TFRS 16’da yapılan bazı yıllık iyileştirmeler

1 Ocak 2022 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.

Yıllık iyileştirmeler, TFRS 1 “Uluslararası Finansal Raporlama Standartları”nın ilk kez uygulanması”, TFRS 9 “Finansal Araçlar”, TMS 41 “Tarımsal Faaliyetler” ve TFRS 16’nın açıklayıcı örneklerinde küçük değişiklikler yapmaktadır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.2 TFRS’deki Değişiklikler (devamı)

Yayınlanan Ama Yürürlüğe Girmemiş ve Erken Uygulamaya Konulmayan Standartlar (devamı)

TFRS 3, TMS 16, TMS 37’de yapılan dar kapsamlı değişiklikler ve TFRS 1, TFRS 9, TMS 41 ve TFRS 16’da yapılan bazı yıllık iyileştirmeler (Devamı)

TFRS 3 İşletme birleşmeleri

Bu değişiklik İşletme birleşmeleri için muhasebe gerekliliklerini değiştirmeden TFRS 3’te Finansal Raporlama için Kavramsal Çerçeveye yapılan bir referansı güncellemektedir.

TMS 16 Maddi duran varlıklar

Bir Grup’un, varlık kullanıma hazır hale gelene kadar üretilen ürünlerin satışından elde edilen gelirin maddi duran varlığın tutarından düşülmesini yasaklamaktadır. Bunun yerine, Grup bu tür satış gelirlerini ve ilgili maliyeti kar veya zarara yansıtacaktır.

TMS 37 Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar

Bu değişiklik bir sözleşmeden zarar edilip edilmeyeceğine karar verirken Grup’un hangi maliyetleri dahil edeceğini belirtir.

Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TMS 1, Uygulama Bildirimi 2 ve TMS 8’deki dar kapsamlı değişiklikler

1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler muhasebe politikası açıklamalarını iyileştirmeyi ve finansal tablo kullanıcılarının muhasebe tahminlerindeki değişiklikler ile muhasebe politikalarındaki değişiklikleri ayırt etmelerine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

TMS 12, Tek bir işlemten kaynaklanan varlık ve yükümlülüklerle ilişkin ertelenmiş vergiye ilişkin değişiklik

1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler, Grup’lar tarafından ilk defa finansal tablolara alındığında vergilendirilebilir ve indirilebilir geçici farkların eşit tutarlarda oluşmasına neden olan işlemler üzerinden ertelenmiş vergi muhasebeleştirmelerini gerektirmektedir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.2 TFRS'deki Değişiklikler (devamı)

Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar (devamı)

TFRS 16, Satış ve geri kiralama işlemleri

1 Ocak 2024 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler, işletmenin TFRS 16'daki bir satış ve geri kiralama işlemini işlem tarihinden sonra nasıl muhasebeleştirdiğini açıklayan satış ve geri kiralama hükümlerini içerir. Kira ödemelerinin bir kısmı veya tamamı bir endekse veya orana bağlı olmayan değişken kira ödemelerinden oluşan satış ve geri kiralama işlemlerinin etkilenmesi muhtemeldir.

TMS 1, Sözleşme koşulları olan uzun vadeli yükümlülüklerle ilişkin değişiklik

1 Ocak 2024 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler, işletmenin raporlama döneminden sonraki on iki ay içinde uyması gereken koşulların bir yükümlülüğün sınıflandırmasını nasıl etkilediğine açıklık getirmektedir.

Söz konusu değişikliklerin, Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisinin olması beklenmemektedir.

2.3 Konsolidasyon Esasları

- a) 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolar, 31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda belirtilen esaslarla tutarlı ve karşılaştırmalı olarak hazırlanan ana şirket olan Gübretaş'ın ve Bağlı Ortaklıkları'nın finansal tablolarını kapsamaktadır.

Konsolide finansal tablolar ana ortaklık Gübretaş ile Bağlı Ortaklıklar ve İştiraklerinin finansal tablolarını kapsamaktadır. Konsolidasyona dahil edilen şirketlerin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, kanuni kayıtlarına Seri II, 14.1 No'lu Tebliğ hükümleri uyarınca KGK tarafından yürürlüğe konulmuş olan TMS/TFRS'ye uygunluk ve Grup tarafından uygulanan muhasebe politikalarına ve sunum biçimlerine uyumluluk açısından gerekli düzeltmeler ve sınıflandırmalar yapılmıştır.

Bağlı Ortaklıklar, Gübretaş'ın yatırım yaptığı işletmeyle olan ilişkisinden dolayı değişken getirilere maruz kaldığı veya bu getirilerde hak sahibi olduğu, aynı zamanda bu getirileri yatırım yaptığı işletme üzerindeki gücüyle etkileme imkânına sahip olmasından ötürü kontrol yetkisine sahip olduğu şirketleri ifade eder.

- b) 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla konsolidasyona tabi tutulan bağlı ortaklıkların oy hakları ve etkin ortaklık payları 31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda belirtilen oy hakları ve etkin ortaklık paylarından değişiklik göstermemiştir.

- c) Bağlı Ortaklıklar'a ait finansal durum tabloları ve gelir tabloları tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiş olup, Şirket'in sahip olduğu payların kayıtlı iştirak değeri, ilgili özkaynak ile karşılıklı olarak netleştirilmiştir. Şirket ile Bağlı Ortaklıklar'ı arasındaki işlemler ve bakiyeler konsolidasyon kapsamında karşılıklı olarak silinmektedir. Şirket'in sahip olduğu bağlı ortaklık hisselerinin kayıtlı değerleri ve bu hisselerden kaynaklanan temettüler, ilgili özkaynak ve kapsamlı gelir tablosu hesaplarından netleştirilmiştir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 –KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Konsolidasyon Esasları (devamı)

- d) Bağlı Ortaklıklar'ın net varlıklarında ve faaliyet sonuçlarında ana ortaklık dışı paya sahip hissedarların payları, konsolide finansal durum tablosu ve konsolide kapsamlı gelir tablosunda kontrol gücü olmayan pay olarak gösterilmiştir.
- e) Grup'un önemli etkiye sahip olduğu yatırımları özkaynaktan pay alma yöntemi kullanılmak suretiyle konsolidasyon kapsamına alınırlar. Özkaynaktan pay alma yöntemine göre muhasebeleştirilen yatırımlar konsolide finansal durum tablosunda, alış maliyetinin üzerine Grup'un iştirakin net varlıklarındaki payına alım sonrası değişikliklerin eklenmesi veya çıkarılması ve varsa değer düşüklüğü karşılığının düşülmesiyle gösterilmektedir. Konsolide kapsamlı gelir tablosu, Grup'un İştirak'in faaliyetleri sonucundaki payını yansıtmaktadır. İştirak'in kar veya zararına henüz yansıtılmamış tutarların bu iştirakin özkaynaklarında ortaya çıkardığı değişiklikler de Grup'un payı oranında İştirak'in defter değerinde düzeltme yapılmasını gerekli kılabilir. Bu değişikliklerden Grup'a düşen pay doğrudan Grup'un kendi özkaynaklarında muhasebeleştirilir.
- f) Grup'un toplam oy haklarının önemli bir etkiye sahip olmadığı veya konsolide finansal tablolar açısından önemlilik teşkil etmeyen, teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmeyen satılmaya hazır finansal varlıklar gerçeğe uygun değerleriyle, gerçeğe uygun değerleri güvenilir bir şekilde belirlenemeyen satılmaya hazır finansal varlıklar maliyet bedelleri üzerinden, varsa, değer kaybı ile ilgili karşılık düşüldükten sonra konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır.

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

2.4.1 Hasılat

Grup, 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren yürürlüğe giren TFRS 15 "Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standardı" doğrultusunda hasılatın muhasebeleştirilmesinde aşağıda yer alan beş aşamalı modeli kullanmaya başlamıştır.

- Müşteriler ile yapılan sözleşmelerin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki edim yükümlülüklerinin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki işlem bedelinin belirlenmesi
- İşlem bedelinin edim yükümlülüklerine dağıtılması
- Hasılatın muhasebeleştirilmesi

Bu modele göre öncelikle müşterilerle yapılan her bir sözleşmede taahhüt edilen mal veya hizmetler değerlendirilmekte ve söz konusu mal veya hizmetleri devretmeye yönelik verilen her bir taahhüdü ayrı bir edim yükümlülüğü olarak belirlenmektedir. Sonrasında ise edim yükümlülüklerinin zamana yayılı olarak mı yoksa belirli bir anda mı yerine getirileceği tespit edilmektedir. Grup, bir mal veya hizmetin kontrolünü zamanla devreder ve dolayısıyla ilgili satışlara ilişkin edim yükümlülüklerini zamana yayılı olarak yerine getirirse, söz konusu edim yükümlülüklerinin tamamen yerine getirilmesine yönelik ilerlemeyi ölçerek hasılatı zamana yayılı olarak konsolide finansal tablolara alır. Mal veya hizmet devri taahhüdü niteliğindeki edim yükümlülükleri ile alakalı hasılat, mal veya hizmetlerin kontrolünün müşterilerin eline geçtiğinde muhasebeleştirilir.

Grup, satışı yapılan mal veya hizmetin kontrolünün müşteriye devrini değerlendirirken,

- a) Grup'un mal veya hizmete ilişkin tahsil hakkına sahipliği,
- b) Müşterinin mal veya hizmetin yasal mülkiyetine sahipliği,
- c) Mal veya hizmetin zilyetliğinin devri,
- d) Müşterinin mal veya hizmetin mülkiyetine sahip olmaktan doğan önemli risk ve getirilere sahipliği,
- e) Müşterinin mal veya hizmeti kabul etmesi koşullarını dikkate alır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 –KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4.2 Temettü ve faiz geliri

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen etkin faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir. Temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman kayda alınır.

2.4.3 Kira geliri

Yatırım amaçlı gayrimenkullerden elde edilen kira geliri, ilgili kiralama sözleşmesi boyunca doğrusal yöntemle muhasebeleştirilir.

2.4.4 Kiralamalar – TFRS 16 (Kiracı olarak)

Grup, bir sözleşmenin başlangıcında, sözleşmenin kiralama sözleşmesi olup olmadığını ya da kiralama işlemi içerip içermediğini değerlendirir. Sözleşmenin, bir bedel karşılığında tanımlanan bir varlığın kullanımını kontrol etme hakkını belirli bir süre için devretmesi durumunda bu sözleşme, bir kiralama sözleşmesidir ya da bir kiralama işlemi içermektedir.

Grup, bir sözleşmenin tanımlanan bir varlığın kullanımını kontrol etme hakkını belirli bir süre için devredip devretmediğini değerlendirirken aşağıdaki koşulları göz önünde bulundurur:

- Sözleşmenin tanımlanan bir varlık içermesi (bir varlığın sözleşmede açık veya zımni bir şekilde belirtilerek tanımlanması),
- Varlığın işlevsel bir bölümünün fiziksel olarak ayrı olması veya varlığın kapasitesinin tamamına yakını temsil etmesi (tedarikçinin kullanım süresi boyunca varlığı ikame etme yönünde asli bir hakka sahip olması ve bundan ekonomik fayda sağlaması durumunda varlık tanımlanmış değildir),
- Grup’un tanımlanan varlığın kullanımından sağlanacak ekonomik yararların tamamına yakını elde etme hakkının olması,
- Grup’un tanımlanan varlığın kullanımını yönetme hakkının olması. Grup, varlığın kullanımını yönetme hakkına aşağıdaki durumlardan herhangi birinin varlığı halinde sahip olmaktadır:
 - a) Grup’un, kullanım süresi boyunca varlığın nasıl ve hangi amaçla kullanılacağını yönetme ve değiştirebilme hakkına sahip olması veya
 - b) Varlığın nasıl ve hangi amaçla kullanılacağına ilişkin aşağıdaki kararların önceden belirlenmiş olması:
 - i. Grup’un, kullanım süresi boyunca varlığı işletme (veya varlığı kendi belirlediği şekilde işletmeleri için başkalarını yönlendirmesi) hakkına sahip olması ve tedarikçinin bu işletme talimatlarını değiştirme hakkının bulunmaması veya
 - ii. Grup’un, kullanım süresi boyunca varlığın nasıl ve ne amaçla kullanılacağını önceden belirleyecek şekilde varlığı (ya da varlığın belirli özelliklerini) tasarlamış olması.

Grup, yukarıda yer alan söz konusu değerlendirmeler sonrasında, kiralamanın fiilen başladığı tarihte konsolide finansal tablolarına bir kullanım hakkı varlığı ve bir kira yükümlülüğü yansıtır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.4 Kiralamalar – TFRS 16 (Kiracı olarak) (devamı)

Kullanım hakkı varlığı

Grup, kiralamanın fiilen başladığı tarihte kullanım hakkı varlığını maliyeti üzerinden ölçer. Kullanım hakkı varlığının maliyeti aşağıdakileri içerir:

- a) kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
- b) kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya öncesinde yapılan tüm kira ödemelerinden alınan tüm kiralama teşviklerinin düşülmesiyle elde edilen tutar,
- c) Grup tarafından katlanılan başlangıçtaki tüm doğrudan maliyetler ve
- d) dayanak varlığın, kiralamanın hüküm ve koşullarının gerektirdiği duruma getirilmesi için restore edilmesiyle ilgili olarak Grup tarafından katlanılan maliyetler (stok üretimi için katlanılan maliyetler hariç).

Grup maliyet yöntemini uygularken, kullanım hakkı varlığını:

- a) birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü zararları düşülmüş ve
- b) kira yükümlülüğünün yeniden ölçümüne göre düzeltilmiş maliyeti üzerinden ölçer.

Grup, kullanım hakkı varlığını amortisman tabi tutarken TMS 16 Maddi Duran Varlıklar Standardı'nda yer alan amortisman hükümlerini uygular. Kullanım hakkı varlığının değer düşüklüğüne uğramış olup olmadığını belirlemek ve belirlenen herhangi bir değer düşüklüğü zararını muhasebeleştirmek için TMS 36 Varlıklarda Değer Düşüklüğü Standardı uygulanır.

Grup'un kira yükümlülüğünün ölçümüne dâhil olan ve kiralamanın fiilen başladığı tarihte gerçekleşmemiş olan kira ödemeleri aşağıdakilerden oluşur:

- a) Sabit ödemelerden her türlü kiralama teşvik alacaklarının düşülmesiyle elde edilen tutar,
- b) Bir endeks ya da orana bağlı olan, ilk ölçümü kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan kira ödemeleri ve
- c) Kiralama süresinin kiracının kiralamayı sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını göstermesi durumunda, kiralamanın sonlandırılmasına ilişkin ceza ödemeleri.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra Grup, kira yükümlülüğünü aşağıdaki şekilde ölçer:

- a) Defter değerini, kira yükümlülüğündeki faizi yansıtacak şekilde artırır,
- b) Defter değerini, yapılmış olan kira ödemelerini yansıtacak şekilde azaltır ve
- c) Defter değerini, varsa yeniden değerlendirmeleri ve yeniden yapılandırmaları yansıtacak şekilde yeniden ölçer. Grup, kira yükümlülüğünün yeniden ölçüm tutarını, kullanım hakkı varlığında düzeltme olarak konsolide finansal tablolarına yansıtır.

Kolaylaştırıcı uygulamalar

Kiralama süresi 12 ay ve daha kısa olan kısa vadeli kiralama sözleşmeleri ile Grup tarafından düşük değerli olarak belirlenen bilgi teknolojileri ekipman kiralamalarına (ağırlıklı olarak yazıcı, dizüstü bilgisayar, mobil telefon vb.) ilişkin sözleşmeler, TFRS 16 Kiralamalar Standardının tanıdığı istisna kapsamında değerlendirilmiş olup, bu sözleşmelere ilişkin ödemeler oluştukları dönemde gider olarak muhasebeleştirilmeye devam edilmektedir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.5 Stoklar

Stoklar, maliyetin ya da net gerçekleşebilir değerin düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ile satışı gerçekleştirmek için yüklenilmesi gereken tahmini maliyetlerin toplamının indirilmesiyle elde edilir. Stokların net gerçekleşebilir değeri maliyetinin altına düştüğünde, stoklar net gerçekleşebilir değerine indirgenir ve değer düşüklüğünün olduğu yılda gelir tablosuna gider olarak yansıtılır. Daha önce stokların net gerçekleşebilir değere indirgenmesine neden olan koşulların geçerliliğini kaybetmesi veya değişen ekonomik koşullar nedeniyle net gerçekleşebilir değerde artış olduğu kanıtlandığı durumlarda, ayrılan değer düşüklüğü karşılığı iptal edilir. İptal edilen tutar önceden ayrılan değer düşüklüğü tutarı ile sınırlıdır.

Maliyet sistemi olarak safha maliyet sistemi kullanılmaktadır. Stoklarda ilk madde mamul ve emtia için ilk giren ilk çıkar, yardımcı ve yedek malzemeler için aylık hareketli ortalama maliyet yöntemi uygulanmaktadır.

2.4.6 Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya değer artış kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup ilk olarak maliyet değerleri ve buna dahil olan işlem maliyetleri ile ölçülürler. Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında yatırım amaçlı gayrimenkuller, bilanço tarihi itibarıyla piyasa koşullarını yansıtan gerçeğe uygun değer ile değerlendirilir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerden kaynaklanan kazanç veya zararlar oluştuğu dönemde kar veya zarar tablosuna dahil edilirler.

Sahibi tarafından kullanılmakta olan gayrimenkuller gerçeğe uygun değer esası ile gösterilen yatırım amaçlı bir gayrimenkule dönüştüğü tarihe kadar amortisman tabi tutulmuş, bu tarihten sonra amortisman hesaplanmamıştır.

2.4.7 Maddi duran varlıklar

Arazi ve binalar, yeniden değerlendirilmiş tutarlarıyla ifade edilir. Yeniden değerlendirilmiş tutar, yeniden değerlendirilme tarihinde tespit edilen gerçeğe uygun değerden sonraki dönemlerde oluşan birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü indirilerek tespit edilir. Yeniden değerlemeler bilanço tarihinde belirlenecek gerçeğe uygun değerinden önemli farklılık göstermeyeceği şekilde düzenli aralıklarla yapılır.

Söz konusu arazi ve binaların yeniden değerlendirilmesinden kaynaklanan artış, özkaynaktaki yeniden değerlendirilme fonuna kaydedilir. Yeniden değerlendirilme sonucu oluşan değer artışı, maddi duran varlıkla ilgili daha önceden konsolide gelir tablosunda gösterilen bir değer düşüklüğünün olması durumunda öncelikle söz konusu değer düşüklüğü nispetinde konsolide gelir tablosuna kaydedilir. Bahse konu arazi ve binaların yeniden değerlendirilmesinden oluşan defter değerindeki azalış, söz konusu varlığın daha önceki yeniden değerlendirilmesine ilişkin yeniden değerlendirilme fonunda bulunan bakiyesini aşması durumunda konsolide gelir tablosuna kaydedilir. Yeniden değerlendirilen binaların amortismanı konsolide gelir tablosunda yer alır. Yeniden değerlendirilen gayrimenkul satıldığında veya hizmetten çekildiğinde yeniden değerlendirilme fonunda kalan bakiye doğrudan dağıtılmamış karlara transfer edilir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.7 Maddi duran varlıklar (devamı)

Arazi ve binalar dışında maddi duran varlıkları maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri indirildikten sonraki tutar üzerinden gösterilirler. Arazi ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların, maliyet veya değerlenmiş tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortisman tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve konsolide gelir tablosuna dahil edilir.

Amortisman maddi duran varlıklar için aşağıda öngörülen ekonomik ömürler dikkate alınarak doğrudan kıst amortisman yöntemi kullanılarak hesaplanır.

Binalar, yeraltı ve yerüstü düzenleri	10-50 Yıl
Makine, tesis ve cihazlar	3-40 Yıl
Taşıt araçları	4-10 Yıl
Döşeme ve demirbaşlar	3-15 Yıl
Özel maliyetler	5 Yıl

2.4.8 Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar, varlıkla ilişkilendirilen görülebilir gelecekteki ekonomik yararların işletme için gerçekleşmesinin muhtemel olması ve varlığın maliyetinin güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi durumunda muhasebeleştirilmektedir.

Maddi olmayan duran varlıklar ilk muhasebeleştirilmesi sırasında maliyet bedeliyle ölçülmektedir. Ayrı olarak elde edilen bir maddi olmayan duran varlığın maliyet bedeli satın alma fiyatından indirim ve iskontolar düşüldükten sonra, ithalat vergileri ve iade edilmeyen alış vergileri, varlığı amaçlanan kullanımına hazır hale getirmeye yönelik, doğrudan varlıkla ilişkilendirilebilen her türlü maliyet dahil edilerek tespit edilmektedir.

Cari dönemde maddi olmayan duran varlıklar maliyet bedelleri üzerinden ekonomik ömürlerine göre normal itfa yöntemi ile itfa edilmektedir. Konsolide bilançoda yer alan maddi olmayan duran varlıklar ve belirsiz ekonomik ömrü olanlar dışında tutar 5 yılda itfa edilmektedir.

2.4.9 Şerefiye

Konsolide finansal tablolarda, iktisap edilen Grup'un net varlıklarının makul değerindeki payı ile satın alma fiyatı arasındaki farkı gösteren şerefiye için, TFRS 3 İşletme Birleşmeleri Standardı çerçevesinde muhasebeleştirilen şerefiye her yıl sonunda değer düşüklüğü olup olmadığının tespiti için test edilir ve varsa değer düşüklüğü karşılığı ayrılır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.9 Şerefiye (devamı)

Değer düşüklüğü testinde, şerefiye, Grup’un her bir nakit üreten birimine tahsis edilir. Şerefiyenin tahsis edilmiş olduğu nakit üreten birimlerde değer düşüklüğünün olup olmadığını kontrol etmek amacıyla her yıl ya da değer düşüklüğünü göstergesi olduğu durumlarda daha sık değer düşüklüğü testi uygulanır.

Nakit üreten birimin geri kazanılabilir tutarının defter değerinden düşük olduğu durumlarda, değer düşüklüğü ilk olarak nakit üreten birime tahsis edilen şerefiyenin defter değerini azaltmak için kullanılır ve sonra nispi oranları dahilinde diğer varlıkların defter değerini azaltmak için kullanılır. Şerefiye için ayrılmış değer düşüş karşılığı, daha sonraki dönemlerde iptal edilemez. Bir işletmenin satışından doğan kar ve zararlar satılan kuruluş üzerindeki şerefiyenin kayıtlı değerini de içerir.

2.4.10 Varlıklarda değer düşüklüğü

Şerefiye gibi belirsiz ömrü olan varlıklar itfaya tabi tutulmazlar. Bu varlıklar için her yıl değer düşüklüğü testi uygulanır. Amortisman ve itfaya tabi olan maddi ve maddi olmayan varlıklar için ise defter değerinin geri kazanılmasının mümkün olmadığı durum ya da olayların ortaya çıkması halinde değer düşüklüğü testi uygulanır.

Varlığın defter değerinin geri kazanılabilir tutarını aşması durumunda değer düşüklüğü karşılığı kaydedilir. Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır. Değer düşüklüğünün değerlendirilmesi için varlıklar ayrı tanımlanabilir nakit akımlarının olduğu en düşük seviyede gruplanır (nakit üreten birimler). Şerefiye ve ekonomik ömrü belirsiz olanlar haricinde değer düşüklüğüne tabi olan finansal olmayan varlıklar her raporlama tarihinde değer düşüklüğünün olası iptali için gözden geçirilir.

2.4.11 Borçlanma maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar (özellikli varlıklar) söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir. Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemde konsolide gelir tablosuna kaydedilmektedir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.12 Finansal araçlar

Finansal bir varlık veya finansal bir yükümlülük, sadece finansal araca ilişkin sözleşme hükümlerine taraf olduğunda konsolide bilanço alınmaktadır. Finansal araçların normal yoldan alımı veya satımı, işlem tarihinde ya da teslim tarihinde muhasebeleştirme yöntemlerinden biri kullanılarak konsolide finansal tablolara alınır veya finansal tablo dışı bırakılır. Menkul değerlerin alım ve satım işlemleri teslim tarihinde muhasebeleştirilmektedir. Finansal araçların ilk muhasebeleştirilmesinde, sınıflandırması, sözleşmeye bağlı şartlara ve ilgili iş modeline bağlıdır. TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standardı kapsamında değerlendirilen varlıklar dışındaki bir finansal varlık veya finansal yükümlülük ilk defa konsolide finansal tablolara alınırken gerçeğe uygun değerinden ölçülmektedir. Gerçeğe uygun değer değişimleri kâr veya zarara yansıtılanlar dışındaki finansal varlık ve yükümlülüklerin ilk ölçümünde, bunların edinimiyle veya ihracıyla doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de gerçeğe uygun değere ilave edilmekte veya gerçeğe uygun değerden düşülmektedir. Grup'un TFRS 9 kapsamında finansal varlıkları ve yükümlülükleri aşağıdaki gibidir:

Finansal varlıklar

Finansal yatırımlar, gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan ve gerçeğe uygun değerinden kayıtlara alınan finansal varlıklar haricinde, gerçeğe uygun piyasa değerinden alım işlemiyle doğrudan ilişkilendirilebilen harcamalar düşüldükten sonra kalan tutar üzerinden muhasebeleştirilir. Yatırımlar, yatırım araçlarının ilgili piyasa tarafından belirlenen süreye uygun olarak teslimatı koşulunu taşıyan bir kontrata bağlı olan işlem tarihinde kayıtlara alınır veya kayıtlardan çıkarılır. Finansal varlıklar "gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar", "itfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlıklar", "gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar" olarak sınıflandırılır.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar; alım-satım amacıyla elde tutulan finansal varlıklardır. Bir finansal varlık kısa vadede elden çıkarılması amacıyla edinildiği zaman söz konusu kategoride sınıflandırılır. Finansal riske karşı etkili bir koruma aracı olarak belirlenmemiş olan türev ürünleri teşkil eden bahse konu finansal varlıklar da gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflandırılır.

İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlıklar

Finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan ve finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması durumunda finansal varlık itfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlık olarak sınıflandırılmaktadır. Etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti ile değerlemeye tabi tutulmakta ve varsa değer azalışı için karşılık ayrılmaktadır. Vadeye kadar elde tutulacak menkul değerlerden kazanılan faiz gelirleri dönem kar/zararında faiz geliri olarak muhasebeleştirilmektedir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.12 Finansal araçlar (devamı)

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar

Finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlığın satılmasını amaçlayan ve buna ek olarak finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması durumlarında finansal varlık, gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan olarak sınıflandırılmaktadır.

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıkların müteakip değerlemesi gerçeğe uygun değerleri üzerinden yapılmaktadır. Ancak, gerçeğe uygun değerleri güvenilir bir şekilde tespit edilemiyorsa, sabit bir vadesi olanlar için iç verim oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş bedel üzerinden; sabit bir vadesi olmayanlar için gerçeğe uygun değer fiyatlandırma modelleri veya iskonto edilmiş nakit akış teknikleri kullanılarak değerlendirilmektedir. Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıkların gerçeğe uygun değerlerindeki değişikliklerden kaynaklanan ve menkul kıymetlerin etkin faiz yöntemiyle hesaplanan itfa edilmiş maliyeti ile gerçeğe uygun değeri arasındaki farkı ifade eden gerçekleşmemiş kar veya zararlar özkaynak kalemleri içerisinde "Finansal Varlıklar Değer Artış / Azalış Fonu" hesabı altında gösterilmektedir. Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar elden çıkarılmaları durumunda gerçeğe uygun değer uygulaması sonucunda özkaynak hesaplarında oluşan değer, dönem kar/zararına yansıtılmaktadır.

Finansal varlıkların kayda alınması ve bilanço dışı bırakılması

Grup, finansal varlık veya yükümlülükleri, ilgili finansal araç sözleşmelerine taraf olduğu takdirde konsolide bilançosuna yansıtmaktadır. Grup finansal varlığın tamamını veya bir kısmını, sadece söz konusu varlıkların konu olduğu sözleşmeden doğan haklar üzerindeki kontrolünü kaybettiği zaman kayıttan çıkartır. Grup finansal yükümlülükleri ancak sözleşmede tanımlanan yükümlülüğü ortadan kalkar, iptal edilir veya zaman aşımına uğrar ise kayıttan çıkartır.

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü / beklenen zarar karşılığı

Her raporlama tarihinde, değer düşüklüğü kapsamındaki finansal aracın kredi riskinde ilk defa konsolide finansal tablolara alınmasından bu yana önemli bir artış olup olmadığı değerlendirilir. Bu değerlendirme yapılırken, finansal aracın temerrüt riskinde meydana gelen değişim dikkate alınır. Beklenen zarar karşılığı tahmini tarafsız, olasılıklara göre ağırlıklandırılmış ve geçmiş olaylar, mevcut şartlar ve gelecekteki ekonomik şartlara ilişkin tahminler hakkında desteklenebilir bilgiler içermektedir.

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla kayıtlı değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda söz konusu tutar karşılık hesabından düşülerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler dönem kâr zararında muhasebeleştirilir. Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan özkaynak araçları haricinde, değer düşüklüğü zararı sonraki dönemde azalırsa ve azalış değer düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında meydana gelen bir olayla ilişkilendirilebiliyorsa, önceden muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı değer düşüklüğünün iptal edileceği tarihte, yatırımın değer düşüklüğü hiçbir zaman muhasebeleştirilmemiş olması durumunda ulaşacağı itfa edilmiş maliyet tutarını aşmayacak şekilde konsolide gelir tablosunda iptal edilir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.12 Finansal araçlar (devamı)

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü / beklenen zarar karşılığı (devamı)

Gerçeğe uygun değer farkı konsolide diğer kapsamlı gelire yansıtılan özkaynak araçlarının gerçeğe uygun değerinde değer düşüklüğü sonrasında meydana gelen artış, doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilir.

Türev finansal varlıklar

Grup, yabancı para riskinden korunmak için türev finansal araçlar tutmaktadır ve gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılan finansal araç olarak sınıflamaktadır. Türev araçların ilk olarak sözleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerini yansıtan elde etme maliyeti üzerinden kayda alınmakta ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değer ile değerlendirilmektedir. Bir finansal araç, ileriki bir tarihte satılmak veya geri satın alınmak amacıyla edinilmiş ise bu grupta sınıflanır. Türev araçlar, gerçeğe uygun değer pozitif olması durumunda varlık, negatif olması durumunda ise yükümlülük olarak muhasebeleştirilmektedir.

Grup'un gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan türev araçlarını vadeli yabancı para alım-satım sözleşmelerinden oluşturmaktadır. Türev finansal araçlar ilk kayıtlara alınmalarına müteakiben, gerçeğe uygun değerleriyle ölçülüp gerçeğe uygun değerlerindeki değişimler gerçekleştiği anda kar veya zarara yansıtılmıştır.

Satılmaya hazır finansal varlıklar

Grup tarafından elde tutulan ve aktif bir piyasada işlem gören borsaya kote özkaynak araçları ile bazı borçlanma senetleri satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılır ve gerçeğe uygun değerleriyle gösterilir.

Ticari alacaklar

Alıcıya ürün veya hizmet sağlanması sonucunda oluşan ticari alacaklar orijinal fatura değerinden kayda alınan alacakların izleyen dönemlerde elde edilecek tutarlarının etkin faiz yöntemi ile itfa edilmiş değerinden muhasebeleştirilirler. Belirlenmiş faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar, orijinal etkin faiz oranının etkisinin çok büyük olmaması durumunda, fatura tutarından gösterilmiştir.

Konsolide finansal tablolarda itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen ve önemli bir finansman bileşeni içermeyen (1 yıldan kısa vadeli olan) ticari alacakların değer düşüklüğü hesaplamaları kapsamında "basitleştirilmiş yaklaşım" uygulanmaktadır. Söz konusu yaklaşım ile, ticari alacakların belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda (gerçekleşmiş değer düşüklüğü zararları haricinde), ticari alacaklara ilişkin zarar karşılıkları "ömür boyu beklenen kredi zararlarına" eşit bir tutardan ölçülmektedir.

Değer düşüklüğü karşılığı ayrılmasını takiben, değer düşüklüğüne uğrayan alacak tutarının tamamının veya bir kısmının tahsil edilmesi durumunda, tahsil edilen tutar ayrılan değer düşüklüğü karşılığından düşülerek esas faaliyetlerden diğer gelirlere kaydedilir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.12 Finansal araçlar (devamı)

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemleri, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riski taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

Finansal yükümlülükler

Finansal bir yükümlülük ilk muhasebeleştirilmesi sırasında gerçeğe uygun değerinden ölçülür. Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılmayan finansal yükümlülüklerin ilk muhasebeleştirilmesi sırasında, ilgili finansal yükümlülüğün yüklenimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de söz konusu gerçeğe uygun değere ilave edilir. Finansal yükümlülükler sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir.

2.4.13 Kur değişiminin etkileri

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile hazırlanmıştır. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket'in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

Her bir işletmenin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden (her bir işletmenin fonksiyonel para birimi dışındaki para birimleri) gerçekleşen işlemler, işlem tarihindeki kurlar esas alınmak suretiyle kaydedilmektedir. Konsolide bilançoda yer alan dövizde endeksli parasal varlık ve yükümlülükler bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak fonksiyonel para birimine çevrilmektedir.

Gerçeğe uygun değeri ile izlenmekte olan parasal olmayan kalemlerden yabancı para cinsinden kaydedilmiş olanlar, gerçeğe uygun değer belirlendiği tarihteki kurlar esas alınmak suretiyle fonksiyonel para birimine çevrilmektedir.

Kur farkları, aşağıda belirtilen durumlar haricinde, oluştukları dönemdeki kar ya da zararda muhasebeleştirilir:

- Geleceğe yönelik kullanım amacıyla inşa edilmekte olan varlıklarla ilişkili olan ve yabancı para birimiyle gösterilen borçlar üzerindeki faiz maliyetlerine düzeltme kalemi olarak ele alınan ve bu tür varlıkların maliyetine dâhil edilen kur farkları,
- Yabancı para biriminden kaynaklanan risklere (risklere karşı finansal koruma sağlamaya ilişkin muhasebe politikaları aşağıda açıklanmaktadır) karşı finansal koruma sağlamak amacıyla gerçekleştirilen işlemlerden kaynaklanan kur farkları ve
- Yurtdışı faaliyetindeki net yatırımın bir parçasını oluşturan, çevrim yedeklerinde muhasebeleştirilen ve net yatırımın satışında kar ya da zararla ilişkilendirilen, ödenme niyeti ya da ihtimali olmayan yurtdışı faaliyetlerden kaynaklanan parasal borç ve alacaklardan doğan kur farkları.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.13 Kur değişiminin etkileri (devamı)

Grup’un yabancı faaliyetlerindeki varlık ve yükümlülükler, konsolide finansal tablolarda bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL cinsinden ifade edilir. Gelir ve gider kalemleri, işlemlerin gerçekleştiği tarihteki kurların kullanılması gereken dönem içerisindeki döviz kurlarında önemli bir dalgalanma olmadığı takdirde (önemli dalgalanma olması halinde, işlem tarihindeki kurlar kullanılır), dönem içerisindeki ortalama kurlar kullanılarak çevrilir. Oluşan kur farkı özkaynak olarak sınıflandırılır ve Grup’un çevrim fonuna transfer edilir. Söz konusu çevrim farklılıkları yabancı faaliyetin elden çıkarıldığı dönemde konsolide gelir tablosuna kaydedilir.

Yurtdışında faaliyet satın alımından kaynaklanan şerefiye ve gerçeğe uygun değer düzeltmeleri, yurtdışındaki faaliyetin varlık ve yükümlülüğü olarak ele alınır ve dönem sonu kuru kullanılarak çevrilir.

2.4.14 Pay başına kazanç

Konsolide gelir tablosunda belirtilen pay başına kazanç, net karın, yıl boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

Türkiye’de şirketler, sermayelerini, hissedarlarına geçmiş yıl karlarından dağıttıkları “bedelsiz hisse” yolu ile arttırmaktadırlar. Bu tip “bedelsiz hisse” dağıtımları, pay başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunmuştur.

2.4.15 Raporlama döneminden sonraki olaylar

Raporlama döneminden sonraki olaylar; kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile konsolide bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, konsolide finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir.

2.4.16 Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda konsolide finansal tablolarda karşılık ayrılır.

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın en güvenilir şekilde tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır.

Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir.

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.17 Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun yurt içi ve dışında kurulu bağlı ortaklıklarına konsolide vergi beyannamesi hazırlama izin vermediğinden, konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir Grup şirketi bazında ayrı olarak hesaplanmıştır. Gelir vergisi gideri ya da geliri, cari vergi gideri ve ertelenmiş vergi gideri ya da gelirinin toplamından oluşur.

Cari vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kâr, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, konsolide gelir tablosunda yer verilen kârdan farklılık gösterir. Grup'un cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasalaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, Grup'un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, Bağlı Ortaklıklar'ı ve İştirak'indeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, her bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde azaltılır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup'un bilanço tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.17 Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler (devamı)

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup’un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Doğrudan özkaynakta alacak ya da borç olarak muhasebeleştirilen kalemler (ki bu durumda ilgili kalemlere ilişkin ertelenmiş vergi de doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir) ile ilişkilendirilen ya da işletme birleşmelerinin ilk kayda alımından kaynaklananlar haricindeki cari vergi ile döneme ait ertelenmiş vergi, gelir tablosunda gider ya da gelir olarak muhasebeleştirilir. İşletme birleşmelerinde, şerefiye hesaplanmasında ya da satın alanın, satın alınan bağlı ortaklığın tanımlanabilen varlık, yükümlülük ve şarta bağlı borçlarının gerçeğe uygun değerinde elde ettiği payın satın alım maliyetini aşan kısmının belirlenmesinde vergi etkisi göz önünde bulundurulur.

2.4.18 Çalışanlara sağlanan faydalar

Kıdem tazminatları

Türkiye’de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. Güncellenmiş olan TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar Standardı (“TMS 19”) uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir. İran’da uygulanan kıdem tazminatı uygulaması Türkiye’deki uygulama ile benzerlikler göstermekte, herhangi önemli bir fark bulunmamaktadır. Buna ek olarak Razi’nin özelleştirilmesi sürecinde çalışanlara erken emeklilik hakkı tanınmış ve bu hakka ilişkin yükümlülük Razi tarafından TMS 19 kapsamında kayıtlara alınmıştır.

Konsolide bilançoda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır.

Kıdem teşvik primi

Yürürlükteki toplu iş sözleşmesi uyarınca sözleşme kapsamındaki personele belirli kıdem sürelerini tamamladıkları yıllarda kıdem teşvik primi ödenmektedir. Söz konusu teşvik primi için hesaplanan yükümlülük kayıtlara yansıtılmaktadır.

İzin karşılıkları

Grup personelinin önceki yıllarda kullanmadığı izinler neticesinde oluşmuş bulunan izin ücretleri için karşılık ayrılmaktadır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.19 Nakit akış tablosu

Konsolide nakit akım tablosunda, döneme ilişkin nakit akımları işletme, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

Esas faaliyetlerden kaynaklanan nakit akımları, Grup’un gübre ve petrokimya ürünleri satışı faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımlarını gösterir. Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Grup’un yatırım faaliyetlerinde (sabit yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve bu faaliyetlerden elde ettiği nakit akışlarını gösterir. Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Grup’un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Nakit ve nakit benzeri değerler, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riskini taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

2.4.20 Sermaye ve temettüler

Adi hisseler, özsermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüler, temettü dağıtım kararı alındığı dönemde birikmiş kardan indirilerek ödenecek temettü yükümlülüğü olarak sınıflandırılır.

2.4.21 Maden varlıkları

Maden varlıkları; maden sahası geliştirme, maden hakları, maden arazileri, ertelenen maden çıkarma maliyetleri ile maden sahalarının ıslahı, rehabilitasyonu ve kapanması ile ilgili indirgenmiş maliyetlerden oluşmaktadır. Maden varlıkları, elde etme maliyetleri üzerinden, birikmiş amortisman ve varsa kalıcı değer düşüklüğünün indirilmesi sonrasında oluşan net değeri ile finansal tablolara yansıtılmaktadır. Maden varlıkları, üretimin başlaması ile birlikte itfa edilmeye başlanırlar. Maden varlıklarının amortisman giderleri, ilgili maden sahaları bazında, üretim maliyeti ile ilişkilendirilmektedir.

Maden sahası geliştirme maliyetleri, yeni cevher damarlarının değerlendirilmesi ile geliştirilmesinin yanı sıra var olan cevher damarlarının üretiminin devamı ve geliştirilmesi amaçlı yer altı galerilerinin açılması, kazı yapılması, yolların yapılması gibi maliyetleri de içermektedir. Maden geliştirme maliyetleri, söz konusu madenden gelecekte bir ekonomik faydanın elde edilmesinin kuvvetle muhtemel olduğu, belirli maden alanları için tanımlanabildiği ve maliyetinin güvenilir bir şekilde ölçülebildiği durumlarda aktifleştirilir. Üretim sırasında katlanılan maliyetler, maden sahasının geliştirilmesiyle birebir ilişkili olduğu sürece aktifleştirilir. Üretimle ilgili maliyetler ise gider olarak kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılır.

Maden sahası geliştirme giderlerinin araştırma ve değerlendirme giderlerinden ayrımının yapılamadığı durumlarda, söz konusu giderler oluştukları dönemde gider olarak kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna kaydedilir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.21 Maden varlıkları (devamı)

Maden varlıkları, kapasitelerinin tam olarak kullanılmaya hazır olduğu ve fiziksel durumlarının Şirket yönetimi tarafından belirlenen üretim kapasitesini karşılayacağı durumlarda amortismanına tabi tutulmaya başlanırlar. Maden geliştirme maliyetleri gelecekte ekonomik faydanın elde edilmesinin kuvvetle muhtemel olduğu durumlarda aktifleştirilir ve ekonomik fayda dikkate alınarak amortismanına tabi tutulur. Maden geliştirme maliyetleri, ilk kayda alındıkları anda ilgili maden alanları bazında tanımlanabildiği ölçüde bölümlere dağıtılır ve her bir maden sahasındaki bölümler ayrı ayrı ekonomik faydalar göz önünde bulundurularak üretim birimleri yöntemi kullanılarak amortismanına tabi tutulur.

İlgili madenin ömrü süresince elde edilecek ekonomik faydaların artmasını sağlayacak söz konusu madende yapılan büyük çapta ve önemli revizyon çalışmaları aktifleştirilir. Bu kapsamda değerlendirilebilecek, büyük çapta ve önemli revizyonlar haricindeki bakım ve onarım giderleri oluştukları dönemin kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna gider olarak kaydedilir.

Her bir maden sahasındaki maden geliştirme maliyetleri; dönem içerisinde ilgili madenden çıkarılan toplam maden miktarının, söz konusu madendeki görünür ve mümkün işlenebilir geri kalan rezerv miktarına bölünmesi suretiyle bulunan itfa oranı üzerinden amortismanına tabi tutulur. Her bir maden sahasındaki görünür ve mümkün rezerv miktarları, öngörülebilir gelecekte ekonomik olarak çıkarılıp işlenebilecek bilinen ve ölçülebilen kaynağı göstermektedir.

Üretim tesislerinin üzerine kurulu olduğu ve atıkların depolandığı arazilerin dışında, Şirket maden araştırma faaliyetleri için de arazi satın almaktadır. Bu araziler maden varlıkları içerisinde takip edilmekte olup, elde etme maliyetleri üzerinden finansal tablolara yansıtılırlar. Bu araziler ilgili maden sahasında cevher çıkarılmaya başlandığı anda söz konusu madendeki toplam görünür ve mümkün işlenebilir rezervin geri kalan rezerv miktarına bölünmesi suretiyle bulunan amortisman oranı üzerinden amortismanına tabi tutulmaya başlanırlar.

Ertelenen maden çıkarma maliyetleri, dönem içerisinde her bir açık ocak cevher yatağında cevherin tanımlanan kısmına erişimi kolaylaştıran dekapaj çalışması yapılırken katlanılan direkt maliyetler ile dekapaj çalışması ile ilişkilendirilebilen genel üretim giderlerinden oluşmakta olup her bir açık ocağın kullanılabilir geri kalan ömrü baz alınarak hesaplanan ertelenen maden çıkarma oranı dikkate alınarak amortismanına tabi tutulmaktadır.

Dekapaj çalışmalarında oluşan faydanın üretilen mamul şeklinde gerçekleşen kısmına karşılık gelen üretim maliyetleri stokların maliyetine dahil edilerek muhasebeleştirilir. Her bir açık ocak cevher yatağı ve ölçülebilir olduğu sürece her bir cevher yatağına ilişkin fazlara ilişkin örtü kaldırma maliyetleri hesaplanan oranlar göz önünde bulundurularak muhasebeleştirilir.

Ertelenen maden çıkarma maliyetleri, ilgili madenden çıkarılan toplam ons bazındaki altın miktarının, söz konusu madendeki toplam ons bazındaki görünür ve mümkün işlenebilir geri kalan altın rezerv miktarına bölünmesi suretiyle bulunan itfa oranı üzerinden amortismanına tabi tutulur. Her bir maden sahasındaki görünür ve mümkün rezerv miktarları, öngörülebilir gelecekte ekonomik olarak çıkarılıp işlenebilecek bilinen ve ölçülebilen kaynağı göstermektedir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.21 Maden varlıkları (devamı)

Gerçekleşen maden çıkarma oranı, bilanço tarihine kadar her bir açık ocaktan çıkarılan pasa ve cevher miktarlarının birbirine oranlanması ile hesaplanmaktadır. Her bir açık ocağın kullanılabilir geri kalan ömrü dikkate alınarak hesaplanan tahmini maden çıkarma oranı ise rezerve bağlı her bir açık ocaktan ileriye dönük çıkarılacak ton bazındaki tahmini kümülatif pasa ve cevher miktarlarının birbirine oranlanması ile hesaplanmaktadır.

Buna istinaden, gerçekleşen maden çıkarma oranının, ilgili her bir açık ocağın kullanılabilir ömrü dikkate alınarak hesaplanan tahmini maden çıkarma oranından daha yüksek olması durumunda, yıl içerisindeki tahmini kümülatif pasa ve cevher çıkarmak için katlanılan maliyetin bir kısmı söz konusu oranlar doğrultusunda aktifleştirilmektedir.

Madenin kullanılabilir ömrü dikkate alınarak hesaplanan tahmini maden çıkarma oranının, gerçekleşen maden çıkarma oranından daha yüksek olması durumunda ise ilgili maliyetler, yukarıda belirtilen amortisman oranı dikkate alınarak kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda üretim gideri olarak muhasebeleştirilir. Madenin kullanılabilir ömrü yılda bir kez gözden geçirilir ve ertelenen maden çıkarma oranındaki değişiklikler ise ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Maden işletme hakları ise elde etme maliyetinden finansal tablolara yansıtılmakta olup ilgili madenin kalan ekonomik ömürleri veya dönem içerisinde yer altı ve açık ocaktan çıkarılan madenin, görünür ve mümkün işlenebilir geri kalan rezerv miktarına bölünmesi suretiyle bulunan amortisman oranından düşük olanı kullanılarak itfa edilmektedir.

Açık ocak maden sahası geliştirme aktivitelerine ve açık ocakta yapılan üretime bağlı olarak ortaya çıkan maden sahalarının hali hazırdaki durumlarına göre ıslahı, rehabilitasyonu ve kapanma maliyetleri; madenlerin kapanması ve rehabilitasyonu sırasında harcanması kuvvetle muhtemel olan giderlerin karşılığının bilanço tarihi itibarıyla indirgenmiş maliyet değerleri üzerinden finansal tablolara yansıtılmasıdır.

Söz konusu karşılıklar bilanço tarihindeki değerlerine piyasalarda oluşan faiz oranı ve yükümlülük ile ilgili risk dikkate alınarak, vergi öncesi olan ve gelecekteki nakit akışlarının tahminiyle ilgili riski içermeyen iskonto oranı ile indirgenmiş olup hesaplamalar her bir bilanço döneminde gözden geçirilmektedir. Maden sahalarının ıslahı, rehabilitasyonu ve kapanması karşılığının hesaplanmasında kullanılan yönetim tahminlerindeki değişikliklerden kaynaklanan değişimler, maden sahalarının ıslahı, rehabilitasyonu ve kapanması maliyetlerine yansıtılır.

Öte yandan, her maden için, ilgili maden sahalarının ıslahı, rehabilitasyonu ve kapanması maliyetleri; ilgili madenin kalan ekonomik ömürlerinin veya dönem içerisinde ilgili açık ocaktan çıkarılan madenin, açık ocak görünür ve mümkün işlenebilir geri kalan rezerv miktarına bölünmesi suretiyle bulunan amortisman oranından düşük olanı kullanılarak itfa edilmektedir. Mevcut programlar kapsamında çevre kirliliğinin önlenmesi ve çevrenin korunmasına istinaden katlanılan maliyetler oluştukları dönemde gider olarak kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.21 Maden varlıkları (devamı)

Maden arama, değerlendirme ve geliştirme giderleri

Lisans öncesi maliyetleri gerçekleştikleri dönemde gider olarak muhasebeleştirilir.

Maden sahası geliştirme maliyetleri, söz konusu madenden gelecekte bir ekonomik faydanın elde edilmesinden kuvvetle muhtemel olduğu, belirli maden alanları için tanımlanabildiği ve maliyetlerin güvenilir bir şekilde ölçülebildiği durumlarda aktifleştirilir. Araştırma ve değerlendirme sırasında katlanılan maliyetler, maden sahasının geliştirilmesi ile birebir ilişkili olduğu sürece aktifleştirilir.

Lisans alım sonrası maden arama ve değerlendirme giderleri, bir maden sahasının ilk prospeksiyon ve arama aşamalarından, madencilik projesinin gerçekleştirilmesine kadar her türlü teknik hizmeti içermektedir. Bu teknik hizmetler; madencilik faaliyetleriyle ilgili prospeksiyondan, rezerv hesabına kadar her türlü jeolojik çalışma, işletilebilir rezerv hesaplamasından, üretim yöntemi, optimizasyonu ve organizasyonuna kadar her türlü cevher üretim planlaması, proses mineralojisinden, komple akım şeması tespitine yönelik cevher zenginleştirme projelerinin yapımı ve uygulaması, pazar analizlerinden, gerekli finansman kaynağına kadar her kapsamda fizibilite çalışması, gibi faaliyetleri içermektedir. Maden sahasında üretime karar verildiği noktada, yapılan tüm maliyetler maden varlıkları hesabına transfer edilir. Ancak, gelecekte bir ekonomik fayda elde edilemeyeceğine karar verildiğinde, yapılan tüm maliyetler gelir tablosuna yansıtılır. Hazırlık dönemi sonrasında üretimin başlaması itibarıyla maden varlıkları amorti edilmeye başlanır.

Aktifleştirilen değerlendirme maliyetleri için yönetimi her bilanço tarihinde, rezerv miktarındaki önemli düşüş, maden sahalarına istinaden alınmış hakların süresinin bitmesi ve yenilenememesi veya iptal edilmesi gibi değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, söz konusu varlığın kullanım veya satılması için gerekli olan giderler düşüldükten sonraki satış yoluyla geri elde edilecek tutarından yüksek olanı olarak tespit edilen ilgili geri kazanılabilir değeri tahmin edilir ve değer düşüklüğü kayıpları kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna gider olarak yansıtılarak, taşınan değer geri kazanılabilir değerine indirilir.

Rehabilitasyon karşılığı

Şirket işletim yerlerini restore etmek için gereken yasal ve yapıcı yükümlülüklerin tahmini maliyetlerinin bugünkü değerini, yükümlülüğün gerçekleştiği dönemde kaydeder. Bu restorasyon faaliyetleri, yapıları sökmek ve kaldırmayı, maden ve atık barajlarının rehabilitasyonunu, işletim tesislerinin sökülmesini, fabrikaların ve atık alanlarının kapatılmasını ve restorasyonunu, ve etkilenen alanların iyileştirme ve yeşillendirmesini içermektedir. Zorunluluk, genellikle varlığın kurulumu yapıldığında veya üretim alanındaki yer/çevre olumsuz etkilendiğinde oluşur. Yükümlülük ilk kayıtlara alındığında, tahmini maliyetlerin bugünkü değeri, ilgili maden varlıklarının net defter değerinin madenin geliştirilmesi/yapımının gerçekleşeceği tutara kadar arttırılarak aktifleştirilir. Zamanla iskonto edilen yükümlülük, cari dönemdeki piyasa değerlendirmelerini ve yükümlülüğe özgü riskleri yansıtan iskonto oranlarına bağlı olan bugünkü değerini değiştirir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.22 Önemli muhasebe tahmin ve varsayımları

Konsolide finansal tabloların TFRS'ye göre hazırlanmasında Grup Yönetimi'nin, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarlarını etkileyecek, bilanço tarihi itibarı ile oluşması muhtemel yükümlülük ve taahhütleri ve raporlama dönemi itibarıyla gelir ve gider tutarlarını belirleyen varsayımlar ve tahminler yapması gerekmektedir. Bu tahmin ve varsayımlar Grup yönetiminin mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin en iyi bilgilerine dayanmasına rağmen fiili sonuçlar ile farklılık gösterebilir. Tahminler düzenli olarak gözden geçirilmekte, gerekli düzeltmeler yapılmakta ve gerçekleştirikleri dönem konsolide kapsamlı gelir tablosunda yansıtılmaktadırlar.

Gelecek finansal dönemlerde, varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değerinde düzeltmelere neden olma riski olan tahmin ve varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Net gerçekleşebilir değer

Stoklar maliyetin veya net gerçekleşebilir değer düşük olanı ile değerlendirilir. Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde tahmini satış fiyatından tahmini tamamlama maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyetlerinin toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır.

Şerefiye değer düşüklüğü

Şerefiye Grup tarafından her yıl değer düşüklüğü için test edilir. Bilanço tarihi itibarıyla şerefiye Razi'nin satın alımı ve Razi'nin bağlı ortaklığı Arya'nın satın alımı sonucu oluşmuştur ve Razi şerefiye değer düşüklüğü testi için nakit üreten birim olarak tanımlanmıştır. Bu kullanım değeri hesaplamaları iskonto edilmiş vergi sonrası nakit akım tahminlerini içermektedir. Grup yönetimi tarafından onaylanan yıllık bütçelere dayanmaktadır. Kullanım değeri hesaplamalarında iskonto oranı %14 büyüme oranı %4 (31 Aralık 2020: iskonto %14, büyüme %4), olarak kullanılmıştır. Kullanılan iskonto oranı vergi sonrası iskonto oranı olup Razi'nin faaliyetlerine özgü riskleri de içermektedir. Grup, 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla yukarıdaki varsayımları kullanarak yapmış olduğu değer düşüklüğü testleri sonucunda şerefiye tutarında herhangi bir değer düşüklüğü tespit etmemiştir.

Ertelenmiş vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış konsolide finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleşirmektedir. Ertelenmiş vergi varlıklarının kısmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı mevcut koşullar altında tahmin edilmiştir. Değerlendirme sırasında, gelecekteki kar projeksiyonları, cari dönemlerde oluşan zararlar, kullanılmamış zararların ve diğer vergi varlıklarının son kullanılabileceği tarihler ve gerektiğinde kullanılabilecek vergi planlama stratejileri göz önünde bulundurulmuştur. Elde edilen veriler ışığında, Grup'un gelecekte elde edilecek vergiye tabi kar ertelenmiş vergi varlıklarının tamamını karşılamaya yetmiyorsa, ertelenmiş vergi varlığının tamamı ve bir kısmına karşılık ayrılır. Eğer gelecekteki faaliyet sonuçları, Grup'un şu andaki beklentilerini aşarsa, kayıtlara alınmamış ertelenmiş vergi varlığını kayıtlara almak gerekebilir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.22 Önemli muhasebe tahmin ve varsayımları (devamı)

Gayrimenkullerin gerçeğe uygun değeri

Grup'un 31 Aralık 2022 tarihindeki yatırım amaçlı gayrimenkullerinin, arsa ve binalarının gerçeğe uygun değeri Grup ile ilişkisi olmayan bağımsız bir ekspertiz şirketi tarafından gerçekleştirilen değerlemeye göre elde edilmiştir. Türkiye Sermaye Piyasası Kurulu ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bir bağımsız ekspertiz şirketi olan Aden Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş. söz konusu yerlerdeki taşınmazların değerlemesi konusunda uygun nitelik ve deneyime sahiptir. Uluslararası Değerleme Standartları'na uygun olan Pazar (Emsal) Yaklaşımı ve Maliyet Yaklaşımı yöntemlerinden uygun olanıyla tespit edilmiştir. Pazar Yaklaşımı yakın dönemde pazara çıkarılmış ve satılmış/kiraya verilmiş benzer gayrimenkuller dikkate alınarak pazar değerini etkileyebilecek kriterler çerçevesinde fiyat ayarlaması yapıldıktan sonra birim fiyat belirlenmektedir.

Değerlemedeki takdir tapu takyidatlarını dikkate almamakta ve taşınmazla ilgili herhangi bir dava bulunmadığı kabulüne dayanmaktadır. Maliyet Yaklaşımı Yöntemi var olan yapının günümüz koşullarında yeniden inşa edilme maliyetini referans almaktadır.

2.5 Muhasebe Politikaları ve Tahminlerindeki Değişiklik ve Hatalar

Yeni bir standardın ilk kez uygulanmasından kaynaklanan muhasebe politikası değişiklikleri, şayet varsa, geçiş hükümlerine uygun olarak geriye veya ileriye dönük olarak uygulanmaktadır. Herhangi bir geçiş hükmünün yer almadığı değişiklikler, muhasebe politikasında isteğe bağlı yapılan önemli değişiklikler veya tespit edilen muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de ileriye yönelik olarak uygulanır.

Şirket taşınmaz ve iktisadi kıymetlerini 6 Temmuz 2021 tarih ve 1346 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile 7326 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun'un 11.Maddesi ve Vergi Usul Kanunu'na eklenen Geçici 31. Maddesine istinaden 31.05.2021 tarihi itibarıyla, sonrasında 28 Ekim 2022 tarih ve 10539 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile 7338 sayılı Kanun'la Vergi Usul Kanunu'na eklenen Geçici 32'nci Madde ve Mükerrer 298'inci Maddenin (Ç) fıkrası kapsamında 30 Eylül 2022 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen oranlara göre endeksleyerek yasal kayıtlarında yeniden değerlemiştir. Yapılan yeniden değerlendirme konsolide finansal tablolara yansıtılmamıştır.

Vergi Usul Kanunu'na göre yapılan değerlendirme varlıkların pazar yaklaşımına dayalı gerçeğe uygun TFRS değerinden farklılık arz edebilir. Grup'un sahip olduğu arsa, bina, yeraltı ve yerüstü düzenler ve tesis makine cihazlar rayiç değerleri SPK mevzuatı çerçevesinde değerlendirme hizmeti veren SPK lisanslı uzman kuruluş tarafından hazırlanan 30 Aralık 2022 tarihli değerlendirme raporunda takdir edilen toplam 3.033.144.000 TL olarak tespit edilmiştir. 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla takdir edilen rayiç değerleri üzerinden sırasıyla 665.024.106 TL, 311.026.540 TL, 410.801.968 TL ve 593.899.397 TL olmak üzere toplam 1.980.752.011 TL değerlendirme farkı finansal tablolara yansıtılmıştır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Şirket Birleşmeleri

Gübretaş Maden, Söğüt Altın Madeni çevresinde arama-geliştirme faaliyetlerinin genişletilmesi ve olası yeni maden kaynaklarının tespiti amacıyla Bilecik ili sınırları içinde bulunan 200709861 numaralı ruhsat sahasının sahibi Kavak Madencilik A.Ş.'nin (“Kavak Maden”) %80 hissesini 3 Ocak 2022 tarihinde imzalanan “Satış Anlaşması”na istinaden 1.800.000 USD bedel ile ve %2 rödovans ödemesi karşılığında Teck Anadolu Madencilik A.Ş.’den satın almıştır (Dipnot 34).

Şirket 19 Ağustos 2022 tarihinde Raintrade tarafından kurulmuştur. 31 Aralık 2022 döneminde uzun vadeli finansal yatırımlarda gösterilmiştir.

NOT 3 - DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR

Özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirilen iştiraklerin bilanço ve gelir tablosu aşağıdaki gibidir:

	Tarkim Bitki Koruma San. ve Tic. A.Ş.	
	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Dönen varlıklar	683.389.020	387.131.084
Duran varlıklar	339.316.609	67.508.799
Kısa vadeli yükümlülükler	(400.545.790)	(342.640.860)
Uzun vadeli yükümlülükler	(121.314.257)	(10.308.970)
Net varlıklar	500.845.582	101.690.053

	Tarkim Bitki Koruma San. ve Tic. A.Ş.	
	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Net satış	711.233.305	251.901.471
Net kar	364.356.120	27.123.688

Özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirilen iştiraklerin konsolide finansal durum tablosunda yer alan net varlık tutarları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Tarkim Bitki Koruma San. ve Tic. A.Ş.	200.338.233	40.676.021
Toplam net varlık	200.338.233	40.676.021

Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen iştiraklerin dönem faaliyet sonuçlarına etkisi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Tarkim Bitki Koruma San. ve Tic. A.Ş., net kar	145.742.448	10.849.475
Tarkim Bitki Koruma San. ve Tic. A.Ş., kapsamlı gelir	13.919.764	6.243.916
Toplam	159.662.212	17.093.391

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR (devamı)

	Tarkim Bitki Koruma San. ve Tic. A.Ş.	
	2022	2021
İştirak oranı	%40	%40
Özkaynak toplamı	500.845.582	101.690.053
1 Ocak itibariyle	40.676.021	23.582.630
Cari yıl toplam kapsamlı gelir	159.662.212	17.093.391
31 Aralık itibariyle	200.338.233	40.676.021

NOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Grup'un faaliyetlerine ilişkin karar almaya yetkili mercii tarafından düzenli olarak gözden geçirilen iç raporlara dayanarak faaliyet bölümlerini belirlemiştir. Grup'un karar almaya yetkili mercii olan Yönetim Kurulu, bölümlere tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölümlerin performansının değerlendirilmesi amacıyla sonuçları ve faaliyetleri coğrafi bölümler bazında incelemektedir. Şirket'in Türkiye'de, bağlı ortaklığı durumundaki Razi'nin ise İran'da faaliyeti bulunmaktadır.

Şirket Türkiye genelinde kimyevi gübre üretim, alım ve satım faaliyetleri yürütmektedir. Razi, kimyevi gübre ve gübre hammaddeleri üretimi ve ticareti yapmaktadır. Gübretaş Maden ise, Söğüt altın madeni çevresinde maden yatırımlarını sürdürmektedir.

Grup Yönetimi, faaliyet sonuçlarını ve performansını TFRS'ye göre hazırlanmış konsolide finansal tablolar üzerinden değerlendirdiğinden, bölümlere göre raporlama hazırlanırken TFRS konsolide finansal tablolar kullanılmaktadır.

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla konsolide bilançoların bölümlere göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

	Yurtiçi Maden	Yurtiçi Gübre	Yurtdışı Gübre	Konsolidasyon düzeltmeleri	Toplam
	31 Aralık 2022	31 Aralık 2022	31 Aralık 2022	31 Aralık 2022	31 Aralık 2022
Varlıklar					
Dönen varlıklar	133.477.757	8.629.756.895	3.854.338.835	(513.167.726)	12.104.405.761
Duran varlıklar	1.479.715.720	4.094.755.643	3.542.980.674	(364.440.072)	8.753.011.965
Toplam varlıklar	1.613.193.477	12.724.512.538	7.397.319.509	(877.607.798)	20.857.417.726
Kaynaklar					
Kısa vadeli yükümlülükler	1.636.964.876	7.831.798.963	3.287.850.063	(498.813.158)	12.257.800.744
Uzun vadeli yükümlülükler	5.824.241	618.946.125	111.812.496	(14.680.143)	721.902.719
Özkaynaklar	(29.595.640)	4.273.767.450	3.997.656.950	(364.114.497)	7.877.714.263
Toplam kaynaklar	1.613.193.477	12.724.512.538	7.397.319.509	(877.607.798)	20.857.417.726

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

	Yurtiçi Maden	Yurtiçi Gübre	Yurtdışı Gübre	Konsolidasyon düzeltmeleri	Toplam
	31 Aralık 2021	31 Aralık 2021	31 Aralık 2021	31 Aralık 2021	31 Aralık 2021
Varlıklar					
Dönen varlıklar	12.348.229	6.810.991.321	2.496.422.713	(60.032.022)	9.259.730.241
Duran varlıklar	240.005.989	1.749.386.779	2.137.229.112	(336.742.230)	3.789.879.650
Toplam varlıklar	252.354.218	8.560.378.100	4.633.651.825	(396.774.252)	13.049.609.891
Kaynaklar					
Kısa vadeli yükümlülükler	206.378.565	6.822.908.481	1.629.728.332	(60.032.022)	8.598.983.356
Uzun vadeli yükümlülükler	4.086.492	88.511.942	329.769.722	--	422.368.156
Özkaynaklar	41.889.161	1.648.957.677	2.674.153.771	(336.742.230)	4.028.258.379
Toplam kaynaklar	252.354.218	8.560.378.100	4.633.651.825	(396.774.252)	13.049.609.891

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihlerinde sona eren yıllara ait kar veya zarar tablolarının bölümlere göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

	Yurtiçi Maden	Yurtiçi Gübre	Yurtdışı Gübre	Konsolidasyon düzeltmeleri	Toplam
	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Satışlar	16.610	20.523.185.947	5.718.188.206	(954.640.780)	25.286.749.983
Satışların Maliyeti	--	(17.679.045.090)	(4.723.444.023)	939.212.362	(21.463.276.751)
Brüt Kar	16.610	2.844.140.857	994.744.183	(15.428.418)	3.823.473.232
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri	--	(601.596.493)	(139.980.694)	--	(741.577.187)
Genel Yönetim Giderleri	(57.806.959)	(129.828.378)	(368.702.614)	--	(556.337.951)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelir / Giderler, net	(12.599.466)	(952.713.775)	(436.610.788)	--	(1.401.924.029)
Esas Faaliyet Karı / (Zararı)	(70.389.815)	1.160.002.211	49.450.087	(15.428.418)	1.123.634.065
Yatırım Faaliyetlerinden Gelir / Giderler, net	--	477.633.733	--	(332.114.259)	145.519.474
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar Payları	--	145.742.448	--	--	145.742.448
Finansman Gideri Öncesi Faaliyet Karı / (Zararı)	(70.389.815)	1.783.378.392	49.450.087	(347.542.677)	1.414.895.987
Finansman Gelirleri / Giderleri, net	(2.943.556)	(452.963.129)	234.097.250	--	(221.809.435)
Vergi Öncesi Kar / (Zarar)	(73.333.371)	1.330.415.263	283.547.337	(347.542.677)	1.193.086.552
Vergi (Gideri) / Geliri	1.063.265	(256.773.164)	(103.317.011)	8.998.392	(350.028.518)
Dönem Karı / (Zararı)	(72.270.106)	1.073.642.099	180.230.326	(338.544.285)	843.058.034

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

	Yurtiçi Maden	Yurtiçi Gübre	Yurtdışı Gübre	Konsolidasyon Düzeltilmeleri	Toplam
	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2021	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Satışlar	--	8.823.633.596	2.184.048.747	(242.891.078)	10.764.791.265
Satışların Maliyeti	--	(6.647.489.495)	(1.779.835.022)	242.891.078	(8.184.433.439)
Brüt Kar	--	2.176.144.101	404.213.725	--	2.580.357.826
Pazarlama, Satış ve Dağıtım					
Giderleri	--	(330.382.083)	(21.474.938)	--	(351.857.021)
Genel Yönetim Giderleri	(20.833.553)	(87.052.280)	(130.230.814)	--	(238.116.647)
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler, net	24.575.972	(1.236.456.116)	(319.820.412)	--	(1.531.700.556)
Esas Faaliyet Karı / (Zararı)	3.742.419	522.253.622	(67.312.439)	--	458.683.602
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler, net	--	248.858.132	957.602	(185.726.822)	64.088.912
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar Payları	--	10.849.475	--	--	10.849.475
Finansman Gideri Öncesi Faaliyet Karı / (Zararı)	3.742.419	781.961.229	(66.354.837)	(185.726.822)	533.621.989
Finansman Gelirleri / (Giderleri), net	(1.365.574)	86.999.035	(10.991.767)	--	74.641.694
Vergi Öncesi Kar / (Zarar)	2.376.845	868.960.264	(77.346.604)	(185.726.822)	608.263.683
Vergi (Gideri) / Geliri	(390.608)	(111.090.677)	(26.993.000)	--	(138.474.285)
Dönem Karı / (Zararı)	1.986.237	757.869.587	(104.339.604)	(185.726.822)	469.789.398

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihlerinde sona eren yıllara ait bölüm varlıklarına ilişkin yatırım harcamaları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Gübretaş Maden (Yurtiçi Maden)	1.345.619.199	111.871.736
Gübretaş (Yurtiçi Gübre)	224.640.912	72.928.172
Razi (Yurtdışı Gübre)	119.052.333	113.717.101
Toplam	1.689.312.444	298.517.009

Amortisman / İtfa Payları:

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihlerinde sona eren yıllara ait bölüm varlıklarına ilişkin amortisman ve itfa payları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Gübretaş Maden (Yurtiçi Maden)	11.893.885	3.402.882
Gübretaş (Yurtiçi Gübre)	63.261.602	52.169.127
Razi (Yurtdışı Gübre)	469.024.049	146.032.155
Toplam	544.179.536	201.604.164

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 – NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Kasa	1.056.297	935.227
Banka	1.082.322.860	1.176.256.732
- Vadesiz mevduat	638.451.175	153.216.859
- Vadeli mevduat	443.871.685	1.023.039.873
Diğer hazır değerler	40	2.528.625
Toplam	1.083.379.197	1.179.720.584
Bloke mevduat	--	(8.229.047)
Nakit akış tablosundaki nakit ve nakit benzerleri	1.083.379.197	1.171.491.537

5.1 Vadeli mevduatlar (TL)

Faiz oranı (%)	Vade	31 Aralık 2022
20,00	2 gün	18.269.000
Toplam		18.269.000
Faiz oranı (%)	Vade	31 Aralık 2021
25,00	3 gün	7.254.351
Toplam		7.254.351

5.2 Vadeli mevduatlar (Döviz):

Faiz Oranı (%)	Vade	Döviz cinsi	Döviz tutarı	31 Aralık 2022 TL karşılığı
2,50	2 gün	USD	6.820.747	127.536.381
1	2 gün	EUR	6.198.940	123.575.256
10-18	2 gün	Milyon IRR	2.659.641	174.491.048
Toplam				425.602.685

Faiz Oranı (%)	Vade	Döviz cinsi	Döviz tutarı	31 Aralık 2021 TL karşılığı
1,30	3 gün	USD	51.781.436	690.194.767
1,00	3 gün	EUR	15.083.480	227.559.941
10 –11	3 gün	Milyon IRR	1.854.057	98.030.814
Toplam				1.015.785.522

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 6 – KISA VE UZUN VADELİ BORÇLANMALAR

Kısa ve uzun vadeli borçlanmalar	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
1 yıl içerisinde ödenecek	5.515.983.218	2.559.498.555
1 - 5 yıl içerisinde ödenecek	44.811.294	8.354.465
Toplam	5.560.794.512	2.567.853.020

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibariyle kısa ve uzun vadeli borçlanmaların detayı aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli borçlanmalar	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Kısa vadeli borçlanmalar	5.497.064.441	2.549.567.447
Kiralama yükümlülükleri	18.918.777	7.533.393
Diğer kısa vadeli borçlanmalar	--	2.397.715
Toplam	5.515.983.218	2.559.498.555

6.1 Kısa Vadeli Borçlanmalar

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibariyle kısa vadeli borçlanmaların detayı aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2022

Para birimi	Ortalama etkin yıllık faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL Tutar
Banka kredileri			
EUR	6,39	10.052.427	200.394.127
USD	6,61	30.138.927	563.546.692
TL	14,11	4.510.492.924	4.510.492.924
Diğer finansal borçlanmalar			
Milyon IRR	18,00	3.393.398	222.630.698
Toplam			5.497.064.441

31 Aralık 2021

Para birimi	Ortalama etkin yıllık faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL Tutar
Banka kredileri			
EUR	6,50	1.626.458	24.582.124
TL	18,07	2.363.142.703	2.363.142.703
Diğer finansal borçlanmalar			
Milyon IRR	18,00	3.060.911	161.842.620
Toplam			2.549.567.447

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 6 – KISA VE UZUN VADELİ BORÇLANMALAR (devamı)

6.2 Kısa Vadeli Kiralama Yükümlülükleri (devamı)

31 Aralık 2022 Para birimi	Ortalama etkin yıllık faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL Tutar
USD	6,25	524.873	9.814.241
TL	14,29	9.104.536	9.104.536
Toplam			18.918.777

31 Aralık 2021 Para birimi	Ortalama etkin yıllık faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL Tutar
TL	14	7.533.393	7.533.393
Toplam			7.533.393

6.3 Uzun Vadeli Finansal Kiralama Yükümlülükleri

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Uzun vadeli kiralama yükümlülükleri (Dipnot 2.4)	44.811.294	8.354.465
Toplam	44.811.294	8.354.465

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla uzun vadeli finansal kiralama yükümlülükleri detayı aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2022 Para birimi	Ortalama etkin yıllık faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL tutar
USD	6,25	1.779.444	33.272.580
TL	14,29	11.538.714	11.538.714
Toplam			44.811.294

31 Aralık 2021 Para birimi	Ortalama etkin yıllık faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL Tutar
TL	14	8.354.465	8.354.465
Toplam			8.354.465

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 7 – TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

7.1 İlişkili Olmayan Taraflardan Kısa Vadeli Ticari Alacaklar

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Ticari alacaklar	176.132.578	82.773.081
İran Tarım Bakanlığı iştiraklerinden alacaklar (Razi)		
- Üre fiyat farkı (*)	--	532.264.965
- Diğer	97.434.452	59.256.692
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı	(12.581.743)	(14.673.089)
Toplam	260.985.287	659.621.649

(*) Razi, İran hükümetin 29 Eylül 2019 tarihli kararnamesi, İdare Mahkemesi Genel Kurulu'nun 22 Ağustos 2017 tarih ve 505 sayılı kararı ile İdari Yargı Mahkemesi Ekonomik İşler Yargı Yardımcısı Yürütme Kolu ve piyasa düzenleme çalışma grubu 24. toplantısının onayına istinaden yıl içerisinde ticaret borsasında oluşan asgari fiyat ile istenilen fiyattaki Üre satış fiyatı arasındaki farka ilişkin olarak gelir muhasebeleştirmiştir. 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Razi'nin bu gelirden kaynaklanan İran Tarım Bakanlığına bağlı Tarımsal Destek Hizmetleri ve birlik üyelerinden 1.797.997.432 TL (27.406 Milyar IRR) (31 Aralık 2021: 532.264.965 TL (10.067 Milyar IRR)) tutarında alacağı bulunmaktadır. Ancak yıl sonunda söz konusu alacağın tahsil edilmeyeceğine ilişkin yapılan öngörüye istinaden yılsonu itibarıyla ilgili ticari alacaklar, satışlardan silinerek iptal edilmiştir.

Şüpheli alacaklar ve bu alacaklarla ilgili ayrılan karşılıklara ilişkin özet bilgi aşağıdaki gibidir:

Vadeden sonra geçen süre	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
9 aydan fazla	12.581.743	14.673.089
Toplam	12.581.743	14.673.089

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihlerinde sona eren yıla ait şüpheli ticari alacaklar karşılığının hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Açılış bakiyesi	14.673.089	9.124.754
Dönem (iptali) / gideri	(2.091.346)	5.548.335
Kapanış bakiyesi	12.581.743	14.673.089

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla vadesi geçmemiş alacaklara ilişkin teminatlar ve DBS alacakları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Teminat mektupları ve DBS alacakları	385.378.201	111.558.883
Teminat çekleri/senetleri	6.875.001	8.967.841
Toplam	392.253.202	120.526.724

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 7 – TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR (devamı)

7.2 İlişkili Olmayan Taraflara Kısa Vadeli Ticari Borçlar

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
İran gaz tedarikçisi kuruluşa borçlar	1.116.139.381	673.023.837
Satıcılar	3.784.517.039	3.959.952.257
Diğer ticari borçlar	171.529.304	63.717.955
Toplam	5.072.185.724	4.696.694.049

7.3 İlişkili Olmayan Taraflardan Uzun Vadeli Ticari Alacaklar

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Ticari alacaklar	1.133.425	--
Toplam	1.133.425	--

NOT 8 – DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

8.1 İlişkili Olmayan Taraflardan Kısa Vadeli Diğer Alacaklar

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
KDV alacakları - Türkiye	83.279.269	81.593.928
KDV alacakları – Razi (**)	203.052.680	--
Personelden alacaklar	27.014.731	35.094.389
Tabosan'dan alacaklar (*) (Not 12)	--	36.391.022
Diğer devlet kurumlarından alacaklar – Razi	97.433.992	58.197.738
Diğer çeşitli alacaklar	57.250.250	18.857.517
Toplam	468.030.922	230.134.594

(*) Grup Yönetimi İflas İdaresi'ne Tabosan Mühendislik ve İmalat ve Montaj San. A.Ş.'ye ("Tabosan") ait Razi hisselerinden, kefaleten yapılan 5.439.402 EUR ödemeye tekabül eden %1,31 oranında hisse devrinin gerçekleştirilmesi için talepte bulunmuştur. Grup'un bu talebi İflas İdaresi'nce kabul edilmediği için mahkemeye başvurularak hisse devri davası açılmış, ayrıca 27 Haziran 2013 tarihinde, Tabosan'a ait %1,31 Razi hisselerinin masa alacaklılarına dağıtılmaması ve üzerinde herhangi bir tasarrufta bulunulmaması için ihtiyati tedbir kararı verilmiştir. Grup'un açtığı hisse devri davası reddedilmiş olup Grup tarafından temyiz edilmiş ancak Yargıtay Mahkeme kararını onamıştır. Bunun üzerine Grup Yargıtay'da karar düzeltme yoluna başvurmuştur. Ancak karar düzeltme talebi de reddedilmiş olup daha sonra bu alacaklar iflas masasına yazdırılmıştır. Grup, hisse devrine konu ettiği alacakları haricindeki diğer alacaklarının masaya kaydedilmesi amacıyla iflas idaresine başvurmuştur. Ancak bu başvuru reddedilmiştir. Bu sebeple Grup iflas idaresi aleyhinde alacak kabul davası açmıştır. İflas İdaresi Grup'un açtığı alacak kayıt davasını kabul etmiş ve bu kabul beyanı üzerine Mahkeme 15 Temmuz 2017 tarihinde Grup'un açtığı kayıt kabul davasının kabulüne karar vermiştir. Grup 14 Haziran 2022 tarihinde 12.395.509 TL tutarında anapara, 23 Haziran 2022 tarihinde 24.621.355 TL tutarında faiz ve 24 Haziran 2022 tarihinde 1.571.576 TL tutarında kur farkı olmak üzere toplam 38.588.440 TL tutarında alacağını tahsil etmiştir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 8 – DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR (devamı)

8.1 İlişkili Olmayan Taraflardan Kısa Vadeli Diğer Alacaklar (devamı)

(**) Razi'nin ihracata konu satışları üzerinden 492.443.753 TL (7.506 Milyon IRR) tutarında katma değer vergisi alacağı mevcuttur. Bu alacakların 2015, 2016, 2018, 2019, 2020 ve 2021 yıllarına ait olan kısmı vergi dairesince incelenmiş ve bu alacakların 203.052.680 TL (3.095 Milyon IRR) tutarındaki kısmının iadesine hakkı olduğu Razi'ye bildirilmiş, olup bu tutarın gelecek yıllarda tahsili ya da vergi borçlarına mahsubunun gerçekleşmesi beklenmektedir. Razi yönetiminin kalan tutar için iade talebi rapor tarihi itibarıyla henüz kabul edilmemiştir. Rapor tarihi itibarıyla bu alacak tutarının tahsilat zamanıyla ilgili belirsizlik mevcut olup, Grup Yönetimi cari dönemde bu alacakları aktiflerinden silmiştir.

8.2 İlişkili Olmayan Taraflardan Uzun Vadeli Diğer Alacaklar

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Verilen depozito ve teminatlar	21.947.297	9.280.676
Personelden alacaklar	1.573.642	1.535.302
Diğer uzun vadeli alacaklar	10.850.558	8.121.493
Toplam	34.371.497	18.937.471

8.3 İlişkili Olmayan Taraflara Kısa Vadeli Diğer Borçlar

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Kontrol gücü olmayan paylara temettü borçları	114.143.620	112.222.501
Ödenecek vergi ve fonlar	123.328.066	5.707.468
Diğer borç ve yükümlülükler	181.945.683	74.859.282
Toplam	419.417.369	192.789.251

NOT 9 - STOKLAR

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
İlk madde ve malzeme	1.342.513.638	1.245.286.249
Yarı mamuller	62.170.647	--
Mamuller	1.151.581.773	993.029.623
Ticari mallar	3.947.162.976	2.550.653.948
Diğer stoklar	1.360.157.641	245.961.439
	7.863.586.675	5.034.931.259
Stok değer düşüklüğü karşılığı	(64.895.623)	(16.609.409)
Toplam	7.798.691.052	5.018.321.850

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 10 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Stok alımı için verilen sipariş avansları	432.517.073	506.885.154
Gelecek aylara ait giderler	113.840.122	84.059.041
Toplam	546.357.195	590.944.195
Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Stok alımı için verilen sipariş avansları	172.686.997	199.549.756
Diğer peşin ödenmiş giderler	14.406.503	32.473.139
Toplam	187.093.500	232.022.895
Kısa vadeli ertelenmiş gelirler	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Alınan sipariş avansları	14.676.256	751.163.780
Diğer ertelenmiş gelirler	61.660.177	1.629.349
Toplam	76.336.433	752.793.129

NOT 11 – YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

	31 Aralık 2022			31 Aralık 2021		
	Arazi ve arsalar	Binalar	Toplam	Arazi ve arsalar	Binalar	Toplam
Dönem başı net değeri	149.048.629	42.429.664	191.478.293	107.437.187	32.068.879	139.506.066
Alımlar	--	--	--	--	--	--
Maddi duran varlıklardan transfer	(12.779)	(60.717.221)	(60.730.000)	--	--	--
Maddi duran varlıklara transfer	--	--	--	--	--	--
Gerçeğe uygun değer artışı / (azalışı) (Not 25)	100.769.549	36.445.903	137.215.452	41.611.442	10.360.785	51.972.227
Toplam	249.805.399	18.158.346	267.963.745	149.048.629	42.429.664	191.478.293

Grup, 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren dönemde yatırım amaçlı gayrimenkullerinden 3.091.234 TL kira geliri elde etmiştir (31 Aralık 2021: 4.642.748 TL).

Gübretaş'ın sahip olduğu yatırım amaçlı gayrimenkuller arsa ve binalardan oluşmakta olup, rayiç değerleri SPK mevzuatı çerçevesinde değerlendirme hizmeti veren SPK lisanslı uzman kuruluş tarafından hazırlanan 30 Aralık 2022 tarihli değerlendirme raporunda takdir edilen toplam 252.657.452 TL olarak tespit edilmiştir. Uzman kuruluş tarafından hazırlanan değerlendirme raporunda, değerlendirme konusu varlıklar, pazar yaklaşımı ve maliyet yaklaşımı yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla arsa ile binaların takdir edilen rayiç değerleri üzerinden sırasıyla 100.769.549 TL ve 36.445.903 TL olmak üzere toplam 137.215.452 TL değerlendirme farkı finansal tablolara yansıtılmıştır. Bağlı ortaklıklara ait yatırım amaçlı gayrimenkullerin değeri 15.306.293 TL olarak belirlenmiştir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 12 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

	Arazi ve arsalar	Yeraltı ve yerüstü düzenleri	Binalar	Tesis, makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Kullanım hakkı varlıkları	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet değeri										
1 Ocak 2022 açılış bakiyesi	747.322.298	215.141.908	1.235.125.992	13.641.426.665	73.585.700	222.563.214	33.284.030	2.396.214	264.264.280	16.435.110.301
Çevrim farkı	69.841.128	--	202.720.231	3.245.030.063	17.294.414	46.690.877	--	--	44.644.287	3.626.221.000
Değerleme farkı	665.024.106	311.026.540	410.801.968	593.899.397	--	--	--	--	--	1.980.752.011
Enflasyon farkı (*)	148.124.919	--	506.462.557	7.979.065.126	43.426.081	117.082.739	--	--	110.186.716	8.904.348.138
Alımlar	42.597.488	5.190.794	3.761.338	18.918.783	6.322.735	11.562.612	65.774.452	--	1.332.419.562	1.486.547.764
Satışlar / iptal	--	(14.056)	(26.266.259)	(280.786)	(1.331.449)	(958.656)	(25.778.418)	(269.973)	(16.849.042)	(71.748.639)
Yapılmakta olan yatırımlardan transfer	--	185.617.291	10.875.005	644.604.756	19.103.629	19.379.328	--	--	(882.893.173)	(3.313.164)
31 Aralık 2022 kapanış bakiyesi	1.672.909.939	716.962.477	2.343.480.832	26.122.664.004	158.401.110	416.320.114	73.280.064	2.126.241	851.772.630	32.357.917.411
Birikmiş amortismanlar										
1 Ocak 2022 açılış bakiyesi	--	(87.858.323)	(769.768.971)	(12.220.926.145)	(64.266.125)	(193.228.006)	(16.231.378)	(1.104.288)	--	(13.353.383.236)
Çevrim farkı	--	--	(233.930.695)	(4.439.513.811)	(23.218.757)	(68.167.940)	--	--	--	(4.764.831.203)
Enflasyon farkı(*)	--	--	(306.261.217)	(5.775.431.501)	(30.681.896)	(89.011.106)	--	--	--	(6.201.385.720)
Dönem gideri	--	(18.467.615)	(38.035.912)	(443.625.394)	(4.307.870)	(15.189.109)	(16.792.926)	(315.984)	--	(536.734.810)
Satışlar / iptal	--	9.447	10.808.100	280.786	503.282	749.664	8.604.428	18.365	--	20.974.072
31 Aralık 2022 kapanış bakiyesi	--	(106.316.491)	(1.337.188.695)	(22.879.216.065)	(121.971.366)	(364.846.497)	(24.419.876)	(1.401.907)	--	(24.835.360.897)
31 Aralık 2022 net değer	1.672.909.939	610.645.986	1.006.292.137	3.243.447.939	36.429.744	51.473.617	48.860.188	724.334	851.772.630	7.522.556.514

(*) Enflasyon farkı Grup’un bağlı ortaklığı olan Razi’nin uyguladığı enflasyon muhasebesinden kaynaklanmaktadır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 12 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

	Arazi ve arsalar	Yeraltı ve yerüstü düzenleri	Binalar	Tesis, makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Kullanım hakkı varlıkları	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet değeri										
1 Ocak 2021 açılış bakiyesi	441.715.486	203.034.895	648.328.126	5.639.827.669	28.877.200	99.237.132	25.778.418	1.387.441	58.376.739	7.146.563.106
Çevrim farkı	84.090.652	0	275.536.196	4.524.801.751	22.625.209	64.187.993	--	--	28.147.633	4.999.389.434
Değerleme farkı	153.120.578	7.119.803	98.287.102	--	--	--	--	--	--	258.527.483
Enflasyon farkı(*)	64.605.105	--	211.688.793	3.479.255.304	17.382.498	49.314.304	--	--	21.625.245	3.843.871.249
Alımlar	3.790.477	4.993.563	6.124.353	3.845.282	1.005.717	8.044.271	7.505.612	1.008.773	200.707.512	237.025.560
Satışlar / iptal	--	(6.353)	(4.838.578)	(9.533.552)	(1.173.162)	(1.873.687)	--	--	(32.841.199)	(50.266.531)
Yapılmakta olan yatırımlardan transfer	--	--	--	3.230.211	4.868.238	3.653.201	--	--	(11.751.650)	--
31 Aralık 2021 kapanış bakiyesi	747.322.298	215.141.908	1.235.125.992	13.641.426.665	73.585.700	222.563.214	33.284.030	2.396.214	264.264.280	16.435.110.301
Birikmiş amortismanlar										
1 Ocak 2021 açılış bakiyesi	--	(70.935.633)	(374.984.509)	(4.898.171.392)	(25.817.253)	(80.899.764)	(9.151.060)	(698.205)	--	(5.460.657.816)
Çevrim farkı	--	--	(278.251.400)	(5.295.480.633)	(27.893.932)	(79.857.110)	--	--	--	(5.681.483.075)
Enflasyon farkı(*)	--	--	(98.954.865)	(1.882.565.342)	(9.699.624)	(28.204.906)	--	--	--	(2.019.424.737)
Dönem gideri	--	(16.929.043)	(20.118.082)	(144.740.160)	(2.028.478)	(6.143.303)	(7.080.318)	(406.083)	--	(197.445.467)
Satışlar / iptal	--	6.353	2.539.885	31.382	1.173.162	1.877.077	--	--	--	5.627.859
31 Aralık 2021 kapanış bakiyesi	--	(87.858.323)	(769.768.971)	(12.220.926.145)	(64.266.125)	(193.228.006)	(16.231.378)	(1.104.288)	--	(13.353.383.236)
31 Aralık 2021 net değer	747.322.298	127.283.585	465.357.021	1.420.500.520	9.319.575	29.335.208	17.052.652	1.291.926	264.264.280	3.081.727.065

(*) Enflasyon farkı Grup'un bağlı ortaklığı olan Razi'nin uyguladığı enflasyon muhasebesinden kaynaklanmaktadır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 12 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

Grup'un 31 Aralık 2022 ve 2021 tarihlerinde sona eren dönemler içerisinde hesapladığı amortisman ve itfa gideri ayrıntısı aşağıda verilmiştir.

	31 Aralık 2022			
	Gübretaş	Maden	Razi	Toplam
Amortisman gideri	58.906.957	9.322.294	468.505.559	536.734.810
İtfa gideri	4.354.645	2.571.591	518.490	7.444.726
Toplam	63.261.602	11.893.885	469.024.049	544.179.536

31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yıl içerisinde 544.179.536 TL tutarındaki amortisman ve itfa giderinin; 521.610.278 TL'si genel üretim giderlerine, 6.461.796 TL'si pazarlama, satış ve dağıtım giderlerine, 16.107.462 TL'si genel yönetim giderlerine dahil edilmiştir.

	31 Aralık 2021			
	Gübretaş	Maden	Razi	Toplam
Amortisman gideri	49.178.743	2.652.430	145.614.294	197.445.467
İtfa gideri	2.990.384	750.452	417.861	4.158.697
Toplam	52.169.127	3.402.882	146.032.155	201.604.164

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yıl içerisinde 201.604.164 TL tutarındaki amortisman ve itfa giderinin; 185.107.434 TL'si genel üretim giderlerine, 3.538.459 TL'si pazarlama, satış ve dağıtım giderlerine, 12.958.271 TL'si genel yönetim giderlerine dahil edilmiştir.

Grup'un sahip olduğu arsa, bina ve yeraltı ve yerüstü düzenleri ve tesis makine cihazlar rayiç değerleri SPK mevzuatı çerçevesinde değerlendirme hizmeti veren SPK lisanslı uzman kuruluş tarafından hazırlanan 30 Aralık 2022 tarihli değerlendirme raporunda takdir edilen toplam 3.033.144.000 TL olarak tespit edilmiştir. Uzman kuruluş tarafından hazırlanan değerlendirme raporunda, değerlendirme konusu varlıklar, pazar yaklaşımı ve maliyet yaklaşımı yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Pazar Yaklaşımı yönteminde varlıklar için yeteri kadar satış verisi olduğu kanaatine varılması sonucunda açık piyasada gerçekleştirilen benzer varlıkların satışlarıyla ya da istenen fiyatlar ve verilen teklifler karşılaştırılarak değer takdir edilmiştir. Maliyet Yaklaşımı yönteminde mülkün satın alınması yerine, mülkün aynısının veya aynı yararı sağlayacak başka bir mülkün inşa edilebileceği olasılığı dikkate alınmış ve tahmin edilen değerler üzerinden eski ve daha az fonksiyonel mülkler için amortisman sonrası geriye kalan değeri rayiç değer olarak takdir edilmiştir. 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla takdir edilen rayiç değerleri üzerinden sırasıyla 665.024.106 TL, 311.026.540 TL, 410.801.968 TL ve 593.899.397 TL olmak üzere toplam 1.980.752.011 TL değerlendirme farkı finansal tablolara yansıtılmıştır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 13 – MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

13.1 Haklar ve Maden Araştırma Giderleri

31 Aralık 2022	Haklar	Maden Araştırma Giderleri	Toplam
Maliyet			
1 Ocak açılış bakiyesi	42.279.609	53.198.874	95.478.483
Enflasyon farkı (*)	4.918.457	--	4.918.457
Alımlar	21.169.555	181.595.125	202.764.680
Satışlar/iptal	(4.521.120)	--	(4.521.120)
Transferler	(3.313.164)	--	(3.313.164)
Çevrim farkı, net	3.452.083	--	3.452.083
Kapanış Bakiyesi	63.985.420	234.793.999	298.779.419

Birikmiş İtfa Payları

1 Ocak açılış bakiyesi	(12.766.349)	--	(12.766.349)
Cari dönem itfa gideri	(5.682.958)	(1.761.768)	(7.444.726)
Kapanış Bakiyesi	(18.449.307)	(1.761.768)	(20.211.075)
Net Defter Değeri	45.536.113	233.032.231	278.568.344

(*) Enflasyon farkı Grup'un bağlı ortaklığı olan Razi'nin uyguladığı enflasyon muhasebesinden kaynaklanmaktadır.

31 Aralık 2021	Haklar	Maden Araştırma Giderleri	Toplam
Maliyet			
1 Ocak açılış bakiyesi	27.319.638	--	27.319.638
Enflasyon farkı(*)	264.739	--	264.739
Alımlar	8.292.575	53.198.874	61.491.449
Çevrim farkı, net	6.402.657	--	6.402.657
Kapanış Bakiyesi	42.279.609	53.198.874	95.478.483

Birikmiş İtfa Payları

1 Ocak açılış bakiyesi	(8.607.652)	--	(8.607.652)
Cari dönem itfa gideri	(4.158.697)	--	(4.158.697)
Kapanış Bakiyesi	(12.766.349)	--	(12.766.349)
Net Defter Değeri	29.513.260	53.198.874	82.712.134

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 13 – MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (devamı)

13.1 Haklar ve Maden Araştırma Giderleri (devamı)

	1 Ocak 2022	İlaveler	31 Aralık 2022
Maliyet			
Maden sahası araştırma maliyeti	53.198.874	160.088.587	213.287.461
Maden sahası geliştirme maliyeti	--	12.615.110	12.615.110
Ertelenen maden çıkarma maliyetleri	--	8.891.428	8.891.428
Kapanış Bakiyesi	53.198.874	181.595.125	234.793.999
Birikmiş İtfa Payları			
Ertelenen maden çıkarma itfa gideri	--	(1.761.768)	(1.761.768)
Kapanış Bakiyesi	--	(1.761.768)	(1.761.768)
Net Defter Değeri	53.198.874	179.833.357	233.032.231

13.2 Şerefiye:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
1 Ocak itibarıyla bakiye	119.358.609	60.572.972
Enflasyon farkı	25.255.105	17.029.405
Kavak Madencilik (Dipnot 34)	15.138.021	--
Çevrim farkı	22.075.922	41.756.232
Kapanış Bakiyesi	181.827.657	119.358.609

NOT 14 – TAAHHÜTLER

Grup'un 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla 26.900.000 USD ve 219.920 EUR tutarında siparişi verilip ithal edilmesi planlanan hammadde ve ticari mal satın alım taahhüdü mevcuttur (31 Aralık 2021: 250.602.406 USD ve 915.960 EUR).

NOT 15 -DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca 110061 sayılı Yatırım Teşvik Belgesi'nin tamamlama vizesi 20 Eylül 2018 tarihinde yapılmıştır. Sabit yatırım tutarı 290.369.160 TL'dir. Yatırımlardan yararlanılacak destek unsurları 2022 yılı için Vergi İndirimi Oranı %150, Yatırıma Katkı Oranı ise %25'tir. Cari dönemde 39.956.345 TL tutarında vergi indiriminden yararlanılmıştır.

Şirket tarafından T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na yapılan 26 Mart 2018 tarih ve 38928 sayılı başvuruya istinaden 16 Mayıs 2018 tarih ve 136984 sayılı Yatırım Teşvik Belgesi temin edilmiştir. Söz konusu Yatırım Teşvik Belgesi 26 Eylül 2023 tarihine kadar geçerlidir ve 377.947.636 TL tutarındaki sabit kıymet yatırım planlarını ihtiva etmektedir. Yatırımların yararlanacağı destek unsurları, Vergi İndirimi Oranı (%50), Yatırıma Katkı Oranı (%30), KDV istisnası , faiz desteğinden, Gümrük Vergisi Muafiyetinden oluşmaktadır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 15 -DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI (devamı)

Şirket tarafından T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na yapılan 26 Mart 2018 tarih ve 38927 sayılı başvuruya istinaden 11 Haziran 2018 tarih ve 137850 sayılı Yatırım Teşvik Belgesi temin edilmiştir. Söz konusu Yatırım Teşvik Belgesi 26 Mart 2024 tarihine kadar geçerlidir ve 235.000.000 TL tutarındaki sabit kıymet yatırım planlarını ihtiva etmektedir. Yatırımların yararlanacağı destek unsurları Vergi İndirimi Oranı (%50), Yatırıma Katkı Oranı (%25), Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği , KDV istisnası ve Gümrük Vergisi Muafiyetinden oluşmaktadır. Cari dönemde 16.476.879 TL tutarında vergi indiriminden yararlanılmıştır.

Şirket tarafından T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na yapılan 26 Ekim 2022 tarih ve 55417 sayılı müracaata istinaden 10 Kasım 2022 tarih ve 543746 sayılı Yatırım Teşvik Belgesi temin edilmiştir. Söz konusu Yatırım Teşvik Belgesi 26 Ekim 2025 tarihine kadar geçerlidir ve 4.450.000 TL tutarındaki sabit kıymet yatırım planlarını ihtiva etmektedir. Yatırımların yararlanacağı destek unsurları Vergi İndirimi Oranı (%70), Yatırıma Katkı Oranı (%30), Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği , KDV istisnasından oluşmaktadır. Cari dönemde 306.632 TL tutarında vergi indiriminden yararlanılmıştır.

Şirket tarafından T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na yapılan 26 Ekim 2022 tarih ve 55416 sayılı müracaata istinaden 10 Kasım 2022 tarih ve 543747 sayılı Yatırım Teşvik Belgesi temin edilmiştir. Söz konusu Yatırım Teşvik Belgesi 26 Ekim 2025 tarihine kadar geçerlidir ve 6.950.000 TL tutarındaki sabit kıymet yatırım planlarını ihtiva etmektedir. Yatırımların yararlanacağı destek unsurları Vergi İndirimi Oranı (%70), Yatırıma Katkı Oranı (%30), Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği , KDV istisnasından oluşmaktadır. Cari dönemde 510.442 TL tutarında vergi indiriminden yararlanılmıştır.

8 Mayıs 2018 tarihinde T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın onayı ile Gübretaş Yarımca Tesisinde AR-GE Merkezi kurulmuştur. Bu kapsamda AR-GE indirimi, gelir vergisi stopaj teşviki, sigorta prim desteği, damga vergisi istisnası ve nakdi katkı desteklerinden yararlanmaktadır.

NOT 16 – KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

16.1 Kısa Vadeli Karşılıklar

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Maliyet giderleri karşılığı	180.827.564	141.359.517
Dava karşılıkları (*)	51.984.038	38.339.617
Diğer kısa vadeli karşılıklar	74.266.953	9.437.826
Toplam	307.078.555	189.136.960

(*) Fazla gaz kullanımı iddiası nedeni ile Razi aleyhine yerel mahkemede 6.170.439.000 TL (330 Milyon ABD Doları) (31 Aralık 2021: 4.282.503.367 TL (80.995 Milyar IRR)) tutarında açılmış dava bulunmaktadır. Grup Yönetimi, önceki dönemlerde bu konuyla ilgili olarak 42.655.351 TL (624 Milyar IRR) tutarında karşılık ayırmıştır.

Denizciler Birliği Deniz Nakliyatı ve Ticaret Anonim Şirketi tarafından Grup aleyhine 785.193 TL kar kaybına ilişkin dava açılmıştır. Grup yönetimi, aldığı hukuki görüşler neticesinde bu davaya ilişkin konsolide finansal tablolarda bir karşılık ayırmamıştır.

Dava karşılıklarının dönem içerisindeki hareketi aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
1 Ocak itibarıyla	38.339.617	25.287.069
İlave karşılık / (konusu kalmayan karşılık)	13.644.421	13.052.548
Kapanış Bakiyesi	51.984.038	38.339.617

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 16 – KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (devamı)

16.2 Verilen Teminatlar

Grup'un 31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibariyle teminat / rehin / ipotek ("TRİ") pozisyonu aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022			31 Aralık 2021		
	Döviz cinsi	Döviz tutarı	TL karşılığı	Döviz cinsi	Döviz tutarı	TL karşılığı
Grup tarafından verilen TRİ'ler						
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı (teminat)	TL	19.521.073	19.521.073	TL	37.939.409	37.939.409
	USD	1.450.000	27.112.535	USD	18.650.000	248.585.850
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	TL	1.176.083.776	1.176.083.776	--	--	--
	USD	4.048.510	75.700.256	--	--	--
	EUR	10.052.427	200.394.127	--	--	--
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	--	--	--	--	--	--
D. Diğer verilen TRİ'lerin toplam tutarı	--	--	--	--	--	--
i. Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	--	--	--	--	--	--
ii. B ve C Maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı (teminat)	--	--	--	--	--	--
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	--	--	--	--	--	--
Toplam			1.498.811.767			286.525.259

16.3 Şarta Bağlı Yükümlülükler

İran İslam Cumhuriyeti'ne Uygulanan Yaptırımlar

İran, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin daimi üyeleri, Almanya ve Avrupa Birliği arasında 2015 yılı Temmuz ayında imzalanan Kapsamlı Ortak Eylem Planı ("KOEP", "JCPOA") İran'ın nükleer faaliyetlerinin kısıtlanması karşılığında ABD, Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin İran'a nükleer faaliyetleri sonucu uyguladığı ekonomik yaptırımların kaldırılmasını ve bazı yaptırımların uygulanmasına ara verilmesini içermektedir.

Amerika Birleşik Devletleri, 8 Mayıs 2018 tarihinde, KOEP'ten çekildiğini açıklamış ve daha önce yürürlükten kaldırılan ya da uygulanmasına ara verilen yaptırımları tekrar uygulamaya başlayacağını ifade etmiştir.

4 Kasım 2018 tarihinde devreye alınan yaptırımlarda İran'ın petrol, petrol ürünleri ve petrokimya ürünlerinin ticareti yaptırımlara konu olmuştur. Grup bünyesindeki şirketlerden herhangi biri konsolide finansal tabloların tarihi itibarıyla yaptırıma tabi değildir.

Konsolide finansal tablolar, Grup Yönetimi'nin İran'a uygulanan mevcut yaptırımların bağlı ortaklığın operasyonlarına ve finansal durumuna etkileri hakkındaki varsayımlarını içermektedir. İran'ın gelecekteki ekonomik durumu Grup yönetiminin varsayımlarından farklı olabilir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 16 – KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (devamı)

16.3 Şarta Bağlı Yükümlülükler (devamı)

Tabosan'dan Alacaklar

Razi hisselerinin satın alım sürecinde, Grup ve diğer konsorsiyum üyeleri finansman sağlanan bankalara ve İran Özelleştirme İdaresi'ne karşı birbirleri adına müşterek müteselsil kefil olmuşlardır. Konsorsiyum üyelerinden Tabosan Mühendislik İmalat ve Montaj A.Ş.'nin ("Tabosan") iflası istenmiş, Tabosan'ın 2011 yılında iflas erteleme talebi mahkemece reddedilmiş ve Tabosan'ın iflasına ve iflas masası oluşturularak tüm işlemlerinin iflas masasına devrine karar verilmiştir. Grup, kefil olduğu Tabosan adına yaptığı ödemelerin bir kısmı için hisse devri talep etmiş, kalan alacakları için ise iflas masasına başvurmuştur.

Grup Tabosan adına yaptığı ödemeler için, Tabosan'ın Razi'deki hisselerinin %1,31 oranına tekabül eden kısmının devri için dava açmıştır. Mahkeme 28 Nisan 2014 tarihinde davanın reddine karar vermiştir. Bunun üzerine Gübretaş, Yargıtay'a karar düzeltme yoluna başvurmuştur. Ancak bu talep de reddedilmiş olup, iş bu davaya konu alacağın iflas masasına alacak olarak kaydettirilmesi için başvurulmuş ve bu tutarın bir kısmı iflas masasına yazdırılmıştır.

Grup, hisse devir davasına konu etmediği diğer alacakların masaya kaydı için iflas idaresine başvurmuş ancak bu talep idare tarafından reddedilmiştir. Grup bu kez iflas idaresi aleyhinde alacak kayıt kabul davası açmıştır. İflas İdaresi Grup'un açtığı alacak kayıt davasını kabul etmiş ve bu kabul beyanı üzerine Mahkeme 15 Temmuz 2017 tarihinde Grup'un açtığı kayıt kabul davasının kabulüne karar vermiştir. Grup 14 Haziran 2022 tarihinde 12.395.509 TL tutarında anapara, 23 Haziran 2022 tarihinde 24.621.355 TL tutarında faiz ve 24 Haziran 2022 tarihinde 1.571.576 TL tutarında kur farkı olmak üzere toplam 38.588.440 TL tutarında alacağını tahsil etmiştir.

Kıyı Kenar Çizgisi

2011 yılı Kasım ayında, İskenderun Mal Müdürlüğü ("Hazine"), Kıyı Kanunu hükümleri ve Kıyı Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik uyarınca Hatay İli, İskenderun İlçesi, Sarıseki sınırları içerisinde bulunan ve Grup'a ait 79.350 m2 yüzölçümlü taşınmazın bulunduğu yerden Kıyı Kenar Çizgisi geçtiği iddiası ile ilgili taşınmazın tapu kaydının iptali ve kamu adına terkin edilmesi amacıyla dava açmıştır. Bu davaya konu olan gayrimenkulün net defter değeri bilanço tarihi itibarıyla toplam 366.110.725 TL'dir. Grup yasal süresi içinde davaya itiraz etmiş, söz konusu terkin talebine temel teşkil eden Kıyı Kenar Çizgisi'nin belirlenmesine yönelik hazırlanan bilirkişi raporunun yeniden düzenlenmesini talep etmiş ve ayrıca mülkiyet hakkının tazmini için 500.000.000 TL tutarında bir karşı dava açmıştır. 2018 yılı mart ayında İskenderun 3. Asliye Hukuk Mahkemesi, Mal Müdürlüğü'nün açtığı davayı kısmen kabul ederek, Hatay İli, İskenderun İlçesi, Sarıseki sınırları içerisinde bulunan ve Grup'a ait taşınmazın 78.674,76 m² büyüklüğündeki kısmının tapu kaydının iptali ile kıyı kenar çizgisi olarak terkin ile tescil dışı bırakılmasına ve fazlaya ilişkin istemin reddine ve Grup'un açtığı karşı davanın reddine karar vermiştir. Grup yasal süresi içerisinde istinaf yoluna başvurmuş, Grup'un istinaf başvurusu kabul edilmiş ve Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 15. Hukuk Dairesi Mal Müdürlüğü'nün ve Grup'un davaları yönünden verilen kararları kaldırarak, dosyayı yeniden görülmek üzere yerel mahkemeye iade etmiştir. Grup yönetimi Kıyı-Kenar çizgisinin yeniden belirlenmesi talebiyle Adli ve İdari yargıda yeni davalar açmıştır. Rapor tarihi itibarıyla mahkeme ilgili taşınmazın tapu kaydının iptaline, Kıyı Kenar Çizgisi olarak terkin edilmesine ve Grup'un açtığı karşı davanın reddine karar vermiştir. Grup Yönetimi dönem sonrasında gerekçeli kararın tebliğine müteakip istinaf yoluna başvurmuştur. Rapor tarihi itibarıyla hukuki süreç devam etmektedir. Grup Yönetimi, hukuk müşavirlerinin de görüşleri doğrultusunda, konsolide finansal tablolarda bu aşamada bu hususa ilişkin karşılık ayırmamıştır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 17 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Personele ödenecek ücretler	53.330.082	73.344.765
Ödenecek sosyal güvenlik primleri	8.467.273	3.721.065
Toplam	61.797.355	77.065.830

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında karşılıklar

Kısa vadeli	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
İzin ve kıdem teşvik karşılıkları	36.958.706	22.540.981
Prim karşılıkları	15.693.426	8.939.941
Erken emeklilik maaş karşılıkları (*)	40.455.073	19.949.590
Toplam	93.107.205	51.430.512

Uzun vadeli	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Kıdem tazminat karşılığı (Gübretaş)	103.174.075	27.924.086
Kıdem tazminat karşılığı (Razi)	351.125.536	261.557.967
Erken emeklilik maaş karşılıkları (*)	72.073.270	48.722.299
Toplam	526.372.881	338.204.352

(*) Razi'nin özelleştirilmesi sürecinde çalışanlara erken emeklilik hakkı tanınmış ve bu hakka ilişkin yükümlülük Razi tarafından TMS 19 kapsamında kayıtlara alınmıştır.

31 Aralık 2022 itibarıyla Grup'a ait kıdem tazminatı yükümlülüğü yıllık %13,66 enflasyon ve %14,29 iskonto oranı tahmin edilerek belirlenen yıllık %0,55 reel iskonto oranı (31 Aralık 2021: %3,87) kullanılarak hesaplanmıştır. Grup'un kıdem tazminatı karşılığı kıdem tazminatı tavanı her altı ayda bir belirlendiği için, 1 Ocak 2023 tarihinde geçerli olan 19.982,83 TL (1 Ocak 2022: 10.848,59 TL) üzerinden hesaplanmaktadır. Kıdem tazminatı karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2022	1 Ocak – 31 Aralık 2021
1 Ocak itibarıyla karşılık	338.204.352	94.829.669
Açılış düzeltmelerinin etkisi	16.413.290	77.353.565
Hizmet maliyeti	341.088.750	258.085.551
Faiz maliyeti	41.943.577	30.387.563
Ödenen kıdem tazminatları	(347.703.212)	(97.972.781)
Çevrim farkları	76.524.175	(26.622.204)
Aktüeryal kayıp/(kazanç)	59.901.949	2.142.989
31 Aralık itibarıyla karşılık	526.372.881	338.204.352

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT – 18 DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer dönen varlıklar	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Devreden KDV	39.336.982	72.738.066
İş avansları	52.504.623	16.289.884
Diğer çeşitli dönen varlıklar	39.231.915	12.669.304
Toplam	131.073.520	101.697.254

NOT 19 - SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ

Ödenmiş sermaye

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

		31 Aralık 2022		31 Aralık 2021
	%		%	
Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri				
Merkez Birliği	75,95	253.684.607	75,95	253.684.607
Diğer	24,05	80.315.393	24,05	80.315.393
Toplam	100,00	334.000.000	100,00	334.000.000

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Şirket'in sermayesi 33.400.000.000 adet hisseden oluşmaktadır ve imtiyazlı hisse senedi bulunmamaktadır (31 Aralık 2021: 33.400.000.000 adet). Hisselerin itibari değeri 0,01 TL'dir (2021: 0,01 TL).

Kârdan ayrılan kısıtlanmış yedekler

Yasal yedekler, Türk Ticaret Kanunu'na göre ayrılan birinci ve ikinci tertip yasal yedeklerden oluşmaktadır. Birinci tertip yasal yedekler tarihi ödenmiş sermayenin %20'sine erişene kadar, geçmiş dönem ticari kârından yıllık %5 oranında ayrılmaktadır. İkinci tertip yasal yedekler, birinci tertip yasal yedek ve temettülerden sonra, tüm nakdi temettü dağıtımları üzerinden yıllık %10 oranında ayrılmaktadır. 31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla kâr yedekleri aşağıdaki kalemlerden oluşmuştur:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Yasal yedekler	68.182.652	53.838.737
Toplam	68.182.652	53.838.737

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kar Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 20 – TÜREV ARAÇLAR

Grup, yabancı para riskinden korunmak için türev finansal araçlar kullanmaktadır ve gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılan finansal araç olarak sınıflamaktadır. Türev araçların ilk olarak sözleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerini yansıtan elde etme maliyeti üzerinden kayda alınmakta ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değer ile değerlendirilmektedir. Bir finansal araç, ileriki bir tarihte satılmak veya geri satın alınmak amacıyla edinilmiş ise bu grupta sınıflanır. Türev araçlar, gerçeğe uygun değerinin pozitif olması durumunda varlık, negatif olması durumunda ise yükümlülük olarak muhasebeleştirilmektedir.

Grup'un gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan türev araçlarını vadeli yabancı para alım-satım sözleşmelerinden oluşturmaktadır. Grup'un, finansal riskten korunma muhasebesi kapsamında türev işlemi bulunmamaktadır. Bu sebepten dolayı türev finansal araçlar ilk kayıtlara alınmalarına müteakiben, gerçeğe uygun değerleriyle ölçülüp gerçeğe uygun değerlerindeki değişimler gerçekleştiği anda kar veya zarara yansıtılmıştır.

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla türev araçların detayı aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2022

Forward sözleşmeleri	Vade	Nominal tutar (USD)	Gerçeğe uygun değer (TL)
USD alımı	Şubat 2023	100.000.000	(8.421.300)
Toplam		100.000.000	(8.421.300)

31 Aralık 2021

Forward sözleşmeleri	Vade	Nominal tutar (USD)	Gerçeğe uygun değer (TL)
USD alımı	Ocak 2022	43.600.000	39.424.793
Toplam		43.600.000	39.424.793

NOT 21 - HASILAT

Satışlar	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Yurt içi satışlar	20.362.464.729	9.315.644.315
Yurt dışı satışlar	5.196.549.779	1.538.009.229
Hizmet satışları	101.701.348	40.282.258
Satış iadeleri	(5.005.159)	(1.866.828)
Satış iskontoları	(341.703.673)	(126.538.039)
Satışlardan diğer indirimler	(27.257.041)	(739.670)
Toplam	25.286.749.983	10.764.791.265

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 – HASILAT (devamı)

Satışların maliyeti	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Üretilen mamul maliyeti	11.259.138.452	5.173.276.824
Mamul stoklarından değişim	(220.722.797)	(829.694.426)
-Dönem başı mamul	993.029.623	163.335.197
-Dönem sonu mamul	(1.213.752.420)	(993.029.623)
Satılan mamul maliyeti	11.038.415.655	4.343.582.398
-Dönem başı ticari mal	2.550.653.948	782.814.591
-Alımlar	11.758.112.129	5.584.465.324
-Dönem sonu ticari mal	(3.947.162.976)	(2.550.653.948)
Satılan ticari mal maliyeti	10.361.603.101	3.816.625.967
Diğer satışların maliyeti	6.160.653	--
Satılan hizmet maliyeti	57.097.342	24.225.074
Toplam	21.463.276.751	8.184.433.439

NOT 22 - GENEL YÖNETİM GİDERLERİ ve PAZARLAMA, SATIŞ ve DAĞITIM GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Genel yönetim giderleri	556.337.951	238.116.647
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	741.577.187	351.857.021
Toplam	1.297.915.138	589.973.668

Genel yönetim giderleri	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Personel giderleri	359.875.822	137.982.302
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	14.183.690	8.136.104
Amortisman ve itfa giderleri	16.107.462	11.801.211
Vergi, resim ve harçlar	19.145.511	26.119.838
Çeşitli giderler	147.025.466	54.077.192
Toplam	556.337.951	238.116.647

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 22 - GENEL YÖNETİM GİDERLERİ ve PAZARLAMA, SATIŞ ve DAĞITIM GİDERLERİ (devamı)

Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler (*)	587.925.881	208.210.098
Gübre takip sistemi giderleri (**)	73.835.649	89.116.678
Personel giderleri	50.055.334	30.175.156
Reklam giderleri	6.456.977	6.004.538
Amortisman ve itfa giderleri	6.461.796	2.844.166
Çeşitli giderler	16.841.550	15.506.385
Toplam	741.577.187	351.857.021

(*) Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler ağırlıklı olarak nakliye giderlerinden oluşmaktadır.

(**) 2018 yılı sonunda kullanılmaya başlanan ve cari dönemde de kullanılmaya devam edilen gübre takip sistemine ilişkin sistem kullanımı giderleridir.

NOT 23 - NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Satılan mamul maliyeti	10.516.805.377	4.156.623.611
Satılan ticari mal maliyeti	10.361.603.101	3.816.625.967
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	602.109.571	168.157.458
Personel giderleri	409.931.156	216.346.202
Amortisman ve itfa giderleri	544.179.536	201.604.164
Vergi, resim ve harç giderleri	19.145.511	26.119.838
Reklam giderleri	6.456.977	6.004.538
Diğer satışların maliyeti	6.160.653	--
Satılan hizmet maliyeti	57.097.342	24.225.074
Çeşitli giderler	237.702.665	158.700.255
Toplam	22.761.191.889	8.774.407.107

NOT 24 - ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİR VE GİDERLER

24.1 Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Ticari işlemlere ilişkin kur farkı gelirleri	1.012.537.029	734.300.200
Faiz gelirleri	39.354.182	5.845.248
Diğer gelirler	70.559.288	42.708.936
Toplam	1.122.450.499	782.854.384

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİR VE GİDERLER (devamı)

24.2 Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Ticari işlemlere ilişkin kur farkı giderleri	1.941.548.084	1.915.167.590
Karşılık giderleri	73.250.121	19.568.839
Razi KDV karşılık giderleri	128.330.787	189.791.812
Önceki yıl giderleri – Razi (*)	63.047.597	--
Diğer giderler	318.197.939	190.026.699
Toplam	2.524.374.528	2.314.554.940

(*) Önceki yıl doğalgaz satış fiyatının düzeltilmesi sonrası ortaya çıkan giderdir.

NOT 25 – YATIRIM FAALİYETLERDEN DİĞER GELİR VE GİDERLER

Yatırım faaliyetlerinden gelirler	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Yatırım amaçlı gayrimenkullere ilişkin değer artışı	137.215.452	51.972.227
Yatırım amaçlı gayrimenkuller kira geliri	2.452.552	4.610.248
Sabit kıymet satış karı	1.541.260	6.511.428
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar değerlendirme farkı	4.371.943	--
Diğer gelirler	--	1.209.153
Toplam	145.581.207	64.303.056

Yatırım faaliyetlerinden giderler	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Sabit kıymet satış zararı	61.733	214.144
Toplam	61.733	214.144

NOT 26 - FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ

Finansman gelirleri	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Kur farkı gelirleri	603.839.281	413.763.071
Faiz gelirleri	119.343.429	73.979.991
KKM faiz gelirleri	6.419.751	--
Diğer finansman gelirleri	840.646	42.243.186
Toplam	730.443.107	529.986.248

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 26 - FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ (devamı)

Finansman giderleri	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Kur farkı giderleri	562.278.353	319.087.853
Faiz giderleri	568.138.347	163.483.356
Diğer finansman giderleri	13.617.060	12.448.766
Toplam	1.144.033.760	495.019.975

Net parasal pozisyon kazançları / (kayıpları)	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Net parasal pozisyon kazançları / (kayıpları) (*)	191.781.218	39.675.421
Toplam	191.781.218	39.675.421

(*) İran'daki yüksek enflasyonun son 3 yıl toplamında %100'ü aşması sebebiyle 2020 yılı itibariyle finansal tablolar tarihi maliyet esası yerine enflasyon etkilerine göre düzeltilerek muhasebeleştirilmeye başlanmıştır. TMS 29 "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" standardı İran'daki bağlı ortaklığın finansal tablolarının hazırlanması sırasında uygulanmıştır. Enflasyon muhasebesinin 191.781.218 TL (31 Aralık 2021: (39.675.421) TL) tutarındaki cari dönem etkisi net parasal pozisyon karı / (zararı) olarak finansman giderleri içerisinde muhasebeleştirilmiştir (Not 2).

NOT 27 - SATIŞ AMACIYLA ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR

Bulunmamaktadır.

NOT 28 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)

Dönem vergi gideri ve ertelenen vergi

Vergi gideri, cari dönem vergi giderini ve ertelenmiş vergi giderini ya da gelirini kapsar. Vergi, doğrudan özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla, konsolide gelir tablosuna dahil edilir. Aksi takdirde vergi de ilgili işlemle birlikte özkaynaklar altında muhasebeleştirilir.

Dönem vergi gideri, bilanço tarihi itibariyle Grup'un bağlı ortaklıklarının ve özkaynak yöntemiyle değerlendirilen iştiraklerinin faaliyet gösterdiği ülkelerde yürürlükte olan vergi kanunları dikkate alınarak hesaplanır. Türk vergi mevzuatına göre, kanuni veya iş merkezleri Türkiye'de bulunan kurumlar, kurumlar vergisine tabidir.

Türk vergi sisteminde mali zararlar takip eden beş yıl içindeki mali karlar ile mahsup edilebilmekte olup, önceki yıllar kazançlarından (geriye dönük) mahsup mümkün değildir. Ayrıca, Türkiye'de kurumlar vergisine mahsup edilmek üzere yıl içinde ara dönemlerde beyan edilen matrahlar üzerinden %23 oranında ((2022 yılı vergilendirme sonrası için ise %20 olacaktır) geçici vergi ödenmektedir. 31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibariyle vergi karşılığı yürürlükteki vergi mevzuatı çerçevesinde ayrılmıştır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 28 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Dönem vergi gideri ve ertelenen vergi (devamı)

Ertelenen vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin konsolide finansal tablolarda yer alan kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenen vergi hesaplanmasında yürürlükteki vergi mevzuatı uyarınca bilanço tarihi itibarıyla geçerli bulunan vergi oranları kullanılır.

Kurumlar vergisi oranı 2022 yılı kurum kazançları için %23 olarak değiştiği için, 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla ertelenmiş vergi hesaplamasında bir yıl içinde gerçekleşmesi/kapanması beklenen geçici farklar için %23, bir yıldan sonrasında gerçekleşmesi/kapanması beklenen geçici farklar için %20 vergi oranı kullanılmıştır. 2023 yılında uygulanacak kurumlar vergisi oranı ise %20 olacaktır. İran kurumlar vergisi %20'tir (31 Aralık 2021: %25).

Ertelenen vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olmak şartıyla ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması durumunda ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir.

Vergi varlık ve yükümlülükleri

Kurumlar vergisi

Şirket ve konsolidasyon kapsamındaki Türkiye'de ve diğer ülkelerde kurulmuş Bağlı Ortaklıklar'ı ve İştirak'i faaliyetlerini sürdürdükleri ülkelerin yürürlükte bulunan vergi mevzuatı ve uygulamalarına tabidir.

Türkiye'de kurumlar vergisi oranı %23'tür (2023 yılı ve sonrası için %20 olarak uygulanacaktır.) Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna ve indirimlerin indirilmesi sonucu bulunacak safi kurum kazancına uygulanır. Kurumlar vergisi, ilgili olduğu yıl sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar ödenmektedir.

Şirketler üçer aylık mali karları üzerinden %23 oranında (2022 yılı vergilendirme dönemleri için %23, 2023 yılı ve sonrası için ise %20) geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 17 inci gününe kadar beyan edip on yedinci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalmış ise bu tutar nakden iade alınabileceği gibi devlete karşı olan herhangi bir başka finansal borca da mahsup edilebilir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 28 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)

Kurumlar vergisi (devamı)

Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmektedir.

Türkiye'de mukim şirketlerden, kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf tutulanlar haricindekilere yapılanlarla Türkiye'de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye'de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %15 gelir vergisine tabidir.

Türkiye'de mukim şirketlerden yine Türkiye'de mukim anonim şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca karın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır.

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple Grup'un konsolide finansal tablolarına yansıtılan vergi yükümlülükleri, konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla bilançoda yer alan vergi karşılığı aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2022			
	Gübretaş	Razi	Toplam
Dönem kurumlar vergisi karşılığı	(219.632.692)	(354.952.003)	(574.584.695)
Peşin ödenen vergi	74.773.277	22.256.398	97.029.675
Geçmiş yıllar kurumlar vergisi borcu	--	(19.018.710)	(19.018.710)
Çevrim farkı etkisi	--	(124.974.327)	(124.974.327)
Toplam	(144.859.415)	(476.688.642)	(621.548.057)
31 Aralık 2021			
	Gübretaş	Razi	Toplam
Dönem kurumlar vergisi karşılığı	(52.406.973)	(27.864.847)	(80.271.820)
Peşin ödenen vergi	17.503.387	247.453	17.750.840
Geçmiş yıllar kurumlar vergisi borcu	--	(27.419.231)	(27.419.231)
Çevrim farkı etkisi	--	17.595.456	17.595.456
Toplam	(34.903.586)	(37.441.169)	(72.344.755)

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 28 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış konsolide finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenen vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleşirmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas tutarları ile TFRS'ye göre hazırlanan konsolide finansal tablolarda farklı dönemlerde muhasebeleştirilmesinden kaynaklanmaktadır.

	31 Aralık 2022		31 Aralık 2021	
	Geçici farklar	Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri	Geçici farklar	Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri
Yatırım indirimi	99.588.541	19.917.708	288.866.688	57.773.336
Stok düzeltmeleri	73.148.710	14.629.742	9.582.838	2.204.053
Ticari alacaklar	5.072.950	1.014.590	4.187.698	863.515
Kıdem tazminatı ve izin karşılıkları	124.701.120	25.013.554	38.155.285	7.937.993
Alacak reeskontları	6.968.874	1.393.775	5.649.134	1.299.301
Kur değerlemesi	--	--	74.034.313	17.027.892
Gider tahakkukları	65.736.644	13.147.329	2.342.794	538.843
Diğer	34.077.491	6.815.499	1.918.432	441.239
Ertelenen vergi varlıkları	409.294.330	81.932.197	424.737.182	88.086.172
Maddi/maddi olmayan varlık/yatırım amaçlı gayrimenkul	2.659.451.200	531.890.243	566.200.503	113.240.101
Gelir/gider tahakkukları (net)	29.692	5.938	1.808.209	415.888
Gelir tahakkuku	12.355.237	2.471.047	39.424.793	9.067.702
Ticari alacaklar	--	--	1.350.751	310.673
Borç reeskontları	21.580.716	4.316.143	2.129.693	489.829
Diğer alacaklar	--	--	2.669.232	613.923
Diğer	200.338.233	20.033.823	202.679.237	20.267.924
Ertelenen vergi yükümlülükleri	2.893.755.078	558.717.194	816.262.418	144.406.040
Net ertelenen vergi varlığı		(476.784.997)		(56.319.868)
Razi Co. ertelenen vergi varlığı / (yükümlülüğü) (*)		326.066.453		(19.489.471)
Toplam ertelenen vergi varlığı / (yükümlülüğü)		(150.718.544)		(75.809.339)

(*) 326.066.453 TL tutarındaki varlık, Razi'nin üre fiyat farkı ertelenmiş vergi etkisinden kaynaklanmaktadır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 28 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri (devamı)

Ertelenmiş vergi hareket tablosuna ilişkin bilgiler:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
1 Ocak açılış bakiyesi	(75.809.339)	18.473.466
Razi ertelenmiş vergi çevrim farkı etkisi	(12.296.376)	(10.656.190)
Ara toplam	(88.105.715)	7.817.276
Ertelenmiş vergi (gideri) / geliri	321.557.183	(58.202.465)
Diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen vergi geliri/gideri	(384.170.012)	(25.424.150)
Dönem sonu bilanço bakiyesi	(150.718.544)	(75.809.339)
	1 Ocak -	1 Ocak -
Vergi karşılığının mutabakatı	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Vergi öncesi kar / (zarar)	1.193.086.552	608.263.683
Vergi oranı	0,23	0,25
Hesaplanan vergi	(274.409.907)	(152.065.921)
Kanunen kabul edilmeyen gider vergi etkisi	(84.643.370)	(39.584.835)
İndirim ve istisnaların vergi etkisi	16.347.683	16.042.029
Farklı vergi oranlarına tabi yurtdışı iştirakler etkisi	(51.517.805)	--
Yatırım teşvik indirim tutarı	57.910.293	31.516.266
Diğer vergiye konu olmayan farklar	(13.715.412)	5.618.176
Vergi gideri	(350.028.518)	(138.474.285)

NOT 29 - PAY BAŞINA KAZANÇ

Konsolide kar veya zarar tablolarında belirtilen pay başına kazanç / (kayıp), net karın / (zararın) ilgili dönem içinde mevcut hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir. Pay başına kazanç / (kayıp) ve pay başına dağıtılan brüt temettü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Ana ortaklık paylarına düşen net dönem karı / (zararı)	757.352.143	523.125.635
Çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedi (her biri 1 kuruş)	33.400.000.000	33.400.000.000
Pay başına kar / (zarar) (kuruş)	2,268	1,566

Şirket'in tüm hisse sahipleri aynı eşit haklara sahip olması ve imtiyazlı hisse bulunmaması nedeniyle adi ve seyretilmiş hisse başına kar ve hisse başına dağıtılan temettü tutarları farklılık göstermemektedir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 30 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

30.1 İlişkili Tarafların Bakiyeleri

Ticari Alacaklar	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
TKK (*)	1.293.097.725	935.479.657
Northstar Fertilizer and Chemical Co.	--	312.697.879
Diğer ilişkili taraflar	406.779	602.337
Toplam	1.293.504.504	1.248.779.873

(*) 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla TKK'dan olan alacaklara karşılık 9.233.535 TL (31 Aralık 2021: 543.776.517 TL) tutarında avans alınmıştır. TKK'ya yapılan katı gübre satışlarında ortalama vade 15 gündür.

Ticari Borçlar	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
TK Teknoloji A.Ş.	2.117.241	3.710.961
TK Taşımacılık ve Lojistik A.Ş.	2.160.279	1.142.567
TK Holding A.Ş.	35.756	--
Bereket Sigorta A.Ş.	2.034.663	2.257.964
Bereket Emeklilik ve Hayat A.Ş.	--	8.667
döTKK	782.406	31.907
Tarım Kredi Birlik Tarım Ürünleri A.Ş.	19.989	24.540
Tarkim Bitki Koruma San. ve Tic. A.Ş.	1.917	850
Toplam	7.152.251	7.177.456

30.2 İlişkili Taraflarla Yapılan İşlemler

Mal ve Hizmet Satışları	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
TKK	18.652.070.000	6.915.970.087
Northstar Fertilizer and Chemical Co.	--	64.613.272
Tarkim Bitki Koruma San. ve Tic. A.Ş.	3.136	52.805
TK Teknoloji A.Ş.	6.014	15.669
TK Holding A.Ş.	2.329.703	44.997
Bereket Sigorta A.Ş.	8.508.971	816.177
TK Yem Sanayi ve Tic. A.Ş.	13.792	--
TK Taşımacılık ve Lojistik A.Ş.	12.301	27.984
Toplam	18.662.943.917	6.981.540.991

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 30 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

30.2 İlişkili Taraflarla Yapılan İşlemler (devamı)

Mal ve Hizmet Alımları	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
TKK	18.468.010	220.468
İmece Plastik A.Ş.	260.443	--
TK Teknoloji A.Ş.	21.476.534	10.413.441
Tarım Kredi Birlik Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	2.016.755	236.159
Tarkim Bitki Koruma San. ve Tic. A.Ş.	9.816.124	1.630.725
TK Yem Sanayi ve Tic. A.Ş.	7.190	--
Bereket Sigorta A.Ş.	27.489.794	11.494.296
Bereket Katılım Emeklilik ve Hayat A.Ş.	127.836	79.584
TK Tarım Kredi Pazarlama ve Marketçilik A.Ş.	1.345.292	36.061
TK Holding A.Ş.	57.322	41.857
TK Taşımacılık ve Lojistik A.Ş.	35.711.322	13.871.970
Toplam	116.776.622	38.024.561

Faiz Giderleri	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
TK Holding A.Ş.	30.301	--
Tarım Kredi Birlik Tarım Ürünleri Hay. Amb. Tic. A.Ş.	2.058.640	--
Toplam	2.088.941	--

30.3 Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Faydalar

Grup'un 31 Aralık 2022 ve 2021 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerinde Yönetim Kurulu Üyeleri, Genel Müdür ile Genel Müdür Yardımcılarına sağladığı faydaların toplamı şu şekildedir:

	31 Aralık 2022			31 Aralık 2021		
	Gübretaş	Maden	Razi	Gübretaş	Maden	Razi
Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar	9.168.394	6.042.820	8.115.992	4.175.161	1.957.159	4.675.777
Toplam	9.168.394	6.042.820	8.115.992	4.175.161	1.957.159	4.675.777

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 31 - FİNANSAL YATIRIMLAR

Kısa vadeli finansal yatırımlar	Vade	Faiz oranı (%)	31 Aralık 2022
Özel kesim tahvil senet ve bonoları	Mart 2023	15-18	390.529.022
Kur korumalı mevduat	Mayıs 2023	13,50	57.081.785
Toplam			447.610.807

Kısa vadeli finansal yatırımlar	Vade	Faiz oranı (%)	31 Aralık 2021
Özel kesim tahvil senet ve bonoları	Mart 2022	15-18	191.032.590
Toplam			191.032.590

Uzun vadeli finansal yatırımlar

	Vade	Faiz oranı (%)	31 Aralık 2022
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar/Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar (Yatırım Fonları)	--	--	391.050
Kamu kesim tahvil senet ve bonoları	Mart 2023	15-18	75.030.485
Toplam			75.421.535

	Vade	Faiz oranı (%)	31 Aralık 2021
Kamu kesim tahvil senet ve bonoları	Mart 2022	15-18	20.229.647
Toplam			20.229.647

Ünvanı	Faaliyet konusu	31 Aralık 2022		31 Aralık 2021	
		% Pay	İştirak tutarı	% Pay	İştirak tutarı
Tarnet	Bilişim teknolojileri	15,78	2.537.515	15,78	2.537.515
Tareksav	Tarım Kredi Kooperatifi	24,10	200.000	24,10	200.000
Rexim Dış Ticaret A.Ş.	Eğitim Vakfı	100,00	1.000.000	--	--
	Dış ticaret				
Toplam			3.737.515		2.737.515

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Grup faaliyetlerinden dolayı maruz kaldığı, para ve sermaye piyasası fiyatlarındaki, döviz kurları ile faiz oranlarındaki değişimlerin etkileri dahil çeşitli finansal riskleri yönetmeye odaklanmıştır. Grup risk yönetim programı ile piyasalardaki dalgalanmaların getireceği potansiyel olumsuz etkilerin en aza indirgenmesini amaçlamıştır.

Sermaye yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya amaçlarken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karını artırmayı hedeflemektedir. Grup'un sermaye yapısı borçlar, nakit ve nakit benzerleri ve Not 19'da açıklanan çıkarılmış sermaye, sermaye yedekleri ve kar yedeklerini içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır.

Şirket yönetimi sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilebilen riskleri sürekli değerlendirmekte ve en uygun borç/özkaynak dengesini sağlamaya çalışarak sermayeyi yönetmektedir. Borç/özkaynak oranı net borcun toplam sermayeye bölünmesiyle bulunmaktadır. Net borç, nakit ve nakit benzerleri değerlerin toplam borç tutarından düşülmesiyle hesaplanmaktadır.

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla net borç/toplam sermaye oranı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Toplam borçlar	12.979.703.463	9.021.351.512
Hazır değerler (-)	1.083.379.197	1.179.720.584
Net borç	11.896.324.267	7.841.630.928
Toplam özsermaye	7.877.714.268	4.028.258.379
Net borç / toplam özsermaye	%151	%195

Finansal riskten korunma amaçlı faaliyetler ve türev araçlar

Likidite riski

Finansal yükümlülüklerin yerine getirilememesi riski, bilanço ve nakit akışının uyumlu bir şekilde yönetilmesi ile bertaraf edilmektedir. Bu kapsamda, alacak ve borç gün vadelerinin uyumlu olmasına özen gösterilmekte, kısa vadeli likiditenin korunması amacıyla, net işletme sermayesi yönetimi hedefleri konulmakta, olası likidite sıkıntılarına karşı finansal kuruluşlar nezdinde gerekli görülen tutarlarda likit imkanlarına hazır tutulmakta ve bilanço oranlarının belli seviyelerde tutulmasına çalışılmaktadır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Likidite riski (devamı)

Orta ve uzun vadeli likidite yönetiminde ise Grup'un nakit akış tahminleri finansal piyasalar ve sektör dinamikleri baz alınarak yapılmakta, nakit akış döngüsü izlenmekte ve çeşitli senaryolara göre test edilmektedir.

31 Aralık 2022	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı	0-3 ay arası	3-12 ay	1-5 yıl arası
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Finansal borçlar	5.560.794.512	5.560.794.512	1.945.903.863	3.570.079.355	44.811.294
Ticari borçlar	5.079.337.975	5.100.918.691	4.352.056.567	677.970.220	70.891.904
Diğer borçlar	419.417.369	419.417.369	419.417.369	--	--
Toplam	11.059.549.856	11.081.130.572	6.717.377.799	4.248.049.575	115.703.198

31 Aralık 2021	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı	0-3 ay arası	3-12 ay	1-5 yıl arası
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Finansal borçlar	2.567.853.020	2.567.853.020	1.811.269.378	748.229.177	8.354.465
Ticari borçlar	4.703.871.505	4.703.871.505	4.466.814.217	219.909.718	17.147.570
Diğer borçlar	191.032.590	191.032.590	191.032.590	--	--
Toplam	7.462.757.115	7.462.757.115	6.469.116.185	968.138.895	25.502.035

Faiz oranı riski

Faiz oranlarındaki değişimler, faize duyarlı varlık ve yükümlülükler üzerinde yaptığı etkiyle finansal sonuçlar açısından önemli bir risk oluşturmaktadır. Bu riski en aza indirmek amacıyla Grup büyük oranda sabit faizli finansal araçlar kullanmaktadır.

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Sabit faizli finansal araçlar		
Finansal varlıklar		
-Vadeli mevduatlar	443.871.685	1.023.039.873
-Finansal yatırımlar	526.769.857	213.999.752
Finansal yükümlülükler	2.761.620.440	2.567.853.020
Değişken faizli finansal araçlar		
Finansal yükümlülükler	2.799.174.072	--

Fonlama riski

Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski, yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Kredi riski

Grup, vadeli satışlardan kaynaklanan ticari alacakları ve bankalarda tutulan mevduatları dolayısıyla kredi riskine maruz kalmaktadır.

Ticari alacakların tahsilat riskinin yönetiminde alacakların mümkün olan en yüksek oranda teminat altına alınması prensibi ile hareket edilmektedir. Bu kapsamda genel olarak banka teminatları (teminat mektubu, doğrudan borçlandırma sistemlerinde müşterilere tanımlanan limitler) kullanılmaktadır.

Banka teminatları ile güvence altına alınmayan alacaklar için risk kontrolü müşterinin finansal pozisyonu, geçmiş tecrübeleri ve diğer faktörleri dikkate alarak müşterinin kredi kalitesinin değerlendirilmesi sonucu bireysel limitler belirlenmekte ve söz konusu kredi limitlerinin kullanımı sürekli olarak izlenmektedir.

Kredi riski yönetimi

Grup vadeli satışlardan kaynaklanan ticari alacakları nedeniyle kredi riskine maruz kalmaktadır. Yönetim müşterilerden alacakları ile ilgili kredi riskini (ilişkili taraflar hariç) alınan teminatlar (banka teminat mektubu, ipotek gibi) ile minimum düzeye indirmektedir. Bu kredi riskleri Grup tarafından sürekli izlenmekte ve ticari alacakların kalitesi, geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum dikkate alınarak değerlendirilmekte ve tahsil edilmeyecek olan alacaklara şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra bilançoda net tutarı ile gösterilmektedir. Grup ana ortağı TKK’ya yaptığı satışlardan teminat almamaktadır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri, 31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2022	Alacaklar				Bankalardaki mevduat	Türev araçlar	Finansal yatırımlar
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar				
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf			
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D)	1.293.504.504	262.118.712	--	502.402.419	1.082.322.860	(8.421.300)	526.769.857
-Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
A) Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	1.293.504.504	262.118.712	--	502.402.419	1.082.322.860	(8.421.300)	526.769.857
B) Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	--	--	--	--	--	--	--
C) Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	--	--	--	--	--	--	--
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	12.581.743	--	--	--	--	--
-Değer düşüklüğü	--	(12.581.743)	--	--	--	--	--
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
-Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	--	--	--	--	--	--	--
-Değer düşüklüğü	--	--	--	--	--	--	--
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
D) Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	--	--	--	--	--	--	--

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Kredi riski yönetimi (devamı)

31 Aralık 2021	Alacaklar				Bankalardaki mevduat	Türev araçlar	Finansal yatırımlar
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar				
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf			
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D)	1.248.779.873	659.621.649		249.072.065	1.176.256.732	39.424.793	213.999.752
-Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
A) Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	1.248.779.873	659.621.649		249.072.065	1.176.256.732	39.424.793	213.999.752
B) Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	--	--	--	--	--	--	--
C) Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	--	--	--	--	--	--	--
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	14.673.089	--	--	--	--	--
-Değer düşüklüğü	--	(14.673.089)	--	--	--	--	--
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
-Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	--	--	--	--	--	--	--
-Değer düşüklüğü	--	--	--	--	--	--	--
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
D) Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	--	--	--	--	--	--	--

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Yabancı para riski

Grup'un faaliyet gösterdiği ülkelerin ekonomilerine göre geçerli fonksiyonel para birimleri dışında kalan para birimleri, yabancı para olarak kabul edilmiştir.

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Grup tarafından tutulan, yabancı para varlıklar ve borçların orijinal para birimi cinsinden tutarları ve toplam TL karşılığı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022		
	TL karşılığı (fonksiyonel para birimi)	USD	EUR
1 Ticari alacaklar	22.832.146	1.218.625	2.304
2 Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dâhil)	825.365.789	34.624.864	8.926.039
3 Diğer dönen varlıklar	606.767.679	22.201.042	9.613.589
4 Yabancı para cinsinden dönen varlıklar (1+2+3)	1.454.965.614	58.044.531	18.541.932
5 Ticari borçlar	(378.205.044)	(11.019.665)	(8.635.912)
6 Finansal yükümlülükler	(984.880.872)	(30.048.510)	(21.220.313)
7 Diğer kısa vadeli yükümlülükler, net	(2.603.596.899)	(138.987.988)	(238.667)
8 Yabancı para cinsinden kısa vadeli yükümlülükler (5+6+7)	(3.966.682.815)	(180.056.163)	(30.094.892)
9 Ticari borçlar	--	--	--
10 Finansal yükümlülükler	--	--	--
11 Yabancı para cinsinden uzun vadeli yükümlülükler (9+10)	--	--	--
12 Yabancı para cinsinden toplam yükümlülükler (8+11)	(3.966.682.815)	(180.056.163)	(30.094.892)
13 Net yabancı para varlık, yükümlülük pozisyonu (4-12)	(2.511.717.201)	(122.011.632)	(11.552.960)
14 Parasal kalemler net yabancı para varlık /yükümlülük pozisyonu (4-12)	(2.511.717.201)	(122.011.632)	(11.552.960)
15 Riskten korunma amaçlı sınıflandırılan türev araçların gerçeğe uygun değeri	--	--	--
16 Döviz yükümlülüklerinin hedge edilen kısmının tutarı	1.869.830.000	100.000.000	--

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Yabancı para riski (devamı)

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Grup tarafından tutulan, yabancı para varlıklar ve borçların orijinal para birimi cinsinden tutarları ve toplam TL karşılığı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021		
	TL karşılığı (fonksiyonel para birimi)	USD	EUR
1 Ticari alacaklar	620.222.174	42.447.821	3.608.156
2 Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dâhil)	929.067.776	51.978.521	15.659.227
3 Diğer dönen varlıklar	401.884.867	29.652.265	440.774
4 Yabancı para cinsinden dönen varlıklar (1+2+3)	1.951.174.817	124.078.607	19.708.157
5 Ticari borçlar	(3.761.683.119)	(281.728.782)	(432.181)
6 Finansal yükümlülükler	(161.842.620)	--	(10.727.503)
7 Diğer kısa vadeli yükümlülükler, net	(849.908)	(63.109)	(579)
8 Yabancı para cinsinden kısa vadeli yükümlülükler (5+6+7)	(3.924.375.647)	(281.791.891)	(11.160.263)
9 Ticari borçlar	--	--	--
10 Finansal yükümlülükler	--	--	--
11 Yabancı para cinsinden uzun vadeli yükümlülükler (9+10)	--	--	--
12 Yabancı para cinsinden toplam yükümlülükler (8+11)	(3.924.375.647)	(281.791.891)	(11.160.263)
13 Net yabancı para varlık, yükümlülük pozisyonu (4-12)	(1.973.200.824)	(157.713.284)	8.547.894
14 Parasal kalemler net yabancı para varlık /yükümlülük pozisyonu (4-12)	(1.973.200.824)	(157.713.284)	8.547.894
15 Riskten korunma amaçlı sınıflandırılan türev araçların gerçeğe uygun değeri	--	--	--
16 Döviz yükümlülüklerinin hedge edilen kısmının tutarı	581.144.400	--	43.600.000

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Yabancı Para Riski (devamı)

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibariyle ilgili para birimleri TL karşısında %10 oranında değer kazansaydı / kaybetseydi ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, yabancı para net pozisyonundan dolayı oluşacak kur farkı zararı/karı sonucu, vergi öncesi kar / zarar ve diğer kapsamlı gelir (vergi öncesi) etkisi, aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Döviz kuru riskinden korunan kısımlar, türev enstrümanların etkilerini içermektedir.

31 Aralık 2022		
Kar / Zarar		
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde		
1 - ABD Doları net varlık yükümlülüğü	(228.141.010)	228.141.010
2 - ABD Doları riskinden korunan kısım	186.983.000	(186.983.000)
3 - TL dönem net karı üzerine etkisi	(41.158.010)	41.158.010
Euro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde		
1 - EUR net varlık yükümlülüğü	(23.030.710)	23.030.710
2 - EUR riskinden korunan kısım	--	--
3 - TL dönem net karı üzerine etkisi	(23.030.710)	23.030.710
31 Aralık 2021		
Kar / Zarar		
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde		
1 - ABD Doları net varlık yükümlülüğü	(210.216.036)	210.216.036
2 - ABD Doları riskinden korunan kısım	58.114.440	(58.114.440)
3 - TL dönem net karı üzerine etkisi	(152.101.596)	152.101.596
Euro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde		
1 - EUR net varlık yükümlülüğü	12.116.454	(12.116.454)
2 - EUR riskinden korunan kısım	--	--
3 - TL dönem net karı üzerine etkisi	12.116.454	(12.116.454)

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 33 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Gerçeğe uygun değer, piyasa katılımcıları arasında ölçüm tarihinde olağan bir işlemde, bir varlığın satışından elde edilecek veya bir borcun devrinde ödenecek fiyat olarak tanımlanır. Finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerleri, Grup tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerleme yöntemleri kullanılarak tespit olunmuştur. Ancak, gerçeğe uygun değeri belirlemek için piyasa verilerinin yorumlanmasında tahminler gereklidir. Buna göre, burada sunulan tahminler, Grup'un bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği tutarları göstermeyebilir. Aşağıdaki yöntem ve varsayımlar, finansal araçların gerçeğe uygun değerinin tahmininde kullanılmıştır:

Parasal varlıklar

Dönem sonu kurlarıyla çevrilen yabancı para cinsinden olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir.

Nakit ve nakit benzeri değerler dâhil maliyet değerinden gösterilen finansal varlıkların kayıtlı değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle gerçeğe uygun değerlerine eşit olduğu öngörülmektedir.

Ticari alacakların kayıtlı değerlerinin, ilgili değer düşüklük karşılıklarıyla beraber gerçeğe uygun değeri yansıttığı öngörülmektedir.

Parasal borçlar

Kısa vadeli banka kredileri ve diğer parasal borçların gerçeğe uygun değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir. Uzun vadeli değişken faizli banka kredilerinin faiz oranları değişen piyasa koşulları dikkate alınarak güncellendiği için bu kredilerin gerçeğe uygun değerlerinin taşıdıkları değeri ifade ettiği düşünülmektedir.

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- Birinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlendirilmiştir.
- İkinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direkt ya da indirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlendirilmiştir.
- Üçüncü seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlendirilmiştir.

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülen finansal varlıkların gerçeğe uygun değer sınıflandırması aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2022	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Finansal yatırımlar	522.641.292	--	4.128.565
Türev finansal varlıklar / (yükümlülükler)	--	(8.421.300)	--
31 Aralık 2021	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Finansal yatırımlar	211.262.237	--	2.737.515
Türev finansal varlıklar / (yükümlülükler)	--	39.424.793	--

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 34 – İŞLETME BİRLEŞMELERİ

Gübretaş Maden, Söğüt Altın Madeni çevresinde arama-geliştirme faaliyetlerinin genişletilmesi ve olası yeni maden kaynaklarının tespiti maksadıyla Bilecik ili sınırları içinde bulunan 200709861 numaralı ruhsat sahasının sahibi Kavak Madencilik A.Ş.'nin (“Kavak Maden”) %80 hissesini 3 Ocak 2022 tarihinde imzalanan “Satış Anlaşması”na istinaden 1.800.000 USD bedel ile ve %2 rödovans ödemesi karşılığında Teck Anadolu Madencilik A.Ş.’den satın almıştır. İlgili satın alma bedelinin 900.000 USD tutarındaki kısmı sözleşme tarihinde ödenmiş olup, kalan tutar rapor tarihi itibarıyla henüz ödenmemiştir. İlgili hisselerin devri 23 Mayıs 2022 tarihinde tamamlanmıştır. Kavak Maden’in ana faaliyet konusu madencilik faaliyetleri üzerine olup Gübretaş Maden ile benzerdir. Grup, söz konusu satın alım için toplam iktisap tutarı ile iktisap edilen net varlıklar arasındaki farkı, TFRS 3 “İşletme Birleşmeleri Standardı” hükümleri çerçevesinde muhasebeleştirmiştir.

İlgili iktisap tutarı ve iktisap edilen net varlıklara ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022
Toplam iktisap tutarı	28.664.820
İktisap edilen net varlıklar	(13.526.799)
Şerefiye tutarı	15.138.021
Nakit ve nakit benzerleri	86.894
Diğer dönen varlıklar	2.377.671
Maddi duran varlıklar	13.149.019
Ticari borçlar	(67.779)
Diğer yükümlülükler	(2.019.006)
Şerefiye tutarı	13.526.799

NOT 35 - RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Maliye Hazinesi adına İskenderun Mal Müdürlüğüne Hatay ili, İskenderun İlçesi, Sarıseki sınırları içerisinde bulunan Değirmendere Köyü 796 parsel sayılı 79.350 m2 yüzölçümlü taşınmazın bulunduğu yerden Kıyı Kenar Çizgisi geçtiği iddiası ile ilgili taşınmazın tapu kaydının iptali ve kamu adına terkin edilmesi amacıyla açılan dava İskenderun 3.Asliye Hukuk Mahkemesince kısmen kabul edilmiştir. Buna göre bilanço tarihi itibarıyla 366.110.725 TL defter değeri olan Grup’a ait taşınmazın 78.675 m2’lik kısmının tapu kaydının iptali ile kıyı kenar çizgisi olarak terkin ile tescil dışı bırakılmasına, fazlaya ilişkin istemin reddine ve Grup tarafından açılmış karşı davanın da reddine karar verilmiştir. Hukuki süreç devam etmekte olup, gerekçeli kararın Grup’a tebliğini takiben 06.02.2023 tarihinde istinaf yoluna başvurulmuştur.

Grup ile Petrol-İş Sendikası arasındaki 2023 ve 2024 yıllarını kapsayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerine 19 Ocak 2023 tarihi itibarıyla başlanmış olup, rapor tarihi itibarıyla henüz sonuçlanmamıştır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2022 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 35 - RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR (devamı)

Borsa İstanbul A.Ş.'nin 23.01.2023 tarih ve E-18454353-100.06-14647 sayılı yazısı ile Grup'un halka açık hisseleri üzerinde gerçekleşen olağan dışı fiyat ve miktar hareketlerine ilişkin bilgi talebinde bulunulmuştur. 24.01.2023 tarihli açıklama ile Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-15.1 sayılı Özel Durumların Kamuya Açıklanmasına İlişkin Tebliği'nin "Olağandışı Fiyat ve Miktar Hareketleri" başlıklı 8. maddesine istinaden kamuya açıklanmamış özel bir durumun bulunmadığı bildirilmiştir.

24 Ocak 2023 tarihi itibarıyla Söğüt Altın Madeni Sahasındaki ilk altın külçesi dökümü ve tesisin resmi açılışı Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımları ile 27 Ocak 2023'te gerçekleştirilmiştir.

Grup şirketlerinden Tarkim Bitki Koruma A.Ş.'nin 24 Şubat 2023 tarihli Yönetim Kurulu Kararı uyarınca halka arz çalışmalarına başlanılmasına ve bu doğrultuda Vakıf Yatırım Menkul Değerler A.Ş. ve Halk Yatırım Menkul Değerler A.Ş. ile değerlendirme ve danışmanlık anlaşmasının imzalanmasına karar verilmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun 28 Şubat 2023 tarihli onayı ile daha önce Kurumsal Yönetim Komitesi'nin önermesine istinaden yönetim kurulu bağımsız üye adayı olarak gösterilen Sayın Mustafa Hamarat ve Sayın Hasan Dursun'un Gübretaş'ın gerçekleştireceği ilk genel kurul toplantısında hissedarların onayına sunulmasına karar verilmiştir.

NOT 36 - BAĞIMSIZ DENETİM KURULUŞUNDAN ALINAN HİZMETLERE İLİŞKİN ÜCRETLER

	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
Bağımsız denetim ücreti	350.000	265.000
Toplam	350.000	265.000